

RK **REKABET
KURUMU**

2015
REKABET RAPORU

ANKARA, 2015

Hazırlayanlar:

Neşe Nur ONUKLU
Fatma ATAÇ
Emine TOKGÖZ

Katkıda Bulunanlar:

Erdem AYGÜN, Esin AYGÜN,
Gülçin DERE, Tuğçe KOYUNCU,
Can SARIÇİÇEK, Nilgün KOCADAĞ,
Necla SÜMER ÖZDEMİR,
Mazlum YALÇINKAYA, Bahar ERSOY,
Hasan ADIYAMAN,
İbrahim Ethem SEZER,
Muhammed Safa UYGUR ve
Hatice ODABAŞ BUBA.

©Bu yayının her hakkı Rekabet Kurumu'na aittir. Bu Raporda yer alan içeriğin tamamı ya da bir kısmı atıfta bulunulmak kaydıyla Rekabet Kurumu'nun izni olmadan kullanılabilir.

YAYIN NO: 311

REKABET POLİTİKASI PERSPEKTİFİNDEN ÜLKEMİZ MEVZUATININ TARANMASI

Dış İlişkiler, Eğitim ve Rekabet Savunuculuğu Dairesi

2015
REKABET RAPORU

İÇİNDEKİLER

Sunuş	iv
Giriş	vi
1. Bölüm.....	1
1.1. Mevzuatın Rekabet Kurallarına Uygunluğunun Ekonomik Büyümeye Etkisi	2
1.2. Mevzuat İncelemesinin Yapıldığı Ülke Uygulamaları	4
1.2.1. Yunanistan Rekabet Değerlendirmesi	5
1.2.2. Avustralya Ulusal Rekabet Politikası, Mevzuatın Gözden Geçirilmesi ve Reformu.....	6
2. Bölüm.....	9
2.1. Yöntem	10
2.1.1. Birinci Aşama- Ön Eleme ve Sektörel Gruplama	10
2.1.2. İkinci Aşama- Rekabeti Kısıtlama İhtimali Olan Mevzuatı Belirleme	11
2.1.3. Üçüncü Aşama- Detaylı İnceleme	14
2.2. Mevzuat Tarama Projesi Sonuçları	16
3. Bölüm.....	19
3.1. Tespit Edilen Başlıca Rekabet Sınırlamaları.....	20
3.1.1. Piyasa Fiyatına Müdahale	21
3.1.2. Avantajlarda Ayrımcılık	22
3.1.3. Benzer Ürün Üreten Yeni Rakiplerin Pazara Girmesinin Sınırlandırılması	23
3.1.4. Faaliyetin Boyutlarına (Ölçeğine) Kısıtlama Getirilmesi	24
3.2. Rekabet Değerlendirmesi Rehberi.....	24
SONUÇ	26
Kaynakça	28
Mevzuat Listesi.....	30
Kanunlar	32
KHK ve Tüzükler.....	44
Yönetmelikler	45
Tebliğler	68

ŞEMA VE TABLO DİZİNİ

Şema: Rekabet ve Büyüme	3
Tablo 1: İncelenen Toplam Mevzuat Sayısı	10
Tablo 2: Rekabeti Sınırlama İhtimali Bulunan Mevzuatın Dağılımı	16
Tablo 3: Sınırlamaların Mevzuat Türüne Göre Dağılımı	16
Tablo 4: Sınırlama Ana Başlıklarına Göre Toplam Sınırlama Sayısı	17
Tablo 5: Sınırlama Türlerinin Dağılımı	20

Sunuş►

Serbest piyasa ekonomisinden beklenen faydalara ulaşılması ancak rekabetin korunması ile mümkün olabilir. Bu gerçekten hareketle, **Rekabet Kurumu** olarak 1994 yılında yürürlüğe giren **4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u** uygulama görevimizin ve sorumluluğumuzun bilinciyle, 18 yıldır ekonomimizin daha rekabetçi olması amacıyla çalışmalarımızı sürdürmekteyiz. Bu çerçevede, temel görevlerimiz arasında bulunan teşebbüslerin rekabeti bozucu davranışlarını engelleme ve yoğunlaşmaları kontrol etme sorumluluğumuzun yanı sıra, **"rekabet savunuculuğu"** görevimiz kapsamında, rekabet kültürünü yaygınlaştırma yönündeki faaliyetlerimize ayrı bir önem atfediyoruz.

2011 yılından itibaren her yıl, düzenli bir şekilde yayımladığımız rekabet raporunun bu yılki temasını, rekabet savunuculuğu faaliyetlerimiz çerçevesinde önemli bir aşama olarak değerlendirdiğimiz **"rekabet perspektifinden ülkemiz mevzuatının taranması"** oluşturmaktadır. Bilindiği üzere 2013 Rekabet Raporu'nda kamu müdahalelerini genel olarak ele almıştık. Mevzuat taramasına ilişkin bu yılki Raporda da müdahalelerin kaynağında yer alan mevzuatı, rekabet politikası yönüyle değerlendirerek bu alandaki çalışmalarımızı bir adım ileri taşımış oluyoruz.

Rekabetin yalnızca teşebbüs davranışları ile değil kamu düzenlemeleri ile de sınırlandığı göz önünde bulundurulduğunda, daha etkin, inovatif ve tüm yönleriyle rekabetçi bir ekonomiye ulaşmanın ancak ticari hayata gereksiz müdahaleden kaçınan, şeffaf düzenlemeler ile mümkün olabileceği kanaatindeyiz. Rekabetçi düzenin bütünlüğü, özel sektörün rekabet kurallarına uygun hareket etmesini sağlamanın yanı sıra, kamu tarafından ticari hayatı düzenlemek üzere hazırlanan mevzuatın da rekabetçi anlayış ve uygulamaya tabi olmasını

gerektirmektedir. Bu şekilde gelişen rekabet, tüketici refahını arttırmakla kalmayacak, verimlilik artışı yoluyla ülke ekonomisinin de büyümesini sağlayacaktır. Raporumuzda ayrıntılı olarak yer verilen Avustralya ve Yunanistan örneklerinin işaret ettiği üzere, kamu tarafından kararlılıkla ve etkili bir şekilde yürütülen mevzuat incelemeleri ve buna bağlı olarak alınan tedbirler sayesinde ülke milli gelirinde çok önemli artışlar gerçekleşmektedir. Bu anlamda devlet, düzenlemeler ile rekabetçi anlayışı kurumsallaştıracak ve büyümenin önündeki engelleri kaldıracak en önemli kolektif güçtür.

Bu çerçevede, bu yılki Rekabet Raporumuz ile 4054 sayılı Kanun'un 30. maddesinin **"rekabet politikası ile ilgili olarak alınacak kararlar ve ilgili mevzuat hakkında görüş bildirmek"** hükmü uyarınca Rekabet Kurumu Başkanlığına verilen görev dâhilinde; ticari hayata ilişkin düzenlemeler içerisinde, rekabeti sınırlama ihtimali bulunanları tespit etmeyi amaçlıyoruz. Belirtmek isteriz ki rekabetin refah seviyesi yüksek toplumlara ulaşma yolunda bir amaç değil araç olduğunun farkındayız. Dolayısıyla, düzenlemelerin kimi zaman rekabetin korunmasından daha önemli sosyal, ekonomik veya politik amaçları olabileceğinin bilinci ile Raporda yer verdiğimiz düzenlemeleri tartışmaya açmayı umuyoruz. Böylece, konuyla ilgili siyaset ve bürokrasi kurumları ile sivil toplumda duyarlılık oluşturarak, sonraki aşamalarda yapılacak düzenleme değişikliklerinde rekabet perspektifinin göz önünde bulundurulmasını sağlamak Rapor ile ulaşmaya çalıştığımız nihai hedeftir.

Raporumuzu kamuoyunun ilgi ve değerlendirmelerine sunar, bu vesileyle emeği geçen tüm çalışanlarımıza teşekkür ederken, sizden gelecek eleştiri, öneri ve işbirliği taleplerini her zaman büyük bir memnuniyetle dikkate alacağımızı ifade etmek isterim.

Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Rekabet Kurumu Başkanı

GİRİŞ

Rekabetçi piyasalar ülkelerin ekonomik performansını iyileştirmekte, vatandaşlara yeni iş fırsatları sunmakta ve mal ve hizmet fiyatlarının düşmesini sağlamaktadır. Rekabetin artması düşük fiyat, yüksek kalite ve ürün/hizmet çeşitliliğinin yanı sıra, istihdam ve Ar-Ge yatırımlarında artış ile teknolojik gelişmelere daha hızlı uyum sağlamayı da beraberinde getirmektedir. Rekabet, daha etkin firmaların pazara girmesine ve etkin olmayan rakiplerine kıyasla pazarda güçlenmelerine imkân tanıyarak verimliliği arttırmaktadır. Rekabetin güçlü olduğu ekonomilerde, farklı firmalar arasında tercih yapabilme imkânı, firmaları birbirleri ile yarışmak durumunda bırakarak tüketicilerin yüksek kaliteli ürünlere düşük fiyatlarla sahip olmalarını sağlamakta, ayrıca verimlilik artışı yoluyla ekonomik gelişme doğurmaktadır. Rekabet bu anlamda, serbest piyasa ekonomisinin temel taşı niteliğindedir. Sağladığı bu faydalar nedeniyle, rekabetin firmalar tarafından sınırlandırılması hukuk düzeni ile engellenmeye çalışılmaktadır.

Firmaların yanı sıra, devlet de bazen yasal düzenlemeler yoluyla rekabeti sınırlayabilmektedir. Bu durum özellikle, devletin bölgesel kalkınma, eşitlik ya da başka sosyal ve ekonomik gerekçelerle ekonomi içerisinde bazı birimlere destek sağladığı veya piyasa aksaklıklarını önlemek amacıyla bir faaliyeti detaylı bir şekilde düzenlediği durumlarda ortaya çıkabilmektedir. **Rekabetin korunmasının kamunun tek amacı olmadığı; devletin sosyal, politik, kültürel ve ekonomik başka amaçlarının bulunabileceği kuşkusuzdur. Ancak, kimi durumlarda bu tür düzenlemeler rekabeti, söz konusu amaçlara ulaşılması için gerekli olandan daha fazla sınırlamakta ve ekonominin ideal performansına ulaşmasını zorlaştırmaktadır.** Bu yılki Rekabet Raporu ile amaçlanan, hâlihazırda rekabeti etkileme ihtimali bulunan mevzuatı tartışmaya açarak fayda-maliyet analizinin yapılmasına ilişkin ilk adımı atmaktır. Önemle vurgulamak gerekir ki mevzuat yapılması ve değiştirilmesi sürecinde diğer amaçlar ile birlikte rekabet perspektifinin de değerlendirilmesi, rekabeti gereğinden fazla kısıtlayan düzenlemelerin tespit edilmesini ve politika amaçları ile uyumlu daha az sınırlayıcı alternatiflerin bulunmasını sağlayacaktır.

2013 yılında yayımlanan **Rekabet Raporu**'nda¹ devletin piyasalarda düzenleyici/oyuncu olarak veya alım/destekleme yoluyla gerçekleştirdiği “**kamu müdahaleleri**”nin rekabete ve ekonomiye etkileri ele alınmıştır. Bu yılki Raporda bu çalışma derinleştirilerek müdahalelerin kaynaklandığı mevzuatın belirlenmesi ve etkin olmayan müdahalelerin tespit edilmesine yönelik tartışma zemininin oluşturulması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, Raporun ilk bölümünde genel olarak mevzuatın rekabet kurallarına uygunluğunun ekonomik büyümeye etkisi ele alınacaktır. Ayrıca, rekabet perspektifinden mevzuat incelemesi gerçekleştiren ülkelerin tecrübeleri ve ulaştıkları sonuçlara değinilecektir. İkinci bölümde ise, ilk olarak rekabeti etkileme ihtimali bulunan mevzuatın belirlenmesi sürecinde kullanılan yöntemle, aşamalarıyla yer verilecektir. Daha sonra mevzuat taraması sonuçları ele alınacaktır. Son bölümde ise tarama sonucunda öne çıkan başlıca rekabet sınırlamalarına ilişkin açıklama ve örneklerle yer verilecektir. Ayrıca bu bölümde, yasama sürecinde rekabet perspektifinin göz önünde bulundurulması amacıyla Rekabet Kurumu tarafından hazırlanan “**Rekabet Değerlendirmesi Rehberi**”nden bahsedilecektir. Tarama sonucunda oluşturulan Mevzuat Listesi ise Raporun ekinde yer almaktadır.

Tekrar vurgulamak gerekir ki rekabet, ekonomik gelişme ve toplumsal refaha ulaşma yolunda nihai bir amaç değil, bir araçtır. Bu çerçevede, Rapor kapsamında yapılan tarama ve analizler ancak diğer yetkili kamu kurumları tarafından, politika hedefleri göz önünde bulundurularak yapılacak değerlendirmeler sonrasında anlam kazanacaktır. Dolayısıyla, mevzuat değişikliği doğuracak detaylı analizlerin, ilgili düzenlemeye ilişkin tüm paydaşların katılımıyla daha sonraki aşamalarda yapılması beklenmelidir.

¹ Rekabet Politikası Perspektifinden Kamu Müdahaleleri, 2013 Rekabet Raporu için bakınız: <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT/1/Documents/Rekabet%20Raporu/rapor2013.pdf>.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. BÖLÜM

1.1. Mevzuatın Rekabet Kurallarına Uygunluğunun Ekonomik Büyümeye Etkisi

Düzenlemeler yoluyla rekabetin teşvik edildiği, girişimin kolaylaştırıldığı, tüm firmalara eşit bir rekabet ortamının sağlandığı pazarlarda, serbest ekonomik sistemden beklenen faydalar ortaya çıkabilecektir. Rekabeti destekleyici düzenlemeler ülke refahının ve yaşam standartlarının yükselmesine katkıda bulunmaktadır. Birçok bilimsel çalışmada rekabetin yatırım ve istihdam yaratarak kişi başına düşen geliri yükselttiği, ayrıca firmaları daha etkin ve inovatif olmaya yönlendirerek verimliliği artırdığı ortaya konmuştur². Rekabetin bu etkisi, büyük kapsamlı serbestleştirme uygulamalarında ve ülkeler ya da sektörler arası düzenleme farklılıklarının verimliliğe etkisini ortaya koyan olaya dayalı deneysel incelemeler ile araştırılmıştır³.

Bu incelemelerden biri ABD elektrik sektörünü konu almaktadır. Çalışmada, özel sektör tarafından işletilen elektrik santralleri arasında, rekabet ile karşı karşıya bulunan santrallerin, rakibi olmayanlara göre %5 daha yüksek verimlilik ile faaliyet gösterdikleri ortaya konmuştur⁴. Ayrıca, rakip sayısındaki artış parametresi ile ölçüldüğünde rekabet, üretim faktörü verimliliğinde daha yüksek artışlar doğurmaktadır⁵. Benzer bir şekilde, 140 bin işletmeye ilişkin veri incelenerek yapılan araştırmada, rekabetin verimlilik seviyesini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır⁶.

Düzenlemelerin daha rekabetçi hale getirilmesinin olumlu etkilerini ortaya koyan bir çalışma ise, 1990'larda Avustralya'da yürütülen **"Ulusal Rekabet Politikası"** isimli kapsamlı reform uygulamasıdır. Raporun **"Mevzuat İncelemesinin Yapıldığı Ülke Uygulamaları"** bölümünde detaylı olarak yer verildiği üzere, düzenlemeden kaynaklanan engelleri kaldırmayı ve daha rekabetçi yasal düzenlemeleri hayata geçirmeyi hedefleyen bu çalışmanın sonuçları, 2005 yılında **"Verimlilik Komisyonu"** tarafından değerlendirilmiştir. Komisyon, belirli sektörlerde verimliliği arttıran bu reformlar sayesinde, Avustralya milli gelirindeki artışın, reformların olmadığı duruma göre yaklaşık %2,5 fazla olduğunu tespit etmiştir. Bahsi geçen değerlendirme çalışmasının reformların sadece belirli sektörlerdeki etkisini ölçtüğü göz önünde bulundurulduğunda, bu artışın gerçekte daha fazla olduğu ifade edilmektedir⁷. Avustralya, verimlilik açısından OECD ülkeleri içerisinde en alt sıralarda yer alırken Ulusal Rekabet Politikası reformları sayesinde en üst sıralara yerleşmeyi başarmıştır⁸.

Başka bir çalışma, firmalara yükümlülük getiren düzenlemelerin 1996 yılından itibaren çoğalmasının, Birleşik Krallık perakende pazarında üretim faktörleri verimlilik artışını yıllık %0,4 düşürdüğünü göstermiştir⁹. Benzer bir çalışmada, pazara girişi zorlaştıran düzenlemelerin firma kâr oranını arttırdığı ve emek verimlilik artışını düşürdüğü görülmüştür¹⁰. Ayrıca, 15 ülkede, 20 sektörü kapsayan bir başka çalışmada, üretim zincirinin üst halkalarında yer alan sektörlerde, rekabeti sınırlayan düzenlemelerin ortadan kaldırılmasının, faktör verimlilik artışını yıllık %1-1,5 oranında yükselttiği ortaya konmuştur¹¹.

² OECD Economic Policy Reforms, 2014, s.66.

³ OECD Competition Assessment Reviews: Greece, 2014, s. 27.

⁴ Fabrizio, Rose ve Wolfram, 2004.

⁵ Nickell, 1996. Benzer çalışmalar için bakınız: Disney, Haskell ve Heden, 2003 ve Blundell, Griffith ve Van Reenen, 1999.

⁶ Disney, Haskell ve Heden, 2003.

⁷ Sims, 2013, s.11-12.

⁸ OECD Competition Assessment Reviews: Greece, 2014, s. 27.

⁹ Haskel ve Sadun, 2009.

¹⁰ Cincera ve Galgau, 2005.

¹¹ Bourlès, Cette, Lopez, Mairesse ve Nicoletti, 2010

Bir başka çalışmada, OECD Ürün Pazarları Regülasyon Endeksi¹² kullanılarak rekabeti sınırlandıran düzenlemelerin ülkeler arasında karşılaştırması yapılmıştır. 10 Avrupa ülkesinden 100 bin firma verisi kullanılan araştırmada, rekabeti sınırlandırıcı düzenlemelerin verimliliği düşürdüğü sonucunun yanı sıra, bu düzenlemelerin en çok, sektörlerindeki en verimli firmaları yakalamaya çalışan işletmeleri etkilediği ortaya konmuştur¹³.

Yukarıda yer verilen çalışmalardan görülebileceği üzere, rekabeti sınırlandırıcı düzenlemeler pazara girişi zorlaştırmak, kaynakların etkin dağılmasını engellemek ya da verimliliği arttırmaya yönelik baskıyı zayıflatmak gibi sebeplerle, öncelikle işletme sonra da genel ekonomi düzeyinde büyümeyi sınırlandırmaktadır. Bu çerçevede, rekabeti sınırlama etkisi doğurabilecek mevzuatın belirlenmesi ve sorunlu görülen alanlarda rekabeti destekleyici değişikliklerin yapılması firmaları daha verimli olmaya yönlendirerek tüm ekonomiye olumlu katkı sağlayacaktır. Rekabet otoritelerine, bu anlamda, hem rekabet hukuku uygulaması hem de rekabet savunuculuğu alanında önemli görevler düşmektedir. Rekabet otoritelerinin rekabet hukuku araçları ile piyasalardaki rekabeti koruma görevlerinin yanında, kamu düzenleme ve müdahalelerinin de daha rekabetçi olmasını sağlayacak rekabet savunuculuğu faaliyetlerine ağırlık vermesi, piyasalardaki rekabeti geliştirecek, verimliliği yükseltecek, bu süreçte, ekonomi büyürken tüketici refahı da artacaktır.

Şema: Rekabet ve Büyüme¹⁴

Bununla birlikte, rekabetin düzenleme yoluyla kısıtlanması gereken özel durumlar da söz konusudur. Belirli pazarlar ve faaliyetler bakımından rekabetin asgari ölçüde sınırlandırılması, ekonomik, sosyal, kültürel, çevresel ve bölgesel gereklilikler ya da devletin kalkınmaya yönelik uzun dönemli planları nedeniyle makul görülebilir. Özellikle, eşitlik amaçlı politikalar çerçevesinde belirli kesimleri desteklemek ya da piyasa aksaklıkları nedeniyle bazı pazarları detaylı bir şekilde düzenlemek, devletin amaçları arasında olabilir. Bu gibi aksaklıklar ve ilgili kamu müdahalelerine örnek olarak, doğal tekellerin pazar gücü kullanımını önlemek, bir negatif dışsallık olan çevre kirliliğini çeşitli yöntemlerle (vergi, miktar kısıtlamaları, temiz teknolojilerin sübvansiyonu) kontrol etmek ve tüketicileri bilgi asimetrisinden korumak verilebilir. Ancak, bu tür müdahaleler gerçekleştirilirken, rekabet bazen müdahale amacını aşacak şekilde sınırlandırılmakta ve bu noktada müdahalenin kaynaklandığı düzenlemelerin niteliği ve kalitesi önemli hale gelmektedir. Dolayısıyla, düzenlemeye ilişkin yapılacak analizlerde, sınırlamanın topluma faydası ile sebep olduğu maliyetin kıyaslanması ve düzenlemenin amaçlarına,

¹² OECD Ürün Pazarları Regülasyon Endeksi uluslararası kıyaslanabilir göstergeler ile ürün pazarlarında hangi tür politikaların rekabeti desteklediğini ya da sınırladığını ölçmeyi hedeflemektedir. Daha fazla bilgi için: <http://www.oecd.org/economy/growth/indicatorsproductmarketregulationhomepage.htm#indicators>.

¹³ Arnold, Nicoletti ve Scarpetta, 2011.

¹⁴ OECD, Factsheet on Competition and Growth, 2013, s.3.

ancak rekabeti sınırlamak yoluyla ulaşılabildiğinin iyi ortaya konması önemlidir. İyi tasarlanmamış, sosyal ve ekonomik etkileri üzerinde yeterince analiz yapılmamış düzenlemelerin, kitleler aleyhine küçük gruplara fayda sağlayan orantısız müdahaleler yoluyla, ekonomik düzeni olumsuz etkilediği unutulmamalıdır.

1.2. Mevzuat İncelemesinin Yapıldığı Ülke Uygulamaları

Yukarıda yer verildiği üzere, ekonomiye düzenleme yoluyla gereksiz bir şekilde müdahale etmek, verimliliği azaltarak tüm ekonomiyi olumsuz yönde etkilediğinden, mevzuatın amacı ve etkisi konusundaki tartışmalar önemli hale gelmektedir.

OECD, 1990'lardan itibaren çok sayıda araştırma ve rapor yayımlayarak yatırım ve teknoloji akışını aksatan, ekonomilere gereğinden fazla maliyet yükleyen ve etkinsizliği sürekli hale getiren düzenlemelerin reforma tabi tutulması gerektiğini vurgulamaktadır. İktisadi ve sosyal politikalar arasındaki denge- nin önemi ve düzenleme aracı seçilirken en az maliyetli olanının tercih edilmesi ilkelerinden hareketle OECD, düzenleyici reform girişimlerinde "Rekabet Değerlendirmesi"¹⁵ uygulamasını geliştirmiştir.

Rekabet Değerlendirmesi, esasen, bir ülkenin iktisadi performansını daha iyi hale getiren, vatandaşlara yeni iş olanakları yaratan ve mal ve hizmet üretimindeki maliyetleri azaltan rekabetçi sürecin, çeşitli düzenlemelerle sınırlandırılmasının önüne geçmek amacıyla geliştirilmiş bir uygulamadır. Bu uygulama ile rekabeti gereksiz yere sınırlandıran düzenlemeler belirlenerek daha iyi alternatifler sunulmakta, böylece devlete sosyal, ekonomik ya da kültürel hedeflere ulaşma yolunda daha etkin politikalar geliştirebilme kabiliyeti sağlanmaktadır. Rekabet Değerlendirmesi, üç temel şekilde kullanılabilir:

1. Düzenleyici Etki Analizi (DEA)¹⁶ çerçevesinde yeni kanun ve düzenlemelerin rekabetçiliğinin sağlanması¹⁷,
2. Mevcut kanun ve düzenlemelerin ekonominin bütünü veya belli sektörlerdeki etkisinin değerlendirilmesi,
3. Kanun ve düzenlemelerin uygulamasından sorumlu kurumların ve rekabet otoritesinin rekabet perspektifi ve diğer hedeflere uygun politikalar oluşturabilmesi.

Rekabet Değerlendirmesi süreci iki aşamadan oluşmaktadır. Bunlardan ilki kanun ve düzenlemeler içerisinde rekabeti gerektirmediği halde sınırlayanların tespittir. İkincisi ise, ilgili kurum ve aktörlerle bir araya gelerek rekabeti gereksiz yere sınırlayan düzenlemelerin yeniden tasarlanmasına yardımcı olmaktır. Rekabet Değerlendirmesi yapılırken, öncelikli olan konu, hangi politikaların değerlendirme- yi gerektirdiğini belirlemektir. Aşağıda Yunanistan ve Avustralya örnek uygulamalarından görüleceği üzere, belli sayıda düzenlemeye odaklanılabileceği gibi, sektörel olarak da inceleme yapılabilmektedir.

OECD uygulamasına göre Rekabet Değerlendirmesinin ilk aşamasında, rekabet üzerindeki muhtemel zararın ölçek ve kapsamının tahmin edilmesi amaçlanmaktadır. İlgili düzenlemeler, rekabete aykırı etki oluşturma potansiyelini ortaya çıkarmak amacıyla, "Rekabet Kontrol Listesi"¹⁸ çerçevesinde

¹⁵ OECD 2011a, Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: İlkeler.

¹⁶ DEA, kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları düzenlemelerin, politika amaçlarına uygun olarak, fayda ve maliyetlerinin değerlendirilmesini öngören resmi bir süreçtir. Rapor'un 3. Bölümünde ülkemizdeki DEA uygulamasına ilişkin bilgi verilmektedir. Daha fazla bilgi için bakınız: OECD 2011b, Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: Kılavuz, s. 13 ve European Commission 2009, Impact Assessment Guidelines, http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf.

¹⁷ OECD Düzenleme Kalitesi ve Performansı Rehber İlkeleri'ne göre Rekabet Değerlendirmesi ile DEA arasında sıkı bir bağ bulunmaktadır. İngiltere'de Rekabet Değerlendirmesi, 2002 yılından, AB'de ise 2005 yılından beri DEA'nın zorunlu bir parçası olarak gerçekleştirilmektedir. Avustralya'da ise tüm DEA ve teklif halindeki düzenleme belgelerinin Ulusal Rekabet Politikası ile uyumlu olması zorunludur. Daha fazla bilgi için bakınız: OECD 2011a, Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: İlkeler, s. 41.

¹⁸ Rekabet Kontrol Listesi rekabeti sınırlama ihtimali bulunan mevzuatı tespit edebilmek için dört ana kategoriden oluşan toplam 15 sınırlamaya yer vermekte ve listede yer alan sınırlamaları içeren mevzuatın ayrıntılı değerlendirmeye alınması gerektiğini vurgulamaktadır. Daha fazla bilgi için bakınız: <http://www.oecd.org/daf/competition/Turkish%20-%20Guidance%20toolkit.pdf>

değerlendirilmektedir. Bu aşamada yalnızca rekabeti sınırlama ihtimali belirlenmeye çalışıldığından, kapsamlı sektörel bilgi gerekmemekte ve yalnızca birincil sektörlerle odaklanılarak alt ve üst piyasalardaki etkiler göz önünde bulundurulmamaktadır. Rekabeti sınırlama ihtimali barındıran düzenlemelerin tespiti sonrasında ikinci aşamaya geçilmektedir. Tam değerlendirme olarak adlandırılan bu aşamada, pazara giriş engelleri, fiyat artışı, ürün çeşitliliğinin azalması, ilgili pazarda yoğunlaşmanın artması, yeniliğin azalması ve alt ve üst piyasaların olumsuz etkilenmesi hususlarında kapsamlı ve mümkün olduğunca sayısal analizler yapılarak değerlendirmeye konu düzenlemelere ilişkin rekabetçi kaygılar belgelenmekte ve alternatifler sunulmaktadır¹⁹. OECD Rekabet Değerlendirmesinin uygulandığı ülkelerden birisi Yunanistan'dır.

1.2.1. Yunanistan Rekabet Değerlendirmesi²⁰

Avrupa'yı önemli ölçüde etkileyen finansal krizin daralma ve işsizliğe neden olması, Yunanistan Hükümetini yapısal ekonomik sorunları tespit ederek büyüme ve rekabetçi gücü yeniden tesis etme arayışına itmiştir. Düzenlemeye tabi pek çok sektörde rekabetin sınırlandırılması sonucunda, üretkenliğin artmadığı, dış yatırımın ve yeniliğin kısıtlandığı gerçeğinden hareket eden Yunan Hükümeti, toplam milli gelirin %21'ini teşkil eden dört sektördeki mevzuatı, OECD yardımı ile incelemeye tabi tutmuştur.

Gıda, perakende, inşaat malzemeleri ve turizm sektörlerinin incelendiği değerlendirme dört aşamada tamamlanmıştır:

1. İlk aşamada öncelikle sektörlerle ilgili bir haritalama yapılmış; sektörlerle ilişkin tüm kanun ve düzenlemeler belirlenerek toplanmıştır²¹. Bu ilk evrede ilgili bakanlıklar ve sektörel paydaşlarla da bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Belirlenen 1.503 düzenleme tematik olarak gruplandırılmıştır (birden fazla sektörü etkileyen çerçeve düzenlemeler ya da sektör içinde belli bir faaliyetle ilgili olan düzenlemeler gibi). Sektörel düzenleme olmamasına rağmen, rekabeti yine de etkileyen lisanslama, çevresel mevzuat, depolama gibi hususlardaki yatay mevzuat da değerlendirme kapsamına alınmıştır.
2. İkinci aşamada, rekabeti kısıtlama ihtimali bulunan maddeler, iktisadi makaleler ve sektörel raporlar gibi ilgili literatür göz önünde bulundurularak taranmıştır. Taramada kullanılan çerçeve, OECD Rekabet Değerlendirmesi Araç Kiti'nde yer alan Kontrol Listesi olmuştur. Kontrol Listesi'ndeki bir veya birkaç soru kapsamında rekabeti sınırlama ihtimali bulunan 662 düzenleme maddesi tespit edilmiştir. Bu aşamada, ilgili bakanlıklardan uzmanlar da görev almış ve düzenlemelerin büyük çoğunluğu üçüncü aşamaya geçirilmiştir.
3. Mevcut düzenlemeye alternatif olabilecek tüm seçeneklerin belirlenmesi hazırlıklarından oluşan üçüncü aşamada, rekabet sürecine verilen zararın tespiti için detaylı bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmede, politika amaçlarına ilişkin araştırmalar yapılmış, böylece düzenleme ile hedeflenen faydaların gözden kaçırılmamasına çaba gösterilmiştir. Bu aşamada 555 adet düzenleme rekabete zararlı olarak belirlenmiştir.
4. Rekabetin kısıtlanmasından doğan zarar hem niteliksel hem de mümkün olduğunca niceliksel olarak ortaya konarak dördüncü ve son aşama olan önerilerin belirtilmesi aşamasına geçilmiştir²². Üçüncü aşamada tespit edilen 555 düzenlemenin zararlı etkilerinin ortadan kaldırılabilmesi ya da azaltılabilmesi için 329 adet öneri getirilmiştir. 186 düzenlemeye rekabete getirdiği kısıtlama oranlı bulunduğu ya da AB Müktesebatına uyum amaçlı olduğu için hiçbir öneri getirilmemiştir. 40 adet düzenlemenin ise teşebbüslere idari yük getirdiği ve her ne kadar rekabete doğrudan etki etmese de piyasa ortamını bozduğu belirlenmiştir.

¹⁹ OECD 2011b, Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: Kılavuz, s. 99-103.

²⁰ OECD Competition Assessment Reviews: Greece, 2014.

²¹ Sektörlerin kapsamı belirlenirken NACE (Statistical Classification of Economic Activities in the European Community) esas alınmıştır.

²² OECD Competition Assessment Reviews: Greece, 2014, s. 235-241.

Değerlendirmede mümkün olduğunca sayısallaştırılan fayda ve maliyetler dikkate alınmış; 66 öneri tamamen sayısal verilere dayalı olarak sunulmuştur. Çalışmanın bütünüyle hayata geçirilmesi ile Yunan ekonomisine sağlanacak faydanın parasal değerinin yaklaşık **5,2 milyar Avro** olacağı tahmin edilmektedir. Bu hesaplama yalnızca sayısallaştırılabilen dokuz hususa dayalı olduğundan, gerçekleşecek faydanın daha fazla olacağı düşünülmektedir. Mevzuatın rekabet kurallarına uygun hale getirilmesiyle birlikte, yalnızca kısa dönemde değil, uzun dönemde de teşebbüslere daha iyi rekabet etme kabiliyeti sağlanacağı ifade edilmiştir.

Değerlendirmede, rekabet sınırlamalarının genel olarak dört nedenden kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır:

1. Hükümünü yitirmiş mevzuat (yeni bir düzenlemeyle ya da *de facto* olarak kullanımdan kalkmış, ancak mülga olmayan türdeki düzenlemeler),
2. Giriş engelleri,
3. Piyasa fiyatına müdahale,
4. Çeşitli vergiler²³.

Son olarak, çalışmanın ilgili kurumlara kapasite inşası açısından katkı sağlaması ve ileride uygulanacak *ex ante* ya da *ex post* rekabet değerlendirmelerine yardımcı olmasının hedeflendiği ifade edilmiştir²⁴. Bu tür gözden geçirme ve değerlendirmelerin kurumsal çerçevesini garantilemek için ise, 2012 yılında “İyi Kanun Yapma Ofisi” kurulmuş ve gelecekteki düzenlemelerin de rekabetçi olması yolunda önemli bir adım atılmıştır²⁵.

1.2.2. Avustralya Ulusal Rekabet Politikası, Mevzuatın Gözden Geçirilmesi ve Reformu²⁶

Avustralya'nın beş yılda tamamlanan ve tüm ekonomiyi kapsayan projesinin temelini, 1993 yılında “Avustralya için Ulusal Rekabet Politikası Araştırma Komitesi”²⁷ tarafından yayımlanan ve Komite Başkanı Frederick G. Hilmer'in adıyla anılan “Hilmer Raporu” oluşturmaktadır²⁸. Anılan rapor, 1970'ler ve 1980'lerde yaşanan stagflasyon, işsizlik, üretkenlik artışının uluslararası standartlara nazaran bir hayli düşük kalması gibi sorunlar nedeniyle, ülkenin 1980'lerin sonunda kişi başına düşen milli gelir açısından küresel sıralamada on ikincilikten on altıncılığa düşmesi sorunlarına çözüm bulmak amacıyla hazırlanmıştır.

Hilmer Raporu'nda, her ne kadar dış gelişmelerin bu kötüleşen performansta etkisi olsa da, yüksek ticaret engelleri ile düzenleme kaynaklı rekabet kısıtlamalarının tüm ekonomi çapında etkinsizliklere yol açtığı ifade edilmektedir. Bu tür etkinsizlikler, düşük maliyetli, inovasyon yeteneğine sahip ve tüketici ihtiyaçlarına cevap verebilen bir piyasa ortamı yerine, hükümet teşvik ve desteğine odaklanan bir ekonomi yaratmıştır.

Merkezi yönetim ve eyalet yönetimleri, 1980'lerin sonundan itibaren büyüme üzerindeki bu engelleri göz önünde bulundurarak geniş çaplı bir ekonomik reform uygulamaya karar vermişlerdir. Bu çerçevede, sermaye piyasası serbestleşmesi, ithalat kotalarının kaldırılması ve alım/fiyat garantilerinin aşamalı olarak azaltılması gibi yapısal önlemler alınmıştır. Söz konusu önlemlerle birlikte gelişen rekabet, daha önceden oldukça katı ve merkezi olan iş piyasasını esnekletirmiş, beraberindeki ku-

²³ OECD Competition Assessment Reviews: Greece, 2014, s. 31-33.

²⁴ A.g.k. s. 234, 240.

²⁵ A.g.k. s. 234.

²⁶ Avustralya Ulusal Rekabet Politikası, <http://ncp.ncc.gov.au/>.

²⁷ “Committee of Inquiry into a National Competition Policy for Australia”.

²⁸ National Competition Policy Review, (1993).

rum sal ve düzenleyici reformlar da özellikle altyapı hizmetlerinin daha etkin şekilde sunulmasını sağlamıştır²⁹.

Reformların hız kazanmasıyla birlikte, ülkenin genel rekabet politikasında, etkin altyapı ve hizmet piyasalarının oluşmasını ve ekonomi çapında performans artışını engelleyen unsurların ortaya konulması ihtiyacı doğmuştur. Bu ihtiyacı karşılamak için, Nisan 1995'te ülkedeki eyalet ve bölge hükümetleri bir araya gelmiş ve Hilmer Raporu'nu temel alarak "Ulusal Rekabet Politikası" adı altında kapsamlı bir mevzuat taraması ve reformunu uygulamak üzere mutabakata varmışlardır. Sorumlu kuruluş olarak Ulusal Rekabet Konseyi (Konsey) kurulmuş ve ilgili kurum ve kuruluşlara reformları hayata geçirmek üzere 2000 yılının sonuna kadar süre verilmiştir³⁰.

Gözden geçirme ve reform çalışmasında esasen iki ana hedef benimsenmiştir:

1. Etkinsizlik ve gereksiz maliyet yaratan düzenleme kaynaklı rekabet kısıtlarının ortadan kaldırılması veya iyileştirilmesi,
2. Ekonomideki rekabetçi baskının inovasyonu, maliyetlerde düşüşü ve daha yüksek tüketici refahını mümkün kılacak düzeyde güçlü hale getirilmesi.

Bu sayede, rekabetin artmasının yanında, şeffaflık ve düzenleyici kültürün çağdaş ihtiyaçlara uyum sağlayacak şekilde iyileşmesi de projeden beklenen faydalar olarak belirlenmiştir³¹.

Reform kapsamında yapılan rekabet değerlendirmesinin iki ana ilkesi söz konusudur. Birincisi, düzenlemede yer alan rekabet kısıtlamasının topluma olan faydasının, yarattığı maliyetlerden fazla olup olmaması; ikincisi ise belli bir düzenlemenin ortaya koyduğu hedefleri yalnızca rekabeti kısıtlama yoluyla elde edip edemeyeceğinin belirlenmesidir. Rekabeti kısıtlayan düzenlemelere örnek olarak yasal tekeller, belli piyasalara girişi kısıtlayan lisanslama hükümleri, belirli mesleki faaliyetlere giriş kısıtlamaları, doğal kaynakların muhafazası amaçlı kota kısıtlamaları, ürün veya hizmetler için ayrıntılı teknik standartların belirlenmesi, belirli ürün ve hizmetlerin fiyatlandırmasının idari olarak yapılması verilebilir. Tahmin edileceği üzere, örnekleri verilen kısıtlamaların rekabetçi çerçevede yeniden ele alınması sayesinde, değer zincirinin tüm aşamasındaki teşebbüslerin yanında, tüketicilerin de yarar sağlaması hedeflenmiştir. Daha etkin düzenlemeler ve iyi çalışan kurumlar, ekonomik performans göstergelerinin iyileşmesi ve ekonominin değişen koşullar karşısındaki esneklik ve gücünün artması da mevzuat reformunun sağlayacağı genel faydalar olarak vurgulanmıştır³².

Mevzuat reformu aşamalarına aşağıda yer verilmektedir:

1. Proje kapsamında her bir sorumlu bölge idaresinin, 2000 yılının Ağustos ayına kadar, sınırları içinde uygulanan tüm mevzuatı listeleme, gözden geçirme ve rekabeti kısıtlayanları, gerekli olması halinde reforma tabi tutma zorunluluğu bulunmaktadır. Gözden geçirme ve reformların eksik yapılması ya da hiç yapılmaması halinde, merkezi yönetim tarafından bölgelere ayrılan ödeneklerin verilmemesi kararlaştırılmıştır. Ayrıca, reforma tabi tutulan düzenlemelerin korunması gerektiğini savunan taraflara ispat yükü getirilmiştir. Bununla birlikte, belirli durumlarda rekabetin sınırlandırılması gerektiği gerçeği de göz önünde bulundurulmuş ve "kamu menfaati testi" ile rekabetin faydaları toplumsal, çevresel, sosyal ve bölgesel konulardaki politika hedefleriyle kıyaslanarak analiz yapılmıştır³³.

Her bir sorumlu bölgenin ilgili mevzuatı yayımlaması 1996 yılında tamamlanmış ve tüm mevzuat arasından, 1.800 adedi ayrıntılı inceleme için seçilmiştir. Konsey, ayrıntılı inceleme için seçilen 1.800 dü-

²⁹ Review of National Competition Policy Reforms, 2005, s. xi-xv.

³⁰ A.g.k.

³¹ Guidelines for NCP Legislation Reviews, 2005, s. 5.

³² A.g.k. s. 7-10.

³³ Review of National Competition Policy Reforms, 2005, s. 16-17.

zenlemeyi; rekabete en yüksek kısıtlamayı getirenden başlayarak önceliklendirmeye tabi tutmuştur. Konsey'in öncelikli olarak değerlendirdiği sektörler, gıda, tarım ve veterinerlik kimyasalları, inşaat, planlama, yapı denetim, ulaşım hizmetleri ve su olarak belirlenmiş; ayrıca, haksız rekabet ve tüketici mevzuatı ile mesleki faaliyetlere ilişkin düzenlemeler de bu aşamaya dâhil edilmiştir³⁴.

2. Seçilen mevzuat, öncelikle amacı açısından incelenmiş ve sarıh veya zımni olan bu amacın içerdiği sorunlar belirlenmiştir. Başka bir ifadeyle, mevzuatın "niyet"i ile çağdaş ekonomik sorunlar bir arada düşünülerek bir tutarlılık testi yapılmıştır. Bu testte genel olarak düzenlemelerin, etkinliğin artırılması, toplumsal refah dağılımı ve adalet hedeflerinin başarılması, çevresel hedefler veya doğal kaynak stoklarının sürdürülebilirliği, mesleki sağlık ve güvenlik ile tüketicinin korunması, bölgesel kalkınma ve yatırımı cazibeli hale getirme gibi amaçlarla yürürlüğe girdiği ortaya konmuştur. Düzenlemelerde, sayılan bu amaçları gerçekleştirmek için, yasal ve doğal tekelleri dengeleyecek karşı gücün (alıcı gücü gibi) zayıflığı, dışsallıklar ve yayılma etkilerinden kaynaklanan fiyatlama sorunları, kamu malı niteliğini haiz ürün ve hizmetlerdeki fiyatlama sorunları, bilgi asimetrisinden kaynaklanan pazar gücü ve ihracat piyasasındaki pazar gücü gibi ekonomik problemler dolayısıyla piyasaya müdahaleler söz konusu olmuştur³⁵.

Bu aşamada ayrıca, en sık rastlanan rekabet sınırlamaları belirlenmiştir:

- ✓ Giriş-çıkış kısıtlamaları,
- ✓ Kalite ve yer kısıtlamaları,
- ✓ Reklam ve promosyon kısıtlamaları,
- ✓ Girdi parametrelerine ilişkin kısıtlamalar,
- ✓ Teşebbüslere gereksiz maliyet yükleyen düzenlemeler,
- ✓ Belirli teşebbüsleri geri kalanlara kıyasla koruyan kısıtlamalar³⁶.

3. Üçüncü aşamada kısıtlamaların etkileri değerlendirilmiş ve "düzenlemenin var olduğu" ve "düzenlemenin var olmadığı" senaryolar avantaj ve dezavantajları açısından kıyaslanmıştır.
4. Dördüncü aşamada mümkün olduğunca niceliksel olarak ayrıntılı fayda-maliyet analizi yapılmıştır. Bu noktada, bugünkü değer kavramına ve dışsallıkların fiyatlandırılmasına özen gösterilmiş ve şeffaflık ana ilke olarak benimsenerek, yapılan analizde belirsizlik en aza indirgenmeye çalışılmıştır.
5. Beşinci ve son aşamada ise alternatifler ve öneriler geliştirilmiştir. Burada, düzenlemelerin amaçlarına, daha rekabetçi alternatiflerle ulaşmasının sağlanması ve bu yolda mümkün olduğunca yaratıcı bir yaklaşım benimsenmesi ana hedef olmuştur. Dolayısıyla, yalnızca topluma faydası açık olan ve daha rekabetçi alternatifi bulunmayan kısıtlayıcı düzenlemeler korunmuştur. Bu aşamanın sonunda, raporlama yapılmış ve teknik terimlerden arındırılmış sade bir dil kullanılarak tüm paydaşlara ulaşma amacı güdülmüştür³⁷.

2005 yılında Verimlilik Komisyonu, mevzuatın gözden geçirilmesi sayesinde GSYİH'ya olan katkının **%2,5** olarak gerçekleştiğini belirtmiştir. Daha önce değinildiği üzere, dinamik etkinliği ve yayılma etkilerini de göz önünde bulunduran bir senaryoda ise milli gelire katkının **%5,5** seviyesinde olduğu ifade edilmiştir³⁸.

³⁴ A.g.k. s. 18-20.

³⁵ Guidelines for NCP Legislation Reviews, 2005, s. 28-32.

³⁶ Düzenlemeler, OECD'nin kontrol listesine benzer bir kontrol listesine tabi tutulmuştur. Kontrol listesi için bakınız: Guidelines for NCP Legislation Reviews, 2005, s. 35.

³⁷ Guidelines for NCP Legislation Reviews, 2005, s. 33-50.

³⁸ Review of National Competition Policy Reforms, 2005, s. xvii.

İKİNCİ BÖLÜM

2. BÖLÜM

2.1. Yöntem

Raporun ilk bölümünde, serbest piyasa mekanizmasından beklenen faydaların ancak rekabetin geliştirilmesi ile sağlanabileceği ve rekabeti destekleyici düzenlemelerin ekonominin güçlenmesine ve toplumsal refahın artmasına katkıda bulunduğu belirtilmiştir. Ayrıca, düzenlemelerin rekabeti teşvik eder hale getirilmesi amacıyla OECD tarafından hazırlanan Rekabet Değerlendirmesi, Yunanistan mevzuat taraması ve Avustralya reform uygulaması örneklerine de değinilmiştir. Kurumumuz mevzuat taraması da, kapsam bakımından OECD Rekabet Değerlendirmesi ile Yunanistan ve Avustralya mevzuat incelemelerinin ilk aşamaları göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir.

Mevzuat tarama projesinde (Proje) hâlihazırda yürürlükte bulunan kanunlar, kanun hükmünde karar-nameler (KHK), tüzükler, yönetmelikler ve tebliğlerin rekabet politikası perspektifinden incelenmesi amaçlanmıştır. Ülkemizde yürürlükte bulunan mevzuatın hem sayıca fazla, hem de içerik olarak kapsamlı olması nedeniyle, Projenin katı süre kısıtlarına tabi üç aşamada tamamlanması hedeflenmiştir. Aşağıda bu üç aşamada yapılan incelemeler hakkında bilgi verilmektedir.

2.1.1. Birinci Aşama- Ön Eleme ve Sektörel Gruplama

Projenin ilk aşamasında, mal ve hizmet piyasaları ile ilgili ve ticareti etkileyen hükümler barındıran mevzuatın tespit edilmesi amaçlanmıştır. İnceleme süreci devam ederken, yürürlükteki mevzuatın yürürlükten kalkma ve içeriğinde değişiklik olma ihtimali dikkate alınarak belirli bir tarihte mevcut mevzuatın listesi oluşturulmuş ve bu listeden hareket edilmiştir. Bu amaçla, Başbakanlığa bağlı Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü'nün yönettiği, Mevzuat Bilgi Sistemi (e.mevzuat) web sayfasından³⁹ yararlanılarak yürürlükte bulunan mevzuat belirlenmiştir. 15-17 Temmuz 2014 itibarıyla oluşturulan mevzuat listesi, kanunlar (848), KHK (79), tüzükler (141), yönetmelikler (6.575) ve tebliğler (2.755) olmak üzere toplam 10.398 adet düzenleme içermektedir.

Tablo 1 İncelenen Toplam Mevzuat Sayısı

Mevzuat Türü	Sayı
Kanun	848
KHK	79
Tüzük	141
Yönetmelik	6.575
Tebliğ	2.755
Toplam	10.398

Projenin bu ilk aşamasında, eş zamanlı olarak mevzuatın belirli sektör gruplarına göre dağılımı yapılmıştır. Burada amaç, Projenin ikinci aşamasında sektörel bilgi ve birikim göz önünde bulundurularak yapılacak incelemenin kolaylaştırılmasıdır. Dolayısıyla, mevzuatın sektörlere göre gruplanmasında, Kurumumuzun denetim ve uygulama dairelerinin⁴⁰ sorumlu oldukları sektör grupları temel alınmıştır.

³⁹ Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, Mevzuat Bilgi Sistemi <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/>

⁴⁰ "Bilindiği gibi 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır. Mal ve hizmet piyasalarının, serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanun'un uygulanmasını gözetmek ve Kanun'un kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere Kurumun denetim ve uygulama daireleri oluşturulmuş ve Kutu 1'de yer verilen sektörel ayrım bazında örgütlenmiştir.

Böylece, rekabeti kısıtlayıcı etki yaratma ihtimali bulunan hükümlerin tespit edileceği ikinci aşamada, mevzuatın, ilgili olduğu sektörü tanıyan meslek personeli tarafından değerlendirilmesi sağlanmıştır. Aşağıda, dairelerin sorumlu oldukları sektör gruplarına yer verilmektedir.

KUTU 1

Mevzuatın Sektörlere Göre Gruplanmasında Benimsenen Yöntem

Daire sektör grupları sistemi, mevzuatın detaylı incelenmesi aşamasında işlevsel olması nedeniyle tercih edilmiştir. Bilindiği gibi Projenin kapsamı, ülkemizde yürürlükte bulunan bütün mevzuattır. Mevzuatın sayı ve içerik yönüyle çok kapsamlı olması ve detaylı taramanın ilgili sektörde uzmanlaşmış meslek personeline yapılabilmesinin sağlanması amacıyla, denetim ve uygulama dairelerinin görev alanında bulunan sektörler çerçevesinde gruplama yapılmıştır.

Bununla birlikte, mevzuatın, aynı amaca yönelik ve daha kullanışlı olabilecek şekilde sınıflandırılması da mümkündür. Örneğin, ekonomik faaliyete dayalı sınıflandırma (NACE) da uygun bir gruplama olarak görülebilir de, birkaç nedenle bu yöntem tercih edilmemiştir. Bu nedenlerden ilki, bu sınıflandırma temel alınarak hazırlanmış bir mevzuat listesine ulaşılammış olmasıdır. İkinci olarak, bu yöntem seçilmiş olsa dahi, birden fazla sektöre yönelik düzenleme içeren ve/veya belirli bir sektöre yönelik olmasa da, bazı sektörler üzerinde etki doğuran mevzuatın uygun sınıfta gruplanamayacağı ve bu yöntem sonucunda oluşan listenin, bu nedenle bazı mevzuatı kapsamayacağı değerlendirilmektedir.

Yukarıda belirtilen esaslara göre yapılan birinci aşama tamamlandığında, 2766 adet düzenlemeden oluşan bir listeye ulaşılmıştır. Böylece, ticari hayata ilişkin hüküm barındıran düzenlemelerin, tespit edilebildiği ölçüde, detaylı olarak incelenmek üzere ikinci aşamaya alınması sağlanmıştır.

2.1.2. İkinci Aşama- Rekabeti Kısıtlama İhtimali Olan Mevzuatı Belirleme

Projenin ikinci aşamasında, rekabeti olumsuz etkileyebilecek düzenlemelerin tespiti hedeflenmiştir. Bu kapsamda, mal ve hizmet piyasaları ile ilgili hüküm içerdiği birinci aşamada tespit edilen düzenlemeler, detaylı bir şekilde incelenmiş ve rekabeti sınırlama ihtimali olan hükümlerin teşhisini kolaylaştırmak amacıyla, yol gösterici nitelikte bir kontrol listesinden faydalanılmıştır. Bu kontrol listesinin hazırlanmasında, rekabet hukuku ve kuralları bakımından mevzuat taraması gerçekleştiren diğer ülke

uygulamalarından, OECD'nin Rekabet Değerlendirme Araç Kitinden⁴¹ ve ülkemizde yakın zamanda yürürlüğe giren Rekabet Değerlendirmesi Rehberi'nden⁴² yararlanılmıştır. Aşağıda, söz konusu kontrol listesine yer verilmektedir.

KUTU 2 Mevzuat Kontrol Listesi

Rekabete getirilen sınırlandırmanın şekli	Sorular
1. Giriş veya çıkış	Söz konusu düzenleme; 1. Tek alıcı veya tek satıcı yaratıyor veya bu durumu koruyor mu? 2. Lisanslama yoluyla teşebbüs sayısını sınırlandırıyor mu? 3. Lisansların serbestçe ticaretini kısıtlıyor mu? 4. Benzer ürün üreten yeni rakiplerin pazara girmesini sınırlandırıyor mu? 5. Farklı coğrafi bölgelerden mal veya hizmet girişini kısıtlıyor mu? 6. Bir işletmeye kimin sahip olacağını ya da işi kimin yürüteceğini kısıtlıyor mu? 7. Fabrika kapatmayı para cezasıyla engelliyor mu?
2. Fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol	Söz konusu düzenleme; 1. Faaliyetin boyutlarına (ölçeğine) kısıtlama getiriyor mu? 2. Ticaretin veya faaliyetin gerçekleşme zamanına kısıtlama getiriyor mu? 3. Bir firmanın üreteceği veya ticaretini yapacağı ürünlerin çeşidine sınır getiriyor mu? 4. İşletmenin nerede faaliyet gösterebileceğine sınırlama getiriyor mu? 5. Üretilecek miktarı firmanın isteği dışındaki bir parametreye bağlıyor mu? 6. Alım yapılacak miktarı sınırlandırıyor mu? 7. İthal edilecek veya ihraç edilecek miktarı sınırlandırıyor mu? 8. Piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesini herhangi bir şekilde etkiliyor mu? 9. Girdi fiyatlarının tespitine müdahale ediyor mu?
3. Kalite	Söz konusu düzenleme bazı teşebbüsleri rekabette avantajlı hale getirecek şekilde; 1. Belirli kalite standartları getiriyor mu? 2. Herhangi bir kalite aralığını pazardan dışlıyor mu? 3. Farklı pazarlar için farklı kalite standartlarını zorunlu kılıyor mu?
4. Reklam verme	Söz konusu düzenleme; 1. Kimin promosyon veya reklam faaliyeti yapacağını sınırlıyor mu? 2. Bir ürün ve/veya hizmetin promosyonunun nasıl olacağını sınırlıyor mu? 3. İşletmeleri promosyon yapmaya veya bunun için fon ayırmaya zorluyor mu? 4. İşletmelerin/sektörün promosyon yapmaları(sı)nı engelliyor mu?

⁴¹ OECD 2011b, Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: Kılavuz.

⁴² Rekabet Değerlendirmesi Rehberi'ne 3. Bölümde detaylı olarak yer verilmektedir.

5. Girdi türleri	Söz konusu düzenleme; 1. Belirli bir üretim metodunu şart koşuyor mu? 2. Bir faaliyetin yürütülmesinin şartı olarak gerekli girdinin belirli bir sağlayıcıdan alınmasını öngörüyor mu? 3. Önemli bir altyapıya erişimi kısıtlıyor mu? 4. Üretimde veya pazarlamada inovatif metotların uygulanmasını engelliyor mu? 5. Genel istihdam şartlarının dışında belirli istihdam şartları gerektiriyor mu? 6. Ar-ge bütçesi ayırma zorunluluğu getiriyor mu?
6. Maliyetler	Söz konusu düzenleme; 1. Diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörüyor mu? 2. Yüksek idari maliyetler veya uyum maliyetleri öngörüyor mu?
7. Avantajlarda ayrımcılık	Söz konusu düzenleme; 1. Bir firmaya diğerine göre herhangi bir konuda avantaj sağlıyor mu? 2. Kamuya özel sektörün üzerinde avantaj sağlıyor mu? 3. Diğerlerine izin vermediği altyapıya erişimi bir firmaya sağlıyor mu? 4. Tüketicilere erişimi kısıtlıyor mu? 5. Bir grup alıcıya diğerlerinden daha fazla fayda sağlıyor mu?
8. Rekabet etme güdüsü	Söz konusu düzenleme; 1. Teşebbüslere veya teşebbüs birliklerine faaliyette bulundukları pazara ilişkin düzenleme yapma yetkisi veriliyor mu? 2. Belirli sektör veya teşebbüsler için getirdiği çeşitli muafiyet veya istisnalarla, rekabet kurallarının uygulanmasını zayıflatıyor mu? 3. Tüketicilerin mal veya hizmet aldığı teşebbüsü değiştirme serbestisini zorlaştırıyor mu?
9. Diğer rekabet kısıtları	1. Diğer

Yukarıda görüldüğü üzere, başlıca rekabet sınırlaması türlerine listenin sol tarafında, bu unsurların varlığını tespit etmeye yarayan sorulara ise sağ tarafta yer verilmiştir. Olası rekabet sınırlamalarını teşhis etmek üzere yol gösterici olması amacıyla yer verilen soruların, mümkün olan bütün sınırlamaları kapsama iddiasının olmadığı; farklı yollarla da rekabetin kısıtlanabildiği unutulmamalıdır. Dolayısıyla, “Diğer rekabet kısıtları” başlığı ile bu sınıflamada yer verilmeyen başka rekabet sınırlamalarının da dikkate alınması amaçlanmıştır.

Mevzuat kontrol listesi aynı zamanda bir kodlama sistemi içermektedir. Detaylı inceleme sırasında karşılaşılan rekabet sınırlamasının şekli ve hangi vasıta ile bu sınırlama kapsamına girdiği; kontrol listesindeki soruların yer aldığı madde numaralarının birleştirilmesiyle oluşan iki haneli bir rakamla ifade edilmektedir. Buna göre mevzuat kontrol listesinde, örneğin 11 sınırlama kodu ile “1. Giriş veya çıkış” başlığının altında yer alan “1. Tek alıcı veya tek satıcı yaratıyor veya bu durumu koruyor

mu?” şeklindeki sınırlama ifade edilmektedir. Benzer şekilde, kamuya özel sektörün üzerinde avantaj sağlamak suretiyle “avantajlarda ayrımcılık” yoluyla rekabeti sınırlandıran düzenleme için 72 kodu kullanılmaktadır. Detaylı incelemede tespit edilen rekabet sınırlaması, kontrol listesinde yer verilen kısıtlamalar kapsamında yer almıyorsa, “Diğer rekabet kısıtları” altında değerlendirilerek 91 rakamı ile kodlanmaktadır.

Kodlama sistemiyle elde edilen bazı veri ve tespitler, Raporun üçüncü bölümünde “**Tespit Edilen Başlıca Rekabet Sınırlamaları**” başlığında ele alınmaktadır.

2.1.3. Üçüncü Aşama- Detaylı İnceleme

Projenin üçüncü ve son aşamasında, önceki aşamalarda yapılan inceleme sonucunda ulaşılan mevzuat listesi, rekabet politikası ışığında detaylı incelemeye tabi tutulmuştur. Söz konusu inceleme sürecinde izlenen yöntem ve göz önünde bulundurulacak hususlara aşağıda yer verilmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının görev alanlarına giren konularda, belirli politik, sosyal ve ekonomik hedef ve önceliklerinin bulunduğu, ilgili düzenlemelerin tasarlanması sürecinde de, bu hedefleri dikkate aldıkları açıktır. Bununla birlikte, düzenlemelerin dışsallıkları bulunabilmekte ve kimi zaman düzenlemeler bir alanda yarattıkları faydanın yanında başka bir alanda zarar doğurabilmektedir. Bu nedenle, toplumsal refahın bütün yönleriyle ele alınması, düzenleme yapma sürecinde bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır. Yukarıda ilgili bölümlerde yer verildiği üzere, rekabetçi piyasa yapısının ülke ekonomisi ve toplumsal refaha katkısı dikkate alındığında, düzenlemeler yoluyla yaratılan rekabet kısıtlamalarının da toplum üzerinde bir maliyeti vardır. Rekabet politikası ile diğer düzenleme hedeflerinin karşı karşıya geldiği hallerin varlığında, düzenlemeyi hazırlayan kurum ve kuruluşların dengeleyici bir yaklaşım benimseyerek rekabeti en az sınırlayan düzenleme alternatiflerini belirlemesinin, tüm ekonomiye ve dolayısıyla, topluma faydası olacağı değerlendirilmektedir. Raporun üçüncü bölümünde Rekabet Değerlendirmesi Rehberi hakkında yer alan açıklamalarda kısaca değinilecek olan ve ülkemizde 2006 yılından beri uygulanan Düzenleyici Etki Analizi (DEA) de esas olarak bu dengeyi sağlamayı amaçlamaktadır. DEA kapsamında, kamu kurum ve kuruluşlarının düzenlemeler yoluyla ulaşmayı hedeflediği faydaların, düzenlemenin yarattığı toplumsal maliyetlerden fazla olup olmadığı değerlendirilmekte ve net faydası en fazla olan düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. DEA kapsamlı bir süreç olup, düzenleme ile ilgili kamu kuruluşlarını, düzenlemenin diğer etkilerinin yanı sıra, rekabete olası etkilerini de tespit etmeye yönlendirmektedir.

Mevzuat tarama projesinin de esasen DEA yaklaşımının bir parçası olduğu ve hâlihazırda yürürlükte bulunan mevzuat için bir fayda-maliyet analizi yapılmasına yönelik, ilgili kurum ve kuruluşların dikkatini çekme amacını taşıdığı ifade edilmelidir. Aşağıda, Projenin tamamlanması aşamasında dikkate alınan hususlara ve kısıtlara yer verilmekte olup, ekte yer alan Mevzuat Listesi’nin bu hususlar göz önünde bulundurularak değerlendirilmesi gerekmektedir:

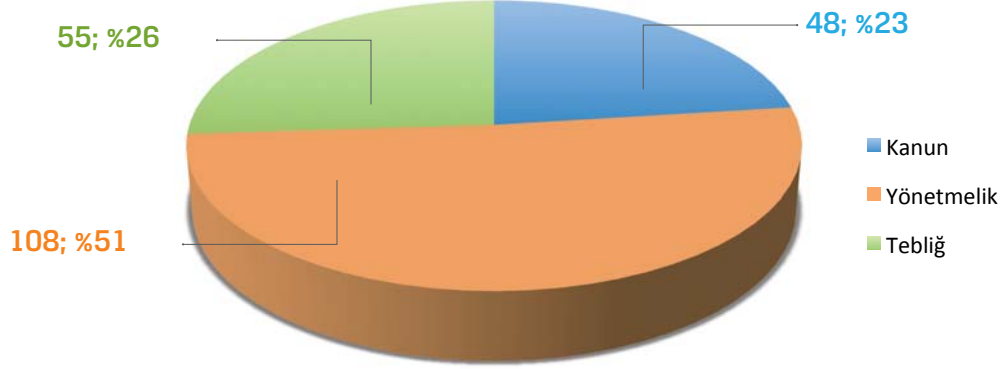
- Projenin amacı ülkemizdeki mevzuatın rekabet perspektifinden taranmasıdır. Projede ifade edilen hususlar, yalnızca rekabet politikası bakış açısıyla yapılan bir incelemeyi yansıtmakta ve ilgili düzenlemenin, rekabeti olumsuz etkileme ihtimali bulunabileceğini anlatmaktadır. Dolayısıyla, Proje kapsamında düzenlemenin öngördüğü toplumsal fayda ile rekabetteki olası azalmanın neden olduğu maliyet karşılaştırılmamaktadır.

- Mevzuat taramasında yürürlükte bulunan bütün mevzuatın incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, daha önce değinildiği üzere, Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme Genel Müdürlüğü'nün yönettiği mevzuat bilgi sisteminden faydalanılmıştır. Mevzuat devamlı değişmekte olduğundan, her bir mevzuatın detaylı incelenmesi sürecinde, mevzuata erişim tarihi belirtilmiş ve oluşturulan listede söz konusu tarihlere de yer verilmiştir. Dolayısıyla, Mevzuat Listesi, ilgili tarih itibarıyla incelenen mevzuata ilişkin değerlendirmeleri kapsamaktadır. 15-17 Temmuz 2014 tarihinde oluşturulan ana mevzuat listesinin oluşturulmasından sonra yürürlüğe giren listedeki mevzuatta, mevzuata erişim tarihinden sonra yapılan değişiklikler dikkate alınmamıştır.
- Rapor ekinde yer verilen Mevzuat Listesi, rekabet üzerinde olumsuz etki yaratma potansiyeli olan bütün düzenlemeleri kapsamamaktadır. Yukarıda değinildiği üzere, mevzuat tarama ekibinin bakış açısıyla, rekabete etkisinin olmadığı düşünülen; rekabete etkisi olmakla beraber kamu yararının açık olduğu veya düzenlediği faaliyetin niteliği ya da boyutu nedeniyle fayda-maliyet analizi incelemesinin yapılmasında fayda görülmeleyen kimi düzenlemeler kapsama alınmamıştır.
- Ülkemizin Avrupa Birliği uyum süreci ve Gümrük Birliği kapsamında oluşturulan mevzuat, mevzuat taraması çalışmasına dâhil edilmemiştir.
- Mevzuat taramasında mevcut piyasalardaki rekabeti olumsuz etkileyen hükümlere öncelik verilmektedir. Bu bağlamda, düzenleme nedeniyle dolaylı olarak ortaya çıkabilecek rekabet sınırlamaları değerlendirilmemiştir. Benzer şekilde, düzenlemenin lafzından açıkça anlaşılması mümkün olmayan olası etkiler hakkında da görüş belirtilmemektedir.
- Mevzuat taramasında ulaşılan sonuçlar, Kurumun daha önce düzenleme taslaklarına ilişkin oluşturduğu görüşlerin bir tekrarı niteliğinde değildir. Mevzuat taramasında düzenlemelerin dayandığı politikalardan bağımsız bir değerlendirme yapılmaktadır. Kurum görüşleri ise düzenlemenin dayanağı olan politikanın çizdiği sınırlar çerçevesinde mümkün olan en yüksek rekabet seviyesinin sağlanması amacıyla hazırlanmaktadır.

2.2. Mevzuat Tarama Projesi Sonuçları

Proje sonucunda 48 Kanun, 2 KHK, 2 Tüzük, 108 Yönetmelik ve 55 Tebliğ olmak üzere, toplam 215 adet düzenlemede, rekabeti sınırlama ihtimali bulunan hükümler tespit edilmiştir. Aşağıda rekabeti sınırlama ihtimali bulunan mevzuatın, mevzuat çeşidine göre dağılımına yer verilmektedir.⁴³

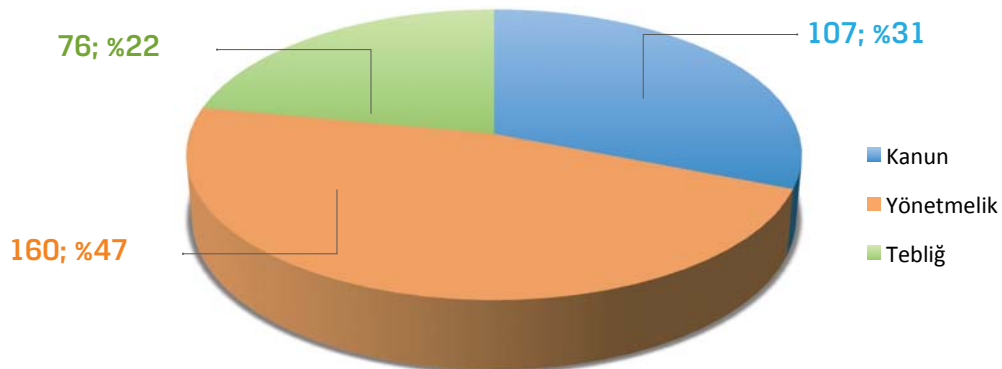
Tablo 2 Rekabeti Sınırlama İhtimali Bulunan Mevzuatın Dağılımı

Görüldüğü üzere, sınırlayıcı olduğu düşünülen hükümler, Tablo 1’de yer verilen yürürlükte bulunan mevzuat sayısı ile paralellik göstermektedir. Başka bir deyişle, Yönetmelikler, incelenen toplam mevzuat içerisinde en büyük kategoriye oluşturmakta, dolayısıyla en fazla sınırlayıcı hüküm de bu kategoride yer almaktadır. Bununla birlikte, yönetmelik ve tebliğlerin daha özel ve detaylı düzenlemeler olmasının da bu durumda etkili olduğu değerlendirilmektedir. Her ne kadar yönetmelik ve tebliğler, kanuna dayanılarak hazırlansa da bazı durumlarda, kanunda yer verilen ifadeler genel olduğundan, düzenlemenin rekabete etkisi tam olarak anlaşılamamakta, ancak yönetmelik ve tebliğde, ilgili alan detaylı olarak düzenlendiğinde anlaşılır hale gelmektedir. Bu nedenle böyle durumlarda, rekabeti sınırlama ihtimali bulunduğu belirtilen bir yönetmelik veya tebliğin dayandığı kanuna, bu nedenle, Mevzuat Listesi’nde, yer verilmemiştir.

İncelenen tüm mevzuat toplamda 347 adet sınırlama ihtimali olan hüküm/ifade içermektedir. En fazla sınırlama adet olarak da en büyük kategoriye oluşturan Yönetmelik ve Tebliğ’lerde yer almaktadır.

Tablo 3 Sınırlamaların Mevzuat Türüne Göre Dağılımı⁴⁴

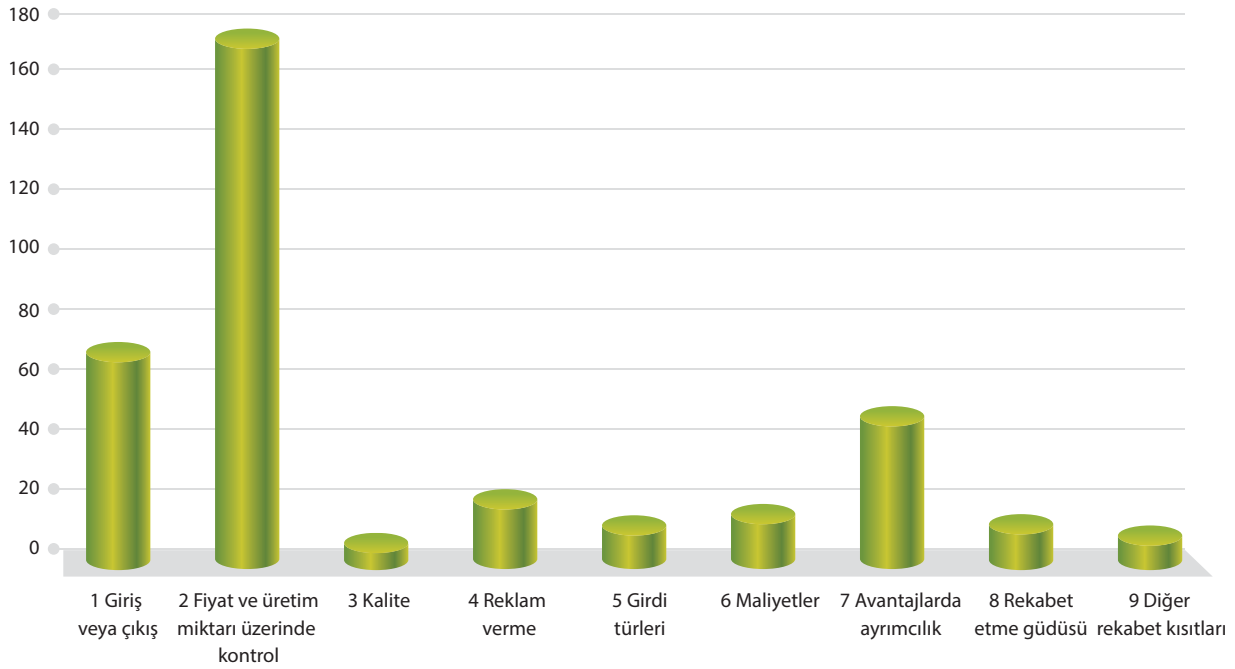

⁴³ KHK ve Tüzükler sayıca az olmaları sebebiyle Tabloda gösterilmemiştir.

⁴⁴ Tabloda KHK ve Tüzüklerde yer alan toplam dört adet sınırlamaya yer verilmemiştir.

Yukarıda ifade edildiği üzere mevzuat taraması, Kontrol Listesi'nde yer alan sorular temel alınarak yapılmıştır. Soruların ait olduğu ana başlıklara göre, tespit edilen sınırlamaların dağılımına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 4 Sınırlama Ana Başlıklarına Göre Toplam Sınırlama Sayısı⁴⁵

Tablodan görülebileceği üzere, “2” koduyla ifade edilen “Fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol” taramada en sık karşılaşılan sınırlama türü olarak ortaya çıkmaktadır. “Giriş veya çıkış” ve “Avantajlarda ayrımcılık” niteliğindeki sınırlamalar da ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadır.

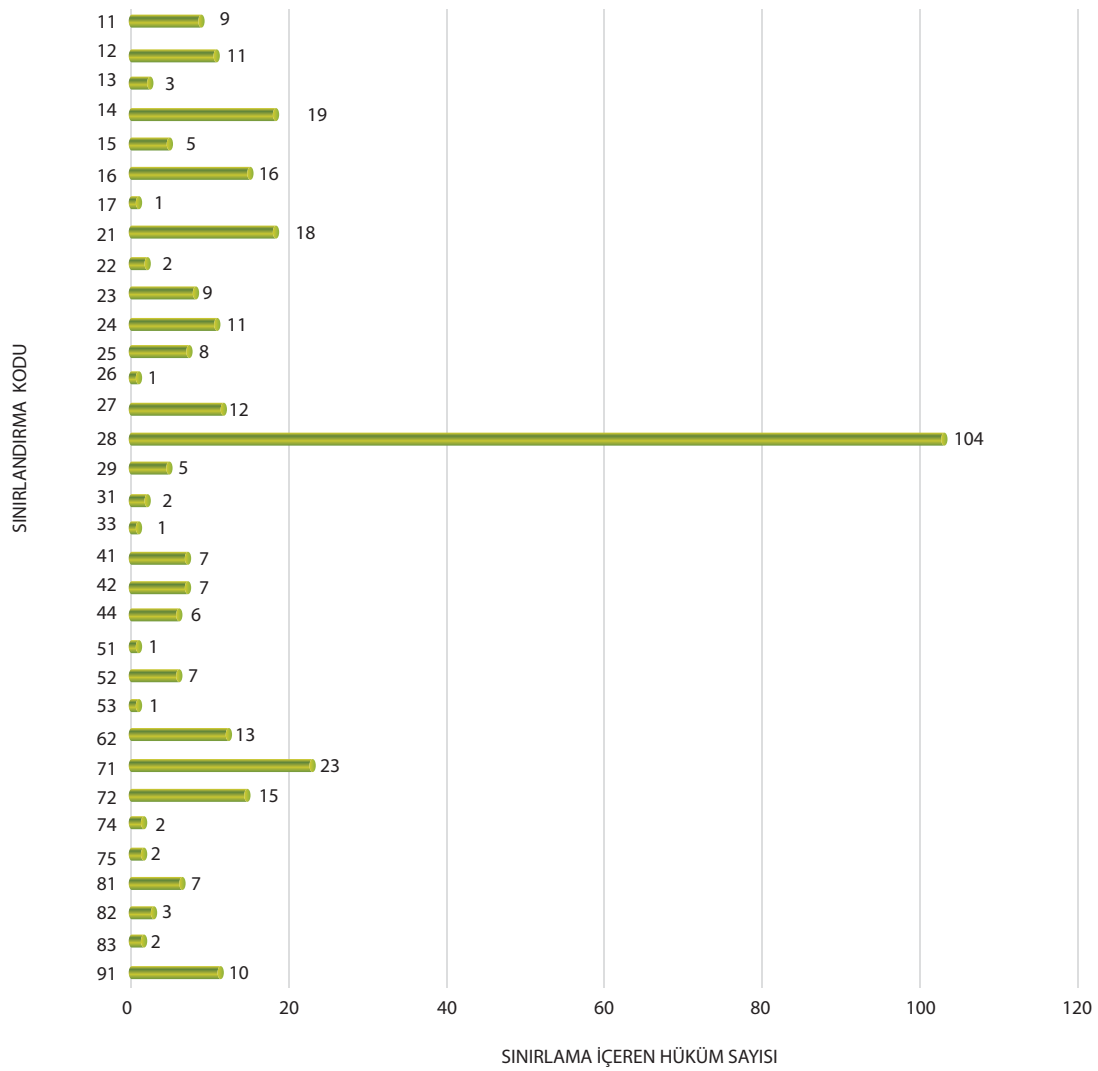
Mevzuat taramasında aynı düzenlemede birden fazla sınırlamanın bulunması söz konusudur. En fazla sınırlama içeren düzenleme 7 adet rekabeti olumsuz etkileyebilecek hüküm ile 3096 Sayılı Türkiye Elektrik Kurumu Dışındaki Kuruluşların Elektrik Üretimi, İletimi, Dağıtımı ve Ticareti İle Görevlendirilmesi Hakkında Kanun’dur. Bu düzenlemeyi 6 adet sınırlama ile 4634 sayılı Şeker Kanunu takip etmektedir. Ayrıca, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ve 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 5’er sınırlama içermektedir.

⁴⁵ Tabloda KHK ve Tüzüklerde yer alan toplam dört adet sınırlamaya yer verilmemiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1. Tespit Edilen Başlıca Rekabet Sınırlamaları

Mevzuat taraması projesinin sonuçları, önceki aşamada yapılan kodlama kullanılarak en sık karşılaşılan rekabet kısıtlamalarını tespit etmek üzere gruplanmıştır. Daha önce değinildiği üzere, Kontrol Listesinde yer alan rekabet sınırlamaları, kodlamada kolaylık sağlaması amacıyla iki haneli rakamlar olarak belirtilmiştir. Buna göre mevzuat listesinde, örneğin 28 sınırlama kodu verilen mevzuat, kontrol listesinde “2. Fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol” başlığının “8. Piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesini herhangi bir şekilde etkiliyor mu?” sorusuna olumlu yanıt verilmesi sebebiyle listeye dâhil edilmiştir. Bu çerçevede, sınırlama ihtimali bulunduğu değerlendirilen 215 mevzuatta, toplam 347 adet sınırlama ihtimali bulunan hüküm tespit edilmiştir. Aşağıda kontrol listesindeki her bir kod bakımından karşılaşılan sınırlamaların sayısına yer verilmektedir.

Tablo 5 Sınırlama Türlerinin Dağılımı⁴⁶

⁴⁶ Tabloda KHK ve Tüzüklerde yer alan toplam dört adet sınırlamaya yer verilmemiştir.

Tabloda görüldüğü üzere, mevzuat taramasında en çok “28- Piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesini herhangi bir şekilde etkiliyor mu?” sorusunun yanıtı niteliğindeki hükümler ile karşılaşmıştır. İncelenen mevzuatta piyasa fiyatına müdahale olarak ifade edilebilecek bu ve benzeri etki içeren toplam 104 hüküm/ifade tespit edilmiştir. İkinci sırada 71 rakamıyla kodlanan, bir firmaya diğerine göre herhangi bir konuda avantaj sağlamak suretiyle “Avantajlarda ayrımcılık” türü rekabet sınırlaması niteliğindeki hükümlere rastlanmıştır. Üçüncü olarak, 14 rakamıyla kodlanan “Benzer ürün üreten yeni rakiplerin pazara girmesini sınırlandırıyor mu?” şeklindeki sınırlama yer almaktadır. Dördüncü sırada ise, 21 rakamıyla kodlanan, ithal edilecek veya ihraç edilecek miktarın sınırlanması suretiyle fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol niteliğindeki rekabet sınırlamasına neden olabilen hükümler yer almaktadır.

Aşağıda bu sınırlamalar hakkında bilgi ve mevzuat örneklerine yer verilmektedir.

3.1.1. Piyasa Fiyatına Müdahale

Mevzuat taramasında en sık karşılaşılan sınırlama, 28 rakamıyla kodlanan “2- Fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol” başlığının “8- Piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesini herhangi bir şekilde etkiliyor mu?” sorusuna karşılık gelen cevapların bulunduğu düzenlemelerde tespit edilmiştir. Pazar fiyatının arz ve talep ilişkisi doğrultusunda kendiliğinden oluşması serbest piyasa ekonomilerinin en temel özelliğidir. Ancak bazı hallerde fiyatlar düzenleme konusu olabilmektedir. Bu düzenlemeler doğrudan asgari ya da azami fiyatların tespiti yoluyla olabileceği gibi, dolaylı yoldan da olabilmektedir. Bir düzenleme ile fiyat tespit edilmesi ya da bir kuruma, teşebbüse ya da teşebbüs birliğine azami, asgari ya da tavsiye fiyat, fiyat aralığı ya da indirim oranı tespiti yetkisi verilmesi gibi düzenlemeler bu kapsamda değerlendirilebilir.

PIYASA FİYATINA MÜDAHALE İHTİMALİ İÇEREN DÜZENLEME ÖRNEKLERİ

1. 5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun’un 13. maddesinde orman mühendisliği faaliyetleri için Orman Mühendisleri Odası tarafından asgari ücret tarifesi belirleneceği düzenlemiştir. Tarifedeki asgari miktar altında iş kabulünün yasak olduğu belirtilerek aksine hareket edenlere disiplin cezası uygulanacağı ifade edilmektedir.
2. 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 164. maddesinde “Avukatlık asgarî ücret tarifesi altında vekâlet ücreti kararlaştırılamaz” hükmü ile avukatlık hizmetinde taban fiyat belirlenmektedir. 29.12.2005 tarihli Rekabet Kurumu görüşünde baro yönetim kurullarının avukatlık asgari ücretlerini belirleyen tarife yapması, Rekabet Kanunu ile çelişir nitelikte bulunmuştur.
3. 12516 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Petrol Piyasası Fiyatlandırma Sistemi Yönetmeliği’nin 7. maddesi petrol piyasasında iletim, depolama, rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin faaliyetlerini tarife; işleme lisansı sahiplerinin faaliyetlerini fiyat listelerine; bayilik lisansı sahiplerinin faaliyetlerini fiyat ilanlarına bağlamaktadır. Maddede, depolama ve iletim tarifeleri fiyat; dağıtım ve rafineri tarifeleri ile fiyat listeleri ve ilanları ise tavan fiyat kabul edilmektedir.
4. 28865 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi Tebliği’nin 1. maddesinde tarifede belirlenen ücretlerin altında arabuluculuk ücreti kararlaştırılamayacağı belirtilmiştir.
5. 28862 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2014 Yılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Asgari Ücret Tarifesi Tebliği’nde muhasebecilerin verecekleri hizmetler için asgari ücret tarifesi belirlenmiştir.
6. 17566 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TMMOB 2004 Yılı Bilirkişilik-Ekspertiz-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği’nin 7. 8. ve 10. maddelerinde mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin fiyatı belirlenmektedir.

3.1.2. Avantajlarda Ayrımcılık

Mevzuat taramasında en sık karşılaşılan ikinci rekabet sınırlaması, 71 rakamıyla kodlanan “7- Avantajlarda ayrımcılık” başlığının “1- Bir firmaya diğerine göre herhangi bir konuda avantaj sağlıyor mu?” sorusuna karşılık gelen cevapların bulunduğu düzenlemelerde tespit edilmiştir. Bu düzenlemeler, bazı teşebbüslerin görece avantajlı duruma geçmesi sonucunu doğuracak nitelikte standartlar getirilmesi şeklinde ortaya çıkabilmektedir. Örneğin, yüksek maliyet gerektiren standartlar öngören düzenlemeler, mali anlamda güçlü firmaların bu standartlara daha kolay uyum sağlaması sonucu pazara yeni giren veya mali açıdan daha güçsüz firmalara göre rekabette avantajlı konuma gelmelerine neden olabilir. Avantajlarda ayrımcılık, pazara yeni giren teşebbüsler ile pazarda yerleşik teşebbüsler arasında farklılık yaratılması şeklinde de olabilmektedir. Bu durum, pazarda yerleşik teşebbüslerin eski düzenlemeye, yeni teşebbüslerin ise daha kısıtlayıcı yeni düzenlemeye tabi olması halinde söz konusu olabilmektedir.

AVANTAJLARDA AYRIMCILIK İHTİMALİ İÇEREN DÜZENLEME ÖRNEKLERİ

1. 27369 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği, pazarda yerleşik teşebbüslere avantaj sağlanmasının bir örneği sayılabilir. Yönetmeliğin 25. maddesine göre (diğer koşulların yanında en az iki yıldır fiilen faaliyette bulunulması halinde) onaylanmış kişi statüsü verilen gerçek ve tüzel kişiler, gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden adlarına düzenlenen yararlanabilmektedir.
2. 4634 sayılı Şeker Kanunu’nun 8. maddesinde ilgili piyasada önemli düzenleme ve denetleme yetkilerini haiz Şeker Kurulu’nun üyeleri arasında, pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin gösterdiği kişilerin de yer alacağı belirtilmektedir. Şeker Kurulu sektöre ilişkin çok önemli yetkilere sahip olduğundan, bu durumun Şeker Kurulunda temsilcisi olan teşebbüslere avantaj sağlayabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca ilgili piyasada faaliyet gösteren teşebbüs temsilcilerinin, temsilcisi oldukları teşebbüslerin ve rakip teşebbüslerin prim ödemesi kapsamına alınma konusunda karar alabilmesi, rekabeti bozucu uygulamalara ve Rekabet Kanunu ile çelişen sonuçlara yol açabilecektir.
3. Firmalar arasında avantajlarda ayrımcılık yoluyla rekabetin sınırlandırılması 27167 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği (Seri no: 1) ve 27656 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu Genel Tebliği (Seri no: 2)’nde de söz konusu olmaktadır. Seri No:1’de, serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançları gelir veya kurumlar vergisinden müstesna tutulmaktadır. Seri no:2’de ise serbest bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az % 85’in ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler gelir vergisinden müstesna tutulmaktadır.

3.1.3. Benzer Ürün Üreten Yeni Rakiplerin Pazara Girmesinin Sınırlandırılması

Mevzuat taramasında sıklıkla karşılaşılan ve dikkat çekici nitelikteki bir diğer sınırlama türü de 14 sınırlama kodu ile ifade edilen “Benzer ürün üreten yeni rakiplerin pazara girmesinin sınırlandırılması” niteliğindeki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Belirli bir piyasada faaliyet gösterecek teşebbüs sayısını ya da üretim/satış yapılacak miktarı kontrol etmeyi öngören düzenlemeler, yeni rakiplerin pazara girmesini sınırlandırabilmektedir.

BENZER ÜRÜN ÜRETEN YENİ RAKİPLERİN PAZARA GİRMESİNİN SINIRLANDIRILMASI İHTİMALİNİ İÇEREN DÜZENLEME ÖRNEKLERİ

1. 4634 sayılı Şeker Kanunu’nun 3. maddesinde yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikaların kapasitelerini artırabilmeleri için Şeker Kurulu’nun onayıyla yeni kota temin etmeleri zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca anılan hükümde, teşebbüslerin pazarlayacağı şeker miktarına Şeker Kurumu tarafından kota getirileceği belirtilmiştir. Bu hükmün pazara yeni girecek teşebbüsleri caydırıcı etki yaratacağı söylenebilir. Ayrıca 24713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Şeker Kotalarının Düzenlenmesine İlişkin Yönetmelik de Kanuna paralel olarak, Şeker Kurulu tarafından teşebbüslere kota tahsis edileceğini içermekte ve bunun yanında teşebbüslerce yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikalarının kapasitelerinin arttırılabilmesi için Şeker Kurulu’nun onayıyla yeni kota temin etmeleri zorunluluğu getirmektedir.
2. 25495 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği”nin 45. maddesinde, iki akaryakıt ve/veya LPG istasyonu arasındaki mesafenin, aynı yönde olmak üzere; şehirlerarası yollarda on, şehir içi yollarda bir kilometreden az olamayacağı düzenlenmektedir. Aynı zamanda 25938 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği” de 37. maddesindeki “Şehir içi veya şehirlerarası trafiğe açık yollarda aynı istikamette iki akaryakıt ve/veya otogaz istasyonu arasındaki mesafe, aynı yönde olmak üzere; şehirlerarası yollarda on, şehir içi yollarda bir kilometreden az olamaz.” hükmü ile benzer etki yaratabilecek bir düzenleme öngörmektedir.
3. 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun’un 5. maddesine göre, serbest eczane sayıları, ilçe sınırları içindeki nüfusa göre en az üç bin beş yüz kişiye bir eczane olacak şekilde düzenlenmektedir. Bu düzenlemenin, yeni eczanelerin açılmasına sınırlama niteliğinde olduğu değerlendirilmektedir.

3.1.4. Faaliyetin Boyutlarına (Ölçeğine) Kısıtlama Getirilmesi

Mevzuat taramasında en sık karşılaşılan dördüncü sınırlama 21 rakamıyla kodlanan, “2- Fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol” başlığı kapsamında yer alan “1- Faaliyetin boyutlarına (ölçeğine) kısıtlama getiriyor mu?” sorusuna olumlu yanıt verilen düzenlemelerde tespit edilmiştir. Bu tür düzenlemeler genellikle alım-satım yapılan miktarı ya da ürün çeşidini sınırlamak suretiyle rekabeti etkileme riski barındırmaktadır.

FAALİYETİN BOYUTLARINA (ÖLÇEĞİNE) KISITLAMA GETİRİLMESİ İHTİMALİ İÇEREN DÜZENLEME ÖRNEKLERİ

1. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu’nun 7. maddesinde, dağıtıcıların kendi işlettiği istasyonlar aracılığı ile yaptığı satışın, dağıtıcının toplam yurt içi pazar payının yüzde onbeşinden fazla olamayacağı ve dağıtıcıların yurt içi pazar payının, toplam yurt içi pazarın yüzde kırkbeşini geçemeyeceği düzenlenmiştir.
2. 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Odalar ve Borsalar Kanunu’nun 45. maddesine göre ticaret borsalarında alım satım yapılan ürün miktarı Birlik ve Bakanlık koordinasyonu ile belirlenmektedir.
3. 28660 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gayrimenkul Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği’nin 4. 22. 23. ve 28. maddeleri ile faaliyetin boyutlarına ve firmanın üreteceği ürün çeşidine sınırlama getirilmektedir. 19227 sayılı Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği’nin 4. 18. ve 19. maddesi ile de faaliyetin kapsamına ilişkin sınırlama getirilmektedir.

3.2. Rekabet Değerlendirmesi Rehberi

Daha önce değinildiği üzere, düzenlemelerin ekonomiye ve topluma etkilerinin doğru bir şekilde incelenmesi, hem mevzuatın hedeflenen faydaları gerçekleştirmek amacıyla iyi tasarlanması, hem de bu amaçlara ulaşırken ortaya çıkabilecek maliyetin en aza indirgenmesi için gereklidir.

Ülkemizde, bu amaçla Avrupa Birliği’ne üyelik sürecinde başlatılan “Daha İyi Düzenleme Çalışmaları” çerçevesinde 2006 yılında yayımlanan “Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”te (Yönetmelik), kamu tarafından yapılacak düzenlemelerde, DEA yapılacağı öngörülmektedir⁴⁷. DEA ile düzenlemelerin ekonomiye, çevreye ve sosyal yapıya olumlu ve olumsuz etkileri araştırılmaktadır. Bu bağlamda, düzenlemenin topluma sağladığı fayda ile sebep olduğu maliyet birlikte ele alınmakta ve ancak net fayda sağlayan düzenlemelerin yürürlüğe girmesi hedeflenmektedir. Düzenlemelerin ekonomiye etkisi ölçülürken, rekabet politikası gözüyle değerlendirme yapılması ve düzenlemenin amaçları ile yaratabileceği rekabet sınırlamalarının birlikte ele alınması, DEA kapsamında bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim Yönetmeliği açıklayan Başbakanlık Genelgesi’nde, yapılacak rekabet değerlendirmesinde, rekabet otoritesi ile işbirliği yapılması gerektiği belirtilmektedir.

47 Resmi Gazete’de 17.2.2006 tarihinde yayımlanan Yönetmelik’in ilgili maddesi şu şekildedir:

Düzenleyici etki analizi

MADDE 24 - (1) Yürürlüğe konulması hâlinde etkisinin on milyon YTL’yi geçeceği tahmin edilen kanun ve kanun hükmünde kararname tasarıları için düzenleyici etki analizi yapılması zorunludur. Bu miktar gerekli görülen hâllerde Başbakanlıkça yeniden belirlenebilir.

(2) Başbakanlık, etkisi on milyon YTL’nin altında kalan kanun ve kanun hükmünde kararname tasarıları ile etki miktarına bakılmaksızın diğer düzenleyici işlemler için de düzenleyici etki analizi hazırlanmasını isteyebilir.

(3) Millî güvenliği ilgilendiren konular ile bütçe ve kesin hesap kanunu tasarıları için düzenleyici etki analizi hazırlanmaz.

(4) Düzenleyici etki analizi teklif sahibi bakanlık veya kamu kurum ve kuruluşu tarafından hazırlanır.

(5) Düzenleyici etki analizinde ek-1’de belirtilen hususlara yer verilir. Düzenleyici etki analizi hazırlanırken mevcut istatistiki verilerden de yararlanılır.

DEA kapsamında yapılan incelemeye rekabet değerlendirmesinin dâhil olmasıyla birlikte, incelenen mevzuat hakkında kapsamlı niteliksel değerlendirmelerin yapılması mümkün olacaktır. Açıklamak gerekirse, rekabet değerlendirmesini içeren DEA ile düzenlemenin pazardaki rekabet seviyesine olası olumsuz etkileri hakkında, pazar katılımcılarının mevcut durumlarında ortaya çıkabilecek değişiklikler ve pazardaki etkinliğe ve inovasyona, fiyat seviyesine, mal ve hizmet çeşitliliğine yönelik uzun vadeli fayda ve maliyetler hakkında öngörülerde bulunulabilecektir⁴⁸.

Kurumumuz, anılan Yönetmelik ve 2007/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi çerçevesinde, DEA yapılması zorunlu tutulan mevzuatın yanı sıra, rekabet üzerinde olumsuz etki doğurma riski bulunan birincil ve ikincil düzenlemeler ile idari işlemlerde yol gösterici olması amacıyla, Rekabet Değerlendirmesi Rehberi⁴⁹ yayımlamıştır. Üç ana soru grubundan oluşan bir kontrol listesi içeren Rehber, olası rekabet sınırlamalarının tespit edilmesini ve devamında her bir unsur bakımından yapılan açıklamalar ile düzenlemelere rekabetçi bir bakış açısı kazandırmayı amaçlamaktadır.

Rehberde kamu kurumları tarafından yapılan düzenlemelerin rekabetçi açıdan değerlendirmesinde özellikle, piyasaya giriş engellerine ve teşebbüsler arası ayrımcılığa neden olan; rakiplerin bir araya geldiği meslek birliklerine fiyat belirleme yetkisi veren; arz kısıtlaması, yeni ürün satamama ve bir alanda ya da bölgede faaliyet gösterememe gibi sonuçlar doğuran ve etkin bir rekabet politikası için sakıncalı olan hükümlerin dikkatli bir şekilde incelenmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

48 OECD 2011b, Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: Kılavuz.

49 Rekabet Değerlendirmesi Rehberi için bakınız:<http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT%2f1%2fDocuments%2fKilavuz%2fRekabet+Degerlendirmesi+Rehberi+Sonn.pdf>.

SONUÇ

Rekabetin ekonomik gelişme ve toplumsal refah için vazgeçilmez olması, serbest piyasa ekonomilerinde rekabetin korunması ve teşvik edilmesini bir gereklilik haline getirmektedir. Bu çerçevede, rekabet otoriteleri temel olarak, firmaların rekabeti sınırlayıcı uygulamalarını sonlandırmak ve daha adil bir yarış ortamı sağlamak üzere görev yapmaktadır. Ancak, rekabet sadece firma davranışları ile değil, ülkede mevcut yasal çerçeve nedeniyle de sınırlanabilmektedir. Kamunun piyasalarda oyuncu olarak yer aldığı, düzenleme yaptığı ya da kamu alımları ve destekleri yoluyla piyasaya müdahale ettiği durumlar bazen, müdahale ile amaçlanan hedeflere ulaşma yolunda, doğrudan veya dolaylı olarak piyasaların işleyişini olumsuz etkileme riski taşımaktadır. Bu durum özellikle, rekabetin düzenleme ile amaçlanan politika hedeflerinin gerçekleşmesi için gerekenden daha fazla sınırlandırılması ve/veya düzenlemenin amaçlarına rekabet sınırlandırılmadan da ulaşılabilmesi hallerinde söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla, mevzuat oluşturma sürecinde mevzuatın etkilerinin bütüncül bir yaklaşımla ele alınmaması ve düzenlemenin doğuracağı negatif dışsallıkların hesaba katılmaması sonucunda, politika hedeflerini gerçekleştirebilen, ancak piyasaları olumsuz etkileyerek verimliliği ve ekonomik büyümeyi zayıflatan düzenlemeler ortaya çıkmaktadır. Düzenleme ile yaratılan bu tür amacını aşan rekabet sınırlamalarının ortadan kaldırılması, mevzuat incelemesi gerçekleştiren ülke örneklerinin işaret ettiği üzere, ekonomik büyümenin ve toplumsal refahın önünü açmaktadır. Raporda yer verildiği üzere, Avustralya ve Yunanistan'ın gerçekleştirdikleri mevzuat incelemeleri, rekabeti gereksiz bir şekilde sınırlayan düzenlemelerin kaldırılması sonucu ortaya çıkan esnek piyasa yapısı ve verimlilik artışı sayesinde milli gelirlerinde çok önemli artışlar doğurmuştur.

Kamu müdahalelerini detaylı olarak ele alan 2013 Rekabet Raporu'nun devamı niteliğinde olan 2015 Rekabet Raporu da yukarıda örnekleri verilen mevzuat tarama çalışmalarının ilk aşamasını teşkil etmektedir. Rapor ile ülkemiz mevzuatında rekabeti sınırlama ihtimali bulunan mevzuatın tespit edilmesi ve tartışmaya açılması hedeflenmektedir. Daha önce değinildiği üzere, düzenlemeler ile gerçekleştirilen kamu müdahalelerinin sosyal, siyasi ve ekonomik gerekçeleri bulunmaktadır. Rapor ile düzenlemenin rekabet üzerindeki etkisini ortaya koymak amaçlanmakla beraber düzenlemenin amacına yönelik değerlendirme yapılmamaktadır. Düzenlemenin etkilerine ilişkin sağlıklı bir fayda-maliyet analizi, ancak Rekabet Kurumu, ilgili düzenlemelerden sorumlu diğer kamu kurum ve kuruluşları ile düzenlemeden etkilenen kesimlerin katılımıyla gerçekleştirilebilir. Bu anlamda Rapor, bu tür geniş katılımlı tartışmaların ilk aşamasını oluşturmak üzere rekabeti etkileyen Mevzuat Listesine yer vermektedir.

Mevzuat Listesi rekabeti sınırlama ihtimali bulunan düzenlemelere açıklamaları ile yer vermesi nedeniyle, düzenleme ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları yeni mevzuat veya mevzuat değişikliklerinde rekabet perspektifinin dikkate alınmasını sağlayacak önemli bir kaynaktır. Kamu kurum ve kuruluşlarının faaliyet alanları ile ilgili düzenleme yapma sürecinde, rekabet politikası konusunda duyarlılık göstererek Raporda yer alan açıklamalar çerçevesinde, Mevzuat Listesini dikkate almaları ve gerekirse Kurumumuzdan görüş talep etmelerinin son derece önemli ve faydalı olduğu unutulmamalıdır.

Mevzuat Listesinden görülebileceği üzere düzenlemelerde en sık rastlanan sınırlama piyasa fiyatlarına müdahaledir. Serbest piyasa ekonomilerinde fiyatın arz ve talebin etkileşimi sonucunda kendiliğinden oluşması, kaynakların etkin dağılmasının ön koşuludur. Bununla birlikte, bazı hallerde fiyatlar düzenleme konusu olmakta ve doğrudan asgari ya da azami fiyat belirlenebildiği gibi bir kuruma, teşebbüse ya da teşebbüs birliğine azami, asgari ya da tavsiye fiyat, fiyat aralığı ya da indirim oranı tespiti yetkisi de verilebilmektedir. Bu tür düzenlemelerin meslek sahiplerinin verdiği hizmetin kalitesinin korunması ya da çeşitli piyasa aksaklıklarının önlenmesi gibi amaçlarının olabileceği görülmekle birlikte, piyasadaki rekabet üzerindeki olumsuz etkilerinin değerlendirilmesi, düzenlemenin topluma net faydasının ortaya konulması açısından gereklidir. Kurumumuz geçtiğimiz süreçte, özellikle meslek birliklerince gerçekleştirilen fiyat müdahalelerine ilişkin olumsuz görüşlerini çeşitli mecralarda ifade etmiştir.

Sıklıkla karşılaşılan bir başka sınırlama ise bazı teşebbüslerin görece avantajlı duruma geçmesi sonucunu doğuracak düzenlemelerdir. Bu durum, belirli teşebbüslerce benimsenmesinde sıkıntı bulunan standartlar getirilmesi şeklinde ortaya çıkabileceği gibi, pazara yeni giren teşebbüsler ile pazarda yerleşik teşebbüsler arasında farklılık yaratılması şeklinde de olabilmektedir. Özellikle, pazarda yerleşik teşebbüslerin eski düzenlemeye, yeni teşebbüslerin ise daha kısıtlayıcı yeni düzenlemeye tabi olması halinde, rekabet olumsuz etkilenmektedir. Benzer bir şekilde, alım-satım yapılan miktara ya da ürün çeşidine yönelik sınırlama içeren mevzuat da, firmaların normal koşullarda piyasa dinamiklerine göre belirleyecekleri faaliyet boyutuna müdahale ederek rekabeti kısıtlayabilmektedir.

Daha önce değinildiği üzere, sınırlama içeren mevzuatın etkileri ve topluma net faydası ancak çok yönlü olarak yapılacak fayda-maliyet analizi ile ortaya konabilmektedir. Bu çerçevede, Düzenleyici Etki Analizi (DEA) aracının son derece etkili ve gerekli olduğu değerlendirilmektedir. Hedeflenen bir düzenlemenin muhtemel olumlu ve olumsuz etkilerinin DEA yoluyla masaya yatırılması, gelecekte daha etkin ve amacını en az zarar ile gerçekleştirebilen düzenlemelerin hayata geçmesini sağlayacaktır. Rekabet Kurumu tarafından hazırlanan Rekabet Değerlendirmesi Rehberi'nin düzenlemelerin ekonomik etkileri analiz edilirken, özellikle rekabet üzerindeki etkinin değerlendirilmesi sürecinde çok önemli rol oynayacağını belirtmek gerekir. Kamunun düzenleme tasarlarken, sadece politika hedeflerini değil, ekonomi üzerinde doğrudan ya da dolaylı olarak ortaya çıkabilecek tüm olumsuz etkileri hesaba katarak, rekabeti en az sınırlayıcı seçenekleri bulma yolunda hareket etmesi, Rehber ile amaçlanan nihai hedeftir.

Sonuç olarak, rekabetin ekonomik büyüme ve toplumsal refaha ulaşma yolunda oldukça önemli bir araç olduğu göz önünde bulundurulduğunda, düzenleme yapılırken ya da mevcut düzenlemeler değiştirilirken, Mevzuat Listesi ve Rekabet Değerlendirmesi Rehberi dikkate alınarak, rekabet ile düzenleme hedefleri arasında makul bir dengenin gözetilmesi konusunda tüm kamu kurum ve kuruluşlarının hassasiyet göstermesi son derece önemlidir.

KAYNAKÇA

Arnold, J.M., G. Nicoletti and S. Scarpetta (2011), "Does Anti-Competitive Regulation Matter for Productivity? Evidence from European Firms", IZA Discussion Paper, No. 5511.

Blundell, R., R. Griffith and J. van Reenen (1999), "Market Share, Market Value and Innovation in a Panel of British Manufacturing Firms", *Review of Economic Studies*, Vol. 66, 529-554.

Bourlès, R., G. Cette, J. Lopez, J. Mairesse and G. Nicoletti (2010), "Do Product Market Regulations in Upstream Sectors Curb Productivity Growth? Panel Data Evidence for OECD Countries", Banque de France Working Paper, No. 283.

Cincera, M. and O. Galgau (2005), "Impact of market entry and exit on EU productivity and growth performance", European Commission DG for Economic and Financial Affairs, *Economic Paper*, No. 222.

Disney, R., J. Haskell and Y. Heden (2003), "Restructuring and productivity growth in UK manufacturing", *The Economic Journal*, 113: 666-694.

Economic Policy Reforms, OECD (2014) "Going For Growth Interim Report", Chapter 2, Reducing regulatory barriers to competition.

European Commission (2009), Impact Assessment Guidelines, http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf (son erişim tarihi: 4.2.2015).

Fabrizio, K., N. Rose and C. Wolfram (2004), "Does Competition Reduce Costs? Assessing the Impact of Regulatory Restructuring on U.S. Electric Generation Efficiency", *Center for the Study of Electricity Markets Working Paper* 135R, University of California Energy Institute. http://ei.haas.berkeley.edu/pdf/working_papers/CSEM/csemwp135R.pdf (son erişim tarihi: 4.3.2015).

Guidelines for NCP Legislation Reviews (2005), National Competition Council, Center for International Economics, Canberra ve Sydney, Şubat, <http://ncp.ncc.gov.au/docs/LEGU-001.pdf>, (son erişim tarihi: 11.2.2015).

Haskell, J. ve Sadun, R. (2009), "Regulation and UK Retailing Productivity: Evidence from Microdata", IZA (Institute for the Study of Labor), Discussion Paper, No. 4028, <http://ftp.iza.org/dp4028.pdf>, (son erişim tarihi: 4.3.2015).

National Competition Policy Review (1993), Australian Government Publishing Service, Canberra, <http://ncp.ncc.gov.au/docs/National%20Competition%20Policy%20Review%20report,%20The%20Hilmer%20Report,%20August%201993.pdf>, (Son erişim tarihi: 13.02.2015).

Nickell, S. (1996), "Competition and Corporate Performance", *Journal of Political Economy*, Vol. 104, No. 4, s. 724-746.

OECD (2011a), *Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: İlkeler*, Versiyon 2. <http://www.oecd.org/daf/competition/Turkish%20-%20Principles%20Toolkit.pdf> (son erişim tarihi: 11.2.2015).

OECD (2011b), *Rekabet Değerlendirme Araç Kiti: Kılavuz*, Versiyon 2.

OECD (2013), Factsheet on Competition and Growth, OECD Working Party 2 on Competition and Regulation, <http://www.oecd.org/officialdocuments/publicdisplaydocumentpdf/?cote=DAF/COMP/WP2%282013%2911&docLanguage=En>.

OECD (2014), Competition Assessment Reviews: Greece, OECD Publishing, <http://www.oecd.org/daf/competition/Greece-Competition-Assessment-2013.pdf>, (son erişim tarihi: 4.3.2015).

OECD (2014), Economic Policy Reforms: Going For Growth Interim Report, Chapter 2, <http://www.oecd.org/eco/growth/reducing-regulatory-barriers-to-competition-2014.pdf>, (son erişim tarihi: 4.3.2015).

OECD Ürün Pazarları Regülasyon Endeksi, <http://www.oecd.org/eco/growth/indicatorsofproductmarketregulationhomepage.htm#indicators>, (son erişim tarihi: 4.3.2015).

Rekabet Değerlendirmesi Rehberi, Rekabet Kurumu, <http://www.rekabet.gov.tr/File/?path=ROOT%2f1%2fDocuments%2fKilavuz%2fRekabet+Degerlendirmesi+Rehberi+Sonn.pdf>, (son erişim tarihi: 23.2.2015).

Rekabet Raporu (2013) "Rekabet Politikası Perspektifinden Kamu Müdahaleleri", Rekabet Kurumu.

Review of National Competition Policy Reforms (2005), *Productivity Commission Inquiry Report*, No 33, Şubat.

Sims, R. (2013), "Driving prosperity through effective competition", The Mexico Forum 2013, January 7-10, 2013, Mexico City, https://www.accc.gov.au/system/files/The%20Mexico%20Forum%202013%20-%20Driving%20prosperity%20through%20effective%20competition_0.pdf, (son erişim tarihi: 5.2.2015).

MEVZUAT LİSTESİ

Mevzuat Listesi'nde ilk satırda düzenlemenin adı, kanunlar için sayı ile yönetmelik ve tebliğler için Resmi Gazete sayısı ve düzenlemeye erişim tarihi yer almaktadır. İkinci satırda ise öncelikle Kontrol Listesindeki kodlama çerçevesinde, düzenlemenin içerdiği rekabet sınırlaması iki haneli sayı ile ifade edilmektedir. Ardından, düzenlemenin ilgili maddesine ilişkin kısa açıklamaya yer verilmektedir.

Örnek olarak, 6305 sayılı Afet Sigortaları Kanunu'na incelemek amacıyla 23.11.2014 tarihinde erişim sağlanmış ve bu düzenlemenin 6. maddesinde, 11 kodu ile ifade edilen "Tek alıcı veya tek satıcı yaratıyor veya bu durumu koruyor mu?" şeklindeki sınırlama tespit edilmiştir.

Aşağıda Mevzuat Listesi'nin incelenmesinde kolaylık sağlaması amacıyla mevzuat kontrol listesine tekrar yer verilmiştir.

Mevzuat Kontrol Listesi

Rekabete getirilen sınırlandırmanın şekli	Sorular
1. Giriş veya çıkış	Söz konusu düzenleme; 1. Tek alıcı veya tek satıcı yaratıyor veya bu durumu koruyor mu? 2. Lisanslama yoluyla teşebbüs sayısını sınırlandırıyor mu? 3. Lisansların serbestçe ticaretini kısıtlıyor mu? 4. Benzer ürün üreten yeni rakiplerin pazara girmesini sınırlandırıyor mu? 5. Farklı coğrafi bölgelerden mal veya hizmet girişini kısıtlıyor mu? 6. Bir işletmeye kimin sahip olacağını ya da işi kimin yürüteceğini kısıtlıyor mu? 7. Fabrika kapatmayı para cezasıyla engelliyor mu?
2. Fiyat ve üretim miktarı üzerinde kontrol	Söz konusu düzenleme; 1. Faaliyetin boyutlarına (ölçeğine) kısıtlama getiriyor mu? 2. Ticaretin veya faaliyetin gerçekleşme zamanına kısıtlama getiriyor mu? 3. Bir firmanın üreteceği veya ticaretini yapacağı ürünlerin çeşidine sınır getiriyor mu? 4. İşletmenin nerede faaliyet gösterebileceğine sınırlama getiriyor mu? 5. Üretilen miktarı firmanın isteği dışındaki bir parametreye bağlıyor mu? 6. Alım yapılacak miktarı sınırlandırıyor mu? 7. İthal edilecek veya ihraç edilecek miktarı sınırlandırıyor mu? 8. Piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesini herhangi bir şekilde etkiliyor mu? 9. Girdi fiyatlarının tespitine müdahale ediyor mu?
3. Kalite	Söz konusu düzenleme bazı teşebbüsleri rekabette avantajlı hale getirecek şekilde; 1. Belirli kalite standartları getiriyor mu? 2. Herhangi bir kalite aralığını pazardan dışlıyor mu? 3. Farklı pazarlar için farklı kalite standartlarını zorunlu kılıyor mu?

4. Reklam verme	Söz konusu düzenleme; 1. Kimin promosyon veya reklam faaliyeti yapacağını sınırlıyor mu? 2. Bir ürün ve/veya hizmetin promosyonunun nasıl olacağını sınırlıyor mu? 3. İşletmeleri promosyon yapmaya veya bunun için fon ayırmaya zorluyor mu? 4. İşletmelerin/sektörün promosyon yapmaları(sı)nı engelliyor mu?
5. Girdi türleri	Söz konusu düzenleme; 1. Belirli bir üretim metodunu şart koşuyor mu? 2. Bir faaliyetin yürütülmesinin şartı olarak gerekli girdinin belirli bir sağlayıcıdan alınmasını öngörüyor mu? 3. Önemli bir altyapıya erişimi kısıtlıyor mu? 4. Üretimde veya pazarlamada inovatif metotların uygulanmasını engelliyor mu? 5. Genel istihdam şartlarının dışında belirli istihdam şartları gerektiriyor mu? 6. Ar-ge bütçesi ayırma zorunluluğu getiriyor mu?
6. Maliyetler	Söz konusu düzenleme; 1. Diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörüyor mu? 2. Yüksek idari maliyetler veya uyum maliyetleri öngörüyor mu?
7. Avantajlarda ayrımcılık	Söz konusu düzenleme; 1. Bir firmaya diğerine göre herhangi bir konuda avantaj sağlıyor mu? 2. Kamuya özel sektörün üzerinde avantaj sağlıyor mu? 3. Diğerlerine izin vermediği altyapıya erişimi bir firmaya sağlıyor mu? 4. Tüketicilere erişimi kısıtlıyor mu? 5. Bir grup alıcıya diğerlerinden daha fazla fayda sağlıyor mu?
8. Rekabet etme güdüsü	Söz konusu düzenleme; 1. Teşebbüslere veya teşebbüs birliklerine faaliyette bulundukları pazara ilişkin düzenleme yapma yetkisi veriliyor mu? 2. Belirli sektör veya teşebbüsler için getirdiği çeşitli muafiyet veya istisnalarla, rekabet kurallarının uygulanmasını zayıflatıyor mu? 3. Tüketicilerin mal veya hizmet aldığı teşebbüsü değiştirme serbestisini zorlaştırıyor mu?
9. Diğer rekabet kısıtları	1. Diğer

Kanunlar

AFET SİGORTALARI KANUNU (Kanun No: 6305, Erişim Tarihi: 23.11.2014)

11

6. maddeye göre Doğal Afet Sigortaları Kurumunun teknik işleri ile işletmeye ilişkin iş ve işlemleri tek bir firma eliyle yürütmesi piyasaya girişin engellenmesi niteliğindedir.

AT YARIŞLARI HAKKINDA KANUN (Kanun No: 6132, Erişim Tarihi: 30.10.2014)

11

Düzenlemenin 1. maddesinde tek alıcı/satıcı yaratılması piyasaya girişin engellenmesi niteliğindedir.

12

Düzenlemenin 5. maddesinde getirilen hükümler, pazara girecek teşebbüsleri lisanslama suretiyle kısıtlamaktadır.

28/29

Düzenlemenin 3. maddesinde gelirlerin tespit edilmesi suretiyle gerek girdi fiyatları belirlenmekte gerekse piyasada oluşacak fiyata etki edilmesi söz konusu olmaktadır.

AVDA VE SPORDA KULLANILAN TÜFEKLER, NİŞAN TABANCALARI VE AV BİÇAKLARININ YAPIMI, ALIM, SATIMI VE BULUNDURULMASINA DAİR KANUN (Kanun No: 2521, Erişim Tarihi: 30.10.2014)

31/33/51

Düzenlemenin 6. maddesi ile belirli kalite standartları getirilmekte, farklı pazarlar için farklı standartlar zorunlu kılınmakta ve belirli bir üretim metodu öngörülmektedir.

AVUKATLIK KANUNU (Kanun No: 1136, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

15

43. maddede bir avukatın birden fazla bürosunun olamayacağı, avukatlık ortaklığının yurt içinde şube açamayacağı düzenlenmektedir. Bu madde ile avukatların farklı bölgelerde faaliyet göstermesinin kısıtlanması yoluyla pazara farklı bölgelerden hizmet girişinin kısıtlanması söz konusudur.

28

164. maddenin konusu avukatlık ücretidir. Maddede vekalet ücreti için taban sınır belirlenmektedir.

41

55. maddede avukatların iş elde etmek için, reklam sayılabilecek faaliyetleri yasaklanmaktadır.

BANKA KARTLARI VE KREDİ KARTLARI KANUNU (Kanun No: 5464, Erişim Tarihi: 23.11.2014)

23

21. maddede anlaşma yapılacak üye işyerlerinin kapsamını ve işlem türlerini sınırlandırmaya Kurul yetkili kılınmıştır. Bu şekilde bir firmanın faaliyetinin boyutlarına kısıtlama getirilmektedir.

82

29. maddede bilgi ve belge alışverişi yapma yetkisi verilmektedir. Rekabet kurallarının uygulanmasının zayıflatılması söz konusudur.

BANKACILIK KANUNU (Kanun No: 5411, Erişim Tarihi: 23.11.2014)

71

57. maddede katılım bankaları lehine gayrimenkul alım satımı konusunda ayrımcı bir uygulama söz konusudur.

82

80. maddede Kuruluş Birliklerinin görevleri arasında yer alan, üyeler arasında haksız rekabetin engellenmesi için her türlü tedbir alma ve uygulama olanağı ile rekabet kurallarının uygulanması zayıflatılmaktadır.

BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU (Kanun No: 2464, Erişim Tarihi: 16.12.2014)

72

Düzenlemenin 19. maddesine göre Spor Toto tarafından düzenlenecek müşterek bahis faaliyetlerinin eğlence vergisinden muaf tutulması, piyasadaki özel teşebbüslerin üzerinde bir kamu teşebbüsü olan Spor Toto'ya rekabet avantajı sağlamaktadır.

ÇAY KANUNU (Kanun No: 3092, Erişim Tarihi: 19.11.2014)

21/24

2. maddede çay tarımı yapılacak alanlar Bakanlar Kurulu kararıyla sınırlandırılmaktadır.

DEVLET İHALE KANUNU (Kanun No: 2886, Erişim Tarihi: 16.12.2014)

71

Düzenlemenin 28. maddesinin 4. fıkrasında, ihalelerde uygun bedelin tespitinde, milli firmalar lehine ayırım yapılabileceğinin öngörülmesi firmalar arasında avantajlarda ayrımcılık niteliğindedir.

DOĞAL GAZ PİYASASI KANUNU (ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE DOĞAL GAZ PİYASASI HAKKINDA KANUN) (Kanun No: 4646, Erişim Tarihi: 13.12.2014)

91

7. maddede, “doğal gaz iletim ve sevkiyat kontrolü yapan iletim şirketleri, LNG tesisi ve yeraltı depolama tesisi işleten depolama şirketleri, şehir içi doğal gaz dağıtım faaliyeti yapan dağıtım şirketleri, doğal gaz temin eden üretim ve ithalat şirketleri, kendileriyle aynı alanda faaliyet gösteren diğer şirketlere, yaptıkları faaliyetlerin doğal gaz sisteminin emniyetli ve verimli işlenmesini teminen yeterli bilgi vermekle yükümlüdürler” hükmü yer almaktadır. “Yeterli bilgi” kavramı rakipler arası bilgi paylaşımını öngörmektedir.

ECZACILAR VE ECZANELER HAKKINDA KANUN (Kanun No: 6197, Erişim Tarihi: 20.11.2014)

14

5. maddede ilçelerdeki eczane sayısı sınırlanmaktadır.

ELEKTRİK PİYASASI KANUNU (Kanun No: 6446, Erişim Tarihi: 13.12.2014)

28

Geçici Madde 1’de elektrik enerjisi satın alan tüketicileri, dağıtım bölgeleri arası fiyat farklılıklarından koruyucu düzenleme getirilerek, Tebliğ ile düzenlenen fiyat eşitleme mekanizmasının 31.12.2015 tarihine kadar uygulanacağı belirtilmektedir.

ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMUNUN TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 4628, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

28

4. maddede Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun kanunda yer alan fiyatlandırma esaslarını ve piyasa ihtiyaçlarını dikkate alarak serbest olmayan tüketicilere yapılan elektrik satışında uygulanacak fiyatlandırma esaslarını tespit etmekten sorumlu olduğu ifade edilmektedir.

28

5. maddenin e bendinde, Kurulun görevleri arasında ilgili lisans hükümleri uyarınca hazırlanacak olan Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketinin toptan satış fiyat tarifelerini, iletim tarifelerini, dağıtım tarifeleri ile perakende satış tarifelerini incelemek ve onaylamak; f bendinde ise iletim, dağıtım, toptan satış ve perakende satış için yapılacak fiyatlandırmaların ana esaslarını tespit etmek ve gerektiğinde ilgili lisans hükümleri doğrultusunda revize etmek sayılmaktadır.

28

5. maddede Kurulun doğal gaz piyasası ile ilgili görevleri arasında Doğal Gaz Piyasası Kanununda belirlenen faaliyetlere ilişkin tarifeleri onaylamak veya tarife revizyonları hakkında karar almak sayılmaktadır.

FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU (Kanun No: 5846, Erişim Tarihi: 17.12.2014)

16	Düzenlemenin 49. maddesinde eser sahibinden mali hakları kullanma hakkını iktisab eden kişinin, bu hakkını başkasına devretmesi eser sahibinin yazılı rızasına bağlanmaktadır. Bu şekilde mali bir değeri olan bir unsurun piyasada serbest dolaşımı kısıtlanmaktadır. Aynı maddenin devamında, eser üzerinde işleme yapma hakkının devri için de benzer bir kısıtlama getirilmektedir.
28	Düzenlemenin 41. maddesinin 3. fıkrasına göre bağlantılı hak sahipleri meslek birliklerinin ödemelere ilişkin tarife belirleme yetkileri bulunmaktadır. Aynı maddenin 5. fıkrasının 2. bendinde meslek birliklerinin bir araya gelerek ortak tarife belirlemelerine cevaz verilmektedir.
28	Düzenlemenin 42/A maddesinin 1. fıkrasında da meslek birliklerine ücret tarifesi belirleme yükümlülüğü getirilmektedir. Aynı maddenin 6. fıkrasında, aynı sektörde faaliyet gösteren farklı meslek birliklerinin, birlikte tarife belirleyebilecekleri düzenlenmektedir.

FİNANSAL KİRALAMA, FAKTORİNG VE FİNANSMAN ŞİRKETLERİ KANUNU (Kanun No: 6361, Erişim Tarihi: 23.11.2014)

81	41. maddede birliğin üyeleri arasındaki haksız rekabeti önlemek için her türlü tedbiri alabileceği belirtilerek birliğe düzenleme yetkisi verilmektedir.
----	--

İSLAM KALKINMA BANKASINA VERGİ MUAFİYETİ TANINMASI HAKKINDA KANUN (Kanun No: 3259, Erişim Tarihi: 23.11.2014)

71	1. maddede Bankanın her türlü vergi resim ve harçtan muaf olduğu belirtilerek banka lehine ayrımcılık yapılmaktadır.
----	--

JEOTERMAL KAYNAKLAR VE DOĞAL MİNERALLİ SULAR KANUNU (Kanun No: 5686, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

12/13/16	Kanun ile ilgili faaliyetler (arama, geliştirme, işletme) ruhsat rejimine bağlanmaktadır. İlgili kaynakların mülkiyeti devlettir. 5 ve 6. maddelerde ruhsat alma şartları sayılmaktadır. Hükümsüz hale gelen ruhsatların ve tesislerin devri ihale ile gerçekleşmektedir.
62	14. madde ile kaynak koruma ve israf önleme yatırımları şart koşulmaktadır.

MADEN KANUNU (Kanun No: 3213, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

28

14. maddenin ikinci fıkrasında üretilen madenin hammadde olarak kullanılması veya satılması halinde, aynı pazar ortamında madenin satış fiyatının emsallerinden az olamayacağı düzenlenmekte, devam eden fıkra da ocak başı satış fiyatının madenin ocakta üretiminden ilk satışının yapıldığı aşamaya kadar oluşan nakliye, zenginleştirme ve varsa farklı prosese ait kullanılan tesis ve ekipmanın amortismanı dahil giderler çıkarılarak oluşan fiyat olarak ifade edilmektedir.

NOTERLİK KANUNU (Kanun No: 1512, Erişim Tarihi: 13.12.2014)

28

109 ve 110. maddelerde noterlik işlemlerinden elde edilen ücretin belli bir meblağı aşması halinde bu ücretin bir kısmının noterlikler cari hesabına aktarılması ve söz konusu gelirin noterlikler arasında dağılımı düzenlenmektedir. Yine 112. maddede noterlerin yaptıkları işlemlere ait uygulanacak ücret tarifesinin esasları düzenlenmektedir.

28/41

50. maddede noterlerin kendilerine ait ücretlerden herhangi bir şekilde indirim yapmaları, reklam yapmaları yasaklanmaktadır.

NÜKLEER GÜÇ SANTRALLARININ KURULMASI VE İŞLETİLMESİ İLE ENERJİ SATIŞINA İLİŞKİN KANUN (Kanun No: 5710, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

26

4. maddede perakende ve toptan satış lisansına sahip tüzel kişilerin alacakları enerji miktarının, bu tüzel kişilerin bir önceki yıla ait Türkiye toplam enerji tüketimindeki payları oranında her yıl belirleneceği düzenlenerek alım yapılacak miktar sınırlandırılmaktadır.

ORDU YARDIMLAŞMA KURUMU KANUNU (Kanun No: 205, Erişim Tarihi: 05.12.2014)

72

35. maddede Kurumun muaf olduğu vergiler belirtilerek kamuya özel sektörün üzerinde avantaj sağlanmaktadır.

ORMAN KANUNU (Kanun No: 6831, Erişim Tarihi: 06.11.2014)

28

Kanun'un 29. maddesinde ormandan elde edilen ürünlerin tarife bedellerinin Orman Genel Müdürlüğü tarafından belirleneceği düzenlenmektedir.

ORMAN MÜHENDİSLİĞİ, ORMAN ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ VE AĞAÇ İŞLERİ
ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 5531, Erişim Tarihi: 06.11.2014)

28

Kanun'un 13. maddesinde orman mühendisliği faaliyetleri için Orman Mühendisleri Odası tarafından asgari ücret tarifesini belirleneceği düzenlenmektedir.

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI KANUNU (Kanun No: 5580, Erişim Tarihi: 10.12.2014)

41

11. madde kurumların reklam yapabilme serbestisine sınırlama getirilmektedir.

PETROL PİYASASI KANUNU (Kanun No: 5015, Erişim Tarihi: 13.12.2014)

11

Kanunun 7. maddesinde dağıtıcıların başka akaryakıt dağıtıcılarının bayilerine dağıtım yapamayacağı düzenlenmektedir, yine 8. maddede bayilerin, dağıtıcıları ile yapacakları tek elden satış sözleşmesine göre bayilik faaliyetlerini yürütecekleri ifade edilmektedir. Böylece bayiler bakımından tek elden alım zorunlu hale getirilerek alternatif bayilik sistemlerine izin verilmemektedir.

14/21

9. maddede dağıtıcılara lisans başvurularında asgarî yıllık 60.000 ton beyaz ürün dağıtım projeksiyonu sunma zorunluluğu getirilmektedir.

14/24

8. maddede akaryakıt ve LPG istasyonları arasındaki mesafelerin, şehirler arası yollarda on kilometreden, şehir içi yollarda bir kilometreden az olmamak üzere Yönetmelikle belirleneceği ifade edilmektedir.

21/25

7. maddede dağıtıcıların kendi işlettiği istasyonlar aracılığı ile yaptığı satışın, dağıtıcının toplam yurt içi pazar payının yüzde on beşinden fazla olamayacağı ve dağıtıcıların yurt içi pazar payının, toplam yurt içi pazarın yüzde kırk beşini geçemeyeceği düzenlenmektedir.

RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYIN HİZMETLERİ HAKKINDA KANUN
(Kanun No: 6112, Erişim Tarihi: 11.12.2014)

11

19. maddede lisanslama yoluyla teşebbüs sayısı sınırlanmaktadır.

25

10. maddede kanalların alabileceği reklam miktarına ilişkin sınırlamalar bulunmaktadır.

SEBZE VE MEYVELER İLE YETERLİ ARZ VE TALEP DERİNLİĞİ BULUNAN DİĞER MALLARIN TİCARETİNİN DÜZENLENMESİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 5957, Erişim Tarihi: 07.11.2014)

91	Kanunun 16/4. maddesi uyarınca, Bakanlık bünyesinde kurulacak elektronik ortamda merkezi hal kayıt sistemi vasıtasıyla, toptancı hallerinin halde veya hale bildirilerek işlem gören malların cinsine, miktarına, fiyatına, alıcı ve satıcısına ilişkin elektronik ortamda tutulan bilgilerin izlenmesi ve duyurulması, meslek mensuplarının kayıt altına alınması, bunlara yönelik veri tabanının oluşturulması ve toptancı halleri arasında ortak bilgi paylaşımının ve iletişimin sağlanması öngörülmektedir. Bu uygulamanın, rakipler arasında işbirliğini kolaylaştırabileceği değerlendirilmektedir.
----	--

SERBEST BÖLGELER KANUNU (Kanun No: 3218, Erişim Tarihi: 05.11.2014)

91	İlgili Kanunun 4/2. maddesinde serbest bölgelerde fiyat, kalite ve standartlarla ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşlarına kanun veya diğer mevzuatlarla verilen yetkilerin kullanılmayacağı düzenlenerek 4054 sayılı Kanun kapsam dışı bırakılmaktadır.
----	--

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK KANUNU (Kanun No: 3568, Erişim Tarihi: 23.10.2014)

14	Kanunun 15(4) maddesinde Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalarına kaydolanması, mesleki faaliyette bulunabilmek için zorunlu hale getirilmektedir. İlgili Kanunda Odalara giriş ücreti ve yıllık ücret miktarını belirleme yetkisi tanındığı da göz önünde bulundurulursa bahse konu düzenlemenin giriş engelleri yaratabileceği değerlendirilmektedir.
16	Kanunun 2 (B) maddesinde yeminli mali müşavirlerin muhasebe ile ilgili defter tutmaları, muhasebe büroları açmaları ve bunlara ortak olmaları yasaklanmaktadır.
28	Kanunun 46. maddesinde asgari ücret tarifiesi düzenlenmektedir. Asgari ücret tarifiesinin altında ücret karşılığı iş kabulü disiplin yaptırımına bağlanmaktadır.
44	Kanunun 45. maddesinde meslek mensuplarının reklam yapmaları yasaklanmaktadır.

SEYAHAT ACENTALARI VE SEYAHAT ACENTALARI BİRLİĞİ KANUNU
(Kanun No: 1618, Erişim Tarihi: 31.10.2014)

23

Düzenlemenin 3. maddesinde teşebbüslerin üretebileceği/ticaretini yapabileceği ürünler bakımından sınırlama getirilmektedir.

52/23

Düzenlemenin 10. maddesinde rehberlik hizmetinin yalnızca rehberlerden alınması gerektiği belirtilerek bu girdinin temin edileceği sağlayıcı kısıtlanmakta ve teşebbüsün kendisinin bu faaliyeti yerine getirmesi kısıtlanmaktadır.

SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI (LPG) PİYASASI KANUNU VE ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN (Kanun No: 5307, Erişim Tarihi: 24.10.2014)

21

Kanunun 5. maddesinde dağıtıcıların pazar paylarının Türkiye genelinde yüzde kırk beşi geçemeyeceği hükme bağlanmaktadır.

23

Kanunun 5. maddesi kapsamında rafineri lisansı sahiplerinin LPG üretimi yapabilecekleri belirtilmektedir. Ancak yalnızca dağıtıcı lisansı sahiplerinin LPG dağıtım hakkına sahip olacağını düzenlemekle rafineri lisansı sahipleri dahil, depolama lisansı, bayilik lisansı vb. sahiplerinin doğrudan dağıtım yapabilmesinin önüne geçilmektedir.

24

Kanunun 5. maddesinde dağıtıcının bir adet depolama ve dolum tesisine sahip olması durumunda sadece tesislerin bulunduğu il ve komşu illerde otogaz dağıtım faaliyeti yapabilecekleri düzenlenmektedir.

25

Kanunun 5. maddesinde dağıtıcıların otogaz faaliyetine başlayabilmeleri için öncelikle tüplü LPG faaliyetini başlatmaları ve en az bir dolum tesisini işletmeye almaları zorunlu tutulmaktadır.

91

Kanunun 5. maddesinde dağıtıcıların başka LPG dağıtıcılarının bayilerine dağıtım yapamayacakları düzenlenmekte, bu suretle teşebbüslerin diğer bayilere yapacakları aktif ve pasif satışların önüne geçilmektedir.

ŞANS OYUNLARI HASILATINDAN ALINAN VERGİ, FON VE PAYLARIN DÜZENLENMESİ
HAKKINDA KANUN (Kanun No: 5602, Erişim Tarihi: 31.10.2014)

21

Düzenlemenin 5. maddesi ile faaliyetin ölçeğine sınırlama getirilmektedir.

ŞEKER KANUNU (Kanun No: 4634, Erişim Tarihi: 24.11.2014)

14/21/25

Kanun'un 3. maddesinde yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikaların kapasite-lerini arttırabilmeleri için Şeker Kurulunun onayıyla yeni kota temin etmeleri zorunluluğu getirilmektedir. Ayrıca anılan hükümdede, teşebbüslerin pazarlayacağı şeker miktarına Şeker Kurumu tarafından kota getirileceği belirtilmektedir.

29/81

Kanun'un 5. maddesinde şeker yapımında kullanılan pancar fiyatlarının her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mu- tabakata göre belirleneceği hükme bağlanmaktadır.

71

Kanunun 8. maddesinde ilgili piyasada önemli düzenleme ve denetleme yetkilerini haiz Şe- ker Kurulu'nun üyeleri arasında pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin gösterdiği kişile- rin de yer alacağı belirtilmektedir. Şeker Kurulu sektöre ilişkin çok önemli yetkilere sahip olduğundan, bu durumun Şeker Kurulunda temsilcisi olan teşebbüslere avantaj sağlaya- bileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca ilgili piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin tem- silcilerinin, temsilcisi oldukları teşebbüslerin ve diğer rakip teşebbüslerin prim ödemesi kapsamına alınıp alınmaması konusunda karar alabilmesi, rekabeti bozucu uygulamalara ve Rekabet Kanunu ile çelişen sonuçlara yol açabilmektedir.

TABABET VE ŞUABATI SAN'ATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUN
(Kanun No: 1219, Erişim Tarihi: 24.10.2014)

14

Kanunun 43. maddesi ile diş tabibi ve dişçilerin birden fazla yerde muayenehane açmaları yasaklamaktadır.

16

Kanunun 63. maddesinde Türk uyruklu olmayan kadınlara hastabakıcılık faaliyeti yasak- lanmaktadır.

TELGRAF VE TELEFON KANUNU (Kanun No: 406, Erişim Tarihi: 04.11.2014)

11

1. madde ek fıkra: 27/1/2000-4502/1 ' de; "Türk Telekom, bu Kanun çerçevesinde her türlü telekomünikasyon hizmetlerini yürütmeye ve telekomünikasyon altyapısını işletmeye yet- kilidir" ifadesi yer almaktadır. Bu hüküm ile pazarda tek satıcı oluşturulmaktadır.

11	Ek madde 33'ün birinci fıkrası ile çeşitli alanlarda faaliyetlerde bulunacak Türksat A.Ş.'nin kurulması kararlaştırılmış ve birtakım faaliyetler kurulan bu teşebbüsün tekeline bırakılmaktadır.
72	Ek madde 33'ün iki, beş ve yedinci fıkraları ile Türksat A.Ş.'ye, diğer teşebbüslere tanınmayan çeşitli hukuki ve ekonomik avantajlar sağlandığı görülmektedir.
TÜRİST REHBERLİĞİ MESLEK KANUNU (Kanun No: 6326, Erişim Tarihi: 03.11.2014)	
28	Düzenlemenin 6. ve Geçici 3. maddesinde piyasada oluşacak fiyata etki edecek hükümler getirilmektedir.
81	Düzenlemenin genelinde teşebbüs birliklerine faaliyette bulundukları pazara ilişkin düzenleme yapma yetkisi verilmektedir.
TÜRK DIŞ HEKİMLERİ BİRLİĞİ KANUNU (Kanun No: 3224, Erişim Tarihi: 29.12.2014)	
28	11. 26. ve 40. maddeye göre odalar "rehber tarife teklifleri" oluşturmaktadır.
TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ KANUNU (Kanun No: 6643, Erişim Tarihi: 29.12.2014)	
82	4. madde ile ilaç fiyatları tekliflerinin komisyonlarca hazırlanıp Birlik tarafından ilgili Bakanlığa sunulacağı belirtilmektedir.
TÜRK PETROL KANUNU (Kanun No: 6491, Erişim Tarihi: 29.12.2014)	
12	Kanunun 4 ila 8. maddelerinde arama ve işletme faaliyetleri izin ve ruhsata bağlanmaktadır.
15	Kanunun 4. maddesinde arama faaliyeti coğrafi ve teknik açılardan sınırlandırılmaktadır.

23	9. madde ile faaliyetlerin bir arada yapılması (kapsam ekonomileri) izne bağlanmaktadır.
27	Kanunun 13. maddesinde vergi muafiyeti teşviki yoluyla dolaylı olarak ithalat ve ihracat düzenlenmektedir.
TÜRKİYE ELEKTRİK KURUMU DIŞINDAKİ KURULUŞLARIN ELEKTRİK ÜRETİMİ, İLETİMİ, DAĞITIMI VE TİCARETİ İLE GÖREVLENDİRİLMESİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 3096, Erişim Tarihi: 29.12.2014)	
11	Geçici madde ile "imtiyaz" usulü de Kanun kapsamına alınmaktadır.
12/13/15/16/17	1984 tarihli Kanun, serbestleşen elektrik sektöründe iletim, dağıtım ve ticaretin hangi tür kuruluşlarca yapılacağını; üretim ve ticaretin özel şirketlerce izin dahilinde yapılabileceğini düzenlemektedir.
28	9. madde ile tarife belirleme esasları ve sözleşmelerin süresine ilişkin düzenleme getirilmektedir.
TÜRKİYE DEMİRYOLU ULAŞTIRMASININ SERBESTLEŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 6461, Erişim Tarihi: 03.11.2014)	
21/28	İlgili Kanunun 8. maddesi ile T.C. Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile tren işletmecileri arasında yapılacak kamu hizmeti yükümlülüğüne ilişkin sözleşmeler ile faaliyet gösterilecek hatların; sefer sayılarının ve bilet fiyatlarının tespit edileceği düzenlenmektedir.
TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONU KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 5894, Erişim Tarihi: 11.12.2014)	
11	Düzenlemenin 13. maddesinde futbol müsabakalarının televizyon, radyo, internet ve her türlü teknik cihaz ve benzeri araçlarla yayınlanması, iletilmesi, yayınların düzenlenmesi ve programlanmasından oluşan yayın haklarının münhasıran TFF Yönetim Kurulu tarafından yapılabileceğini öngörülerek, pazara girişe kısıtlama getirilmektedir.
TÜRKİYE İHRACATÇILAR MECLİSİ İLE İHRACATÇI BİRLİKLERİNİN KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 5910, Erişim Tarihi: 20.11.2014)	
12	Düzenlemenin 4. maddesi herhangi bir sektörde ihracat yapma faaliyetine giriş engeli oluşturmaktadır. Meclise üye olma zorunluluğu pazardaki teşebbüs sayısını sınırlamaktadır.
75	Düzenlemenin 11 (3) (f) maddesi, ihracat meclisi üyesi olan teşebbüslere üye olmayanlara göre avantaj sağlamaktadır.

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNU
(Kanun No: 5174, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

21	Kanunun 45. maddesine göre ticaret borsalarında alım satım yapılan ürün miktarı Birlik ve Bakanlık koordinasyonu ile ayarlanabilmektedir.
28	12(ı) maddesinde belli ölçekteki firmalar için odalar tarafından azami fiyat teklifinde bulunulabileceği düzenlenmektedir.
28	12(p) maddesinde oda tarafından deniz acenteliği hizmet tarifesinin hazırlanıp Bakanlığa sunulacağı düzenlenmektedir.

TÜRKİYE RADYO VE TELEVİZYON KANUNU (Kanun No: 2954, Erişim Tarihi: 15.12.2014)

72	44 ve 48. maddeler ile TRT'ye bazı harç ve vergilerden muafiyet ile çeşitli iletişim faaliyetlerinde indirim sağlamak yoluyla rakiplerine kıyasla avantaj sağlanmaktadır.

ÜRÜNLERE İLİŞKİN TEKNİK MEVZUATIN HAZIRLANMASI VE UYGULANMASINA DAİR KANUN
(Kanun No: 4703, Erişim Tarihi: 03.11.2014)

14	İlgili Kanunun 7/1 maddesinde yetkili kamu kuruluşlarının, uygunluk değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştirmek üzere uygun gördüğü sayıda teşebbüsü yetkilendireceği düzenlenmektedir. Söz konusu düzenleme niceliksel kriter getirerek benzer hizmeti sunan firmaların sayısına sınırlama getirmektedir.

YAPI DENETİMİ HAKKINDA KANUN (Kanun No: 4708, Erişim Tarihi: 03.11.2014)

28	Düzenlemenin 5. Maddesinde, piyasada oluşacak fiyata etki edecek hükümler getirilmektedir.

YENİLENEBİLİR ENERJİ KAYNAKLARININ ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ AMAÇLI KULLANIMINA İLİŞKİN KANUN (Kanun No: 5346, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

12/13/16	Yenilenebilir enerji alım ve satımı ile iştiغال edebilecekler belge sağlama zorunluluğu yoluyla kısıtlanmaktadır.

YÖNETMELİKLER

2981 SAYILI KANUNA GÖRE KURULMASI ÖNGÖRÜLEN YEMİNLİ ÖZEL TEKNİK BÜROLAR YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 18341, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

28

Düzenlemenin 10. maddesi piyasada belirlenecek fiyata etki edebilecek niteliktedir.

4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNUN 3-n MADDESİ KAPSAMINDA İÇİŞLERİ BAKANLIĞI VE BAZI BAĞLI KURULUŞLARINCA YAPILACAK MAL VE HİZMET ALIMLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 27927, Erişim Tarihi: 02.12.2014)

71

32. maddede yerli üreticiye avantaj sağlayabilecek unsurlara yer verilmesi avantajlarda ayrımcılık niteliğindedir.

4734 SAYILI KANUNUN 3-n MADDESİ KAPSAMINDA YAPILACAK MAL VE HİZMET ALIMLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 27533, Erişim Tarihi: 02.12.2014)

71

32. maddede yerli üreticiye avantaj sağlayabilecek unsurlara yer verilmesi avantajlarda ayrımcılık niteliğindedir.

ALKOL VE ALKOLLÜ İÇKİ TESİSLERİNİN HAİZ OLMALARI GEREKEN TEKNİK ŞARTLAR, KURULMALARI, İŞLETİLMELERİ VE DENETLENMELERİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 24888, Erişim Tarihi: 12.12.2014)

14/21

Yönetmeliğin 9. maddesinde yer alan “ Bira ve şarap hariç alkollü içki ve alkol üretim tesisi, satışa hazır ürünler bazında en az 1.000.000 litre/yıl üretim yapmaya yeterli kapasitede projelendirilmelidir.” hükmünün, pazara girişleri kısıtlayabileceği değerlendirilmektedir. Bu hükümle faaliyetin ölçeğine de sınırlama getirilmektedir.

ALKOL VE ALKOLLÜ İÇKİLERİN İÇ VE DIŞ TİCARETİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 25130, Erişim Tarihi: 12.12.2014)

44/42

Yönetmeliğin Reklam ve Tanıtım başlıklı 19. maddesinde alkollü içkilerin reklam ve tanıtımına ilişkin kısıtlamalar yer almaktadır.

**AMBULANSLAR VE ACİL SAĞLIK ARAÇLARI İLE AMBULANS HİZMETLERİ
YÖNETMELİĞİ** (Resmi Gazete Sayısı: 26369, Erişim Tarihi: 18.12.2014)

28 28. maddede asgari fiyatın belirlenmesine ilişkin bir hüküm yer almaktadır.

ARSA OFİSİ KANUNU UYGULAMA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 22015, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

28 Düzenlemenin 9 (a) maddesinin piyasada oluşacak fiyatları etkilemesi söz konusudur.

ASANSÖR BAKIM VE İŞLETME YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27058, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

91 Düzenlemenin EK 3 maddesi garanti süresinin belirlenmesi nedeniyle rekabet bakımından sınırlama getirmektedir.

AT YARIŞLARI MÜŞTEREK BAHİSLER YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27910, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

11 Düzenlemenin 3(z). maddesinin tek alıcı/tek satıcı doğurur nitelikte olduğu görülmektedir.

28 Düzenlemenin 3. maddesinin piyasada oluşacak fiyatları etkilemesi söz konusudur.

ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLERİN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25569, Erişim Tarihi: 06.01.2015)

31 Düzenlemenin 11. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde, atık pil toplama sistemi olmayan markaların pillerinin satılması kısıtlanmaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİ EĞİTİM VE GENÇLİK PROGRAMLARI MERKEZİ BAŞKANLIĞI SATINALMA
YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28463, Erişim Tarihi: 08.01.2015)

16

Düzenlemenin 11. maddesinde eşik değerlerin altındaki ihalelere yalnızca yerli üreticilerin katılabileceği düzenlenmekte ve işi kimin yürüteceği sınırlanmaktadır.

AYAKTA TEŞHİS VE TEDAVİ YAPILAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 26788, Erişim Tarihi: 19.12.2014)

24

Yönetmeliğin 9/2. maddesi "Özel sağlık kuruluşu açmak isteyenler, Bakanlıkça yapılan planlamada ihtiyaç gösterilen yerleşim bölgelerinde faaliyette bulunmak üzere başvurabilir" hükmünü öngörmektedir.

44

Yönetmeliğin 29. maddesinde sağlık kuruluşları tarafından reklam yapılamayacağı düzenlenmektedir.

BANKACILIK SEKTÖRÜ YENİDEN YAPILANDIRMA PROGRAMININ UYGULAMA ESAS VE
USULLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 24658, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

42

16. maddede yayınlanacak reklamların nasıl olacağı nihai olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun yetkisine bırakılmaktadır.

BELİRLİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİNE DAİR
YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 25687 3. Mükerrer, Erişim Tarihi: 10.12.2014)

27

Düzenlemenin genelinde ve 20. maddesinde ithal edilecek miktar sınırlanmaktadır.

71

Düzenlemenin 12(g). ve 21. maddelerinde belli teşebbüslere diğerlerine oranla avantaj sağlanmaktadır.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ KOORDİNASYON MERKEZLERİ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26199, Erişim Tarihi: 08.01.2015)

21

Düzenlemenin 18. maddesinin (ç) bendinde UKOME'nin görevleri arasında, her türlü toplu taşıma araçlarının, servislerin ve taksilerin sayılarını, zaman ve güzergahlarını belirlemek sayılmaktadır. Bu düzenleme, söz konusu faaliyetlerin boyutlarına kısıtlama niteliğindedir.

21

Düzenlemenin 18. maddesinin (d) bendinde UKOME'nin görevleri arasında, belediye sınırları içerisinde ticari amaçla çalıştırılacak yolcu ve yük araçlarının ve motorsuz araçların çalışma şekil ve şartlarını belirlemek, bunların teknik özelliklerini, güzergahlarını ve sayılarını tespit etmek sayılmaktadır. Bu düzenleme söz konusu ticari faaliyetlerin boyutlarına kısıtlama niteliğindedir.

28

Düzenlemenin 18. maddesinin (ç) bendinde UKOME'nin görevleri arasında her türlü toplu taşıma araçlarının, servislerin ve taksilerin bilet ve ücret tarifelerini belirlemek sayılmaktadır. Bu düzenleme piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesine müdahale niteliğindedir.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ MENŞELİ MALLARIN İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25136, Erişim Tarihi: 09.01.2015)

27

Düzenlemenin 16. ve 17. maddelerinde (16. maddede geçici tedbir olarak, 17. maddede koruma tedbiri olarak) Çin Halk Cumhuriyetinden ithal edilen ürünlerin yerli sanayi pazarında bozulmaya veya bozulma tehdidinde yol açması durumunda, söz konusu ürünlerin ithalatında ek mali yükümlülükler getirilebileceği belirtilmektedir.

27

Düzenlemenin 16. ve 17. maddelerinde (16. maddede geçici tedbir olarak, 17. maddede koruma tedbiri olarak) Çin Halk Cumhuriyetinden ithal edilen ürünlerin, yerli sanayide pazar bozulmasına veya bozulma tehdidinde yol açması durumunda bu ürünlerin ithalatına tarife kontenjanı, miktar/değer kısıtlaması (kota) getirilebileceği düzenlenmektedir.

DİYALİZ MERKEZLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 27615, Erişim Tarihi: 24.12.2014)

14/24

8/3. maddesinde "Bir bölgede yeni bir merkez açabilmek için o bölgenin hedef doluluk oranı hemodiyaliz cihazı başına düşen hasta sayısının (hasta/cihaz oranının) beş veya üstü olarak kabul edilir. Bölgedeki toplam hasta/cihaz oranı bu sayının altında ise yeni merkez açılmasına izin verilmez" hükmü yer almaktadır.

21

Yönetmeliğin 8/4. maddesinde "Yeni açılacak merkezin cihaz sayısı başlangıçta, onbeşden az, yirmibeşden fazla olamaz" hükmü faaliyetin boyutlarına kısıtlama getirmektedir.

DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLAR İHALE YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 18479, Erişim Tarihi: 08.12.2014)

28

Düzenlemenin 63. ve 64. maddelerinde piyasada oluşacak fiyata etki edebilecek hükümler yer almaktadır.

EGZOS GAZI EMİSYONU KONTROLÜ İLE BENZİN VE MOTORİN KALİTESİ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 28837, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

42

15. maddenin (I) bendinde Bakanlığın belirlediği şablon çerçevesinde reklam ve ilan verilebileceği belirtilerek reklamlara sınır getirilmektedir.

EĞİTİMDE FATİH PROJESİ KAPSAMINDA YAPILACAK MAL VE HİZMET ALIMLARI İLE YAPIM İŞLERİNE DAİR YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 28346, Erişim Tarihi: 17.12.2014)

71

35. maddede yerli üreticiye avantaj sağlayabilecek unsurlara yer verilmesi avantajlarda ayrımcılık niteliğindedir.

ELEKTRİK PİYASASI TÜKETİCİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 28994, Erişim Tarihi: 20.11.2014)

83

5. maddenin 5. fıkrasında görevli tedarik şirketinin, mevcut tedarikçisini değiştirmek suretiyle elektrik enerjisi ve/veya kapasite almak isteyen bir gerçek veya tüzel kişiden, bir önceki tedarikçisini ve bu tedarikçiye olan yükümlülüklerini yerine getirdiğini yazılı olarak beyan etmesini isteyebileceği belirtilmektedir.

EMEKLİLİK ŞİRKETLERİ KURULUŞ VE ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 26750, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

42

18. maddede reklamlara ilişkin sınırlamalar getirilmektedir.

ENGELLİ VE ESKİ HÜKÜMLÜ ÇALIŞTIRMAYAN İŞVERENLERDEN TAHSİL EDİLEN İDARİ PARA CEZALARINI KULLANMAYA YETKİLİ KOMİSYONA DAİR YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 28877, Erişim Tarihi: 29.12.2014)

15

9. maddede farklı illerdeki tüzel kişilerin proje sunumu söz konusu ilde şube bulundurma şartına bağlanmaktadır.

ESER, İCRA, YAPIM VE YAYINLARIN KULLANILMASI VE/VEYA İLETİLMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 25486, Erişim Tarihi: 10.12.2014)

28/91

Düzenlemenin 8. 9. ve 10. maddelerinin genel olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir oluşumu kolaylaştırabileceği ve fiyat belirlemeye yol açabileceği değerlendirilmektedir.

GEMİLERDEN ATIK ALINMASI VE ATIKLARIN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25682, Erişim Tarihi: 24.12.2014)

28

26. maddede "Gemilerden alınacak ücret tarifesini; atıkların azami düzeyde toplanmasını sağlamak üzere, adil, şeffaf şekilde olmasına dikkat edilerek Bakanlık tarafından belirlenir." hükmü yer almaktadır.

GERÇEK KİŞİLER VE ÖZEL HUKUK TÜZEL KİŞİLERİ İLE KAMU KURUM VE KURULUŞLARINCA AÇILACAK AİLE DANIŞMA MERKEZLERİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28401, Erişim Tarihi: 20.11.2014)

28

22. maddede merkezde uygulanacak aile ve bireylere yönelik psiko-sosyal hizmetler ve aile danışmanlığında ilk görüşme ve seans ücretlerinin, her mali yılın sonunda bir sonraki yıl için il düzeyinde kurulacak ücret tespit komisyonunca belirleneceği düzenlenmektedir.

GÜMRÜK İŞLEMLERİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 29006, Erişim Tarihi: 26.12.2014)

71

İlgili yönetmelik madde 4/7 ile yetkilendirilmiş yükümlü statü sahiplerinin birtakım gümrük işlemlerinin daha basit ve hızlı yapılması düzenlenmektedir.

GÜMRÜK YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 27369 (Mükerrer), Erişim Tarihi: 26.12.2014)

71

İlgili yönetmelik madde 25/1 ile onaylanmış kişi statü sahiplerinin birtakım gümrük işlemlerinin daha basit ve hızlı yapılması düzenlenmektedir.

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26318, Erişim Tarihi: 26.12.2014)

21/23/28

İlgili yönetmelik madde 4 ile Gümrük Müsteşarlığı'na gümrüksüz satış mağazalarında satılacak ürünleri, miktarını ve bu ürünlerin fiyatlarını belirleme yetkisi verilmektedir.

HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25406, Erişim Tarihi: 28.11.2014)

28

Yönetmeliğin 7. ve 8. maddelerinde hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, taşınması ve bertaraf bedelinin ilgili idari birimler (belediye mücavir alan sınırları dışındaki faaliyetler için mahallin en büyük mülki amiri, il belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyeleri) tarafından belirleneceğı düzenlenmektedir.

HAMMADDE VE ŞEKER FİYATLARI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 24799, Erişim Tarihi: 28.11.2014)

28

Yönetmeliğin 5. maddesinde şeker pancarı fiyatlarının şeker fabrikası işletenler ve üretkenler arasında yapılacak müzakerelerle belirleneceğı hükme bağlanmaktadır.

HAVAALANLARI YER HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ (SHY-22)
(Resmi Gazete Sayısı: 22741, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

28

23. maddede paket satış uygulaması belirlenerek piyasada belirlenmesi gereken fiyatlara müdahale edilmektedir.

52

14. maddede gerekli teçhizatların nereden temin edileceğı belirlenerek bir sınırlama getirilmektedir.

83

18. maddede hava taşıyıcılarının birden fazla yer hizmeti kuruluşu ile anlaşma yapmasına izin verilmeyerek sınırlama getirilmektedir.

HAYAT GRUBU SİGORTALARI YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28437, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

28

8. maddede faiz oranlarının alt ve üst sınırlarının müsteşarlıkça belirlenebileceğı hükme bağlanarak fiyatlara müdahale söz konusudur.

İKİLİ ANLAŞMALAR, PROTOKOLLER VEYA DİĞER DÜZENLEMELER KAPSAMI DIŞINDA, BELİRLİ ÜLKELER MENŞELİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ İTHALATINDA GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 23212, Erişim Tarihi: 11.12.2014)

27/29

Düzenlemenin genelinde ithal edilecek ürün miktarı sınırlandırmakta ve girdi fiyatlarına etki edecek düzenlemeler getirilmektedir.

71

Düzenlemenin 20. maddesinde belli teşebbüslere diğerlerinin üzerinde avantaj sağlanmaktadır.

İNSANİ TÜKETİM AMAÇLI SULAR HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 25730, Erişim Tarihi: 03.12.2014)

14

Yönetmeliğin 16. maddesinde kaynak suları ve içme sularında aynı kaynağın birden fazla gerçek veya tüzel kişilerce kullanılamayacağı düzenlenmek suretiyle aynı kaynaktan faydalanarak faaliyet göstermek isteyen yeni teşebbüslerin pazara girişi engellenmektedir.

İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI SERBEST BÖLGESİ KIYI (OFF-SHORE) BANKACILIĞI MERKEZİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 20799, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

71

10. maddede sağlanan teşviklerle off-shore bankacılığı ile uğraşan teşebbüslere avantaj sağlanmaktadır.

KARAYOLU TAŞIMA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 27255, Erişim Tarihi: 06.11.2014)

28

10. maddenin ikinci fıkrası ile, Bakanlığın Kanun kapsamındaki faaliyetlerle ilgili ücretlerde belirli bir süreyle tavan veya taban ücret tarifesi getirebileceği ifade edilerek, piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesine müdahale niteliğinde bir uygulamaya zemin hazırlanmaktadır.

LİSANSLI HARİTA KADASTRO MÜHENDİSLERİ VE BÜROLARI HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 28678, Erişim Tarihi: 25.11.2014)

24

6. maddede lisanslı harita kadastro mühendislik bürolarının, bulundukları ilçe idarî sınırlarında yetkili olmak üzere kurulacağı belirtilerek faaliyet yerine sınırlama getirilmektedir.

62

5. maddede harita ve kadastro mühendislerinin lisans alabilmeleri için odaya kayıt, 5 yıl çalışmış olma şartı ve Maliye Bakanlığınca belirlenen teminatın yatırılması şartları aranmaktadır.

LİSANSLI YEDİEMİN DEPOLARI YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 29000, Erişim Tarihi: 27.12.2014)

12	İlgili yönetmelik madde 6/1 ile haczedilen malların muhafaza altına alınacağı yerlerin Adalet Bakanlığı tarafından verilecek lisanslar ile belirleneceği ve madde 7 ile bu lisanslı depoların münhasır yetkiye sahip olacağı düzenlenmektedir.
28	İlgili yönetmelik madde 38 ile lisanslı depoların uygulayacağı ücretlerin Adalet Bakanlığı tarafından belirleneceği düzenlenmektedir.

ODA MUAMELAT YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25934, Erişim Tarihi: 26.12.2014)

28	Yönetmeliğin 38. maddesi ticaret ve sanayi odalarına faturaların rayiç fiyata uygunluğunu onaylama yetkisi vermektedir. Bu uygulamanın teşebbüsler arasında önemli bilgilerin değişimine yol açarak fiyat seviyesini etkileyebileceği değerlendirilmektedir.

OPTİSYENLİK MÜESSESELERİ HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 28886, Erişim Tarihi: 07.12.2014)

24	Yönetmeliğin 11. maddesinde optisyenlik müessesesi açılmayacak yerler sayılmaktadır.

ORMAN KANUNUNUN 16 NCI MADDESİNİN UYGULAMA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28976, Erişim Tarihi: 08.12.2014)

72	Yönetmeliğin 8. maddesinde madencilik faaliyetleri için izin verilmesi aşamasında kamu kurum ve kuruluşlarından bedel ve teminat alınmayacağı belirtilmek suretiyle kamu sektörü özel sektör karşısında avantajlı hale getirilmektedir.

ORMANCILIK VE ORMAN ÜRÜNLERİ BÜROLARININ KURULUŞ VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 27194, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

28	Yönetmeliğin 42. maddesinde Orman Mühendisleri Odası tarafından asgari ücret tarifesini belirleneceği belirtilmektedir.
91	Yönetmeliğin 24. maddesinde meslek mensuplarının başka bir meslek mensubu ile sözleşmesi devam eden gerçek ve tüzel kişilere doğrudan ya da dolaylı olarak hizmet sunamayacakları ve ücret konusunda birbirine zarar verecek davranışlarda bulunamayacakları hükme bağlanmaktadır.

ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞININ SINAV HİZMETLERİNE YÖNELİK MAL VE HİZMET ALIMLARI YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28137, Erişim Tarihi: 18.12.2014)

71

14. maddede yerli üreticiye avantaj sağlayabilecek unsurlara yer verilmesi avantajlarda ayrımcılık niteliğindedir.

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLERİN KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 26357, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

12/14

Yönetmeliğin 6. ve 11. maddelerinde lisans yoluyla geri kazanım tesisi sayısının, 5. 7. ve 14. maddelerinde ise taşıma faaliyeti yürüten teşebbüs sayısının sınırlandırılması söz konusudur. Ayrıca, Yönetmeliğin 24. maddesinde lastik ve lastik atıklarının çevre lisansı veya çalışma onayı almış tesislerde bertaraf edileceği düzenlenmektedir.

ÖZEL HASTANELER YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 24708, Erişim Tarihi: 10.12.2014)

91

Yönetmeliğin ek 5. maddesinde aynı il içerisindeki özel hastanelerin birleşebileceği belirtilirken farklı illerde yer alan özel hastanelerin birleşmesi için Sağlık Bakanlığı'ndan izin alınması gerektiği düzenlenmektedir.

ÖZEL ÖĞRENCİ YURTLARI YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25659, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

28

13. maddede "temmuz ayından geriye dönük olarak Türkiye İstatistik Kurumunca açıklanan Tüketici Fiyatları Endeksindeki (TÜFE) bir yıllık ortalama değişim oranı eklenerek belirlenen ücretin en fazla %10'u kadar ücret artışı yapılabilir" ifadesi ve "Temmuz ayı içinde yurt ücreti belirlenmediği takdirde, bir önceki yılın ücreti uygulanır" ifadesi piyasa fiyatının oluşumuna müdahale niteliğindedir.

ÖZELLEŞTİRME FONU YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25345, Erişim Tarihi: 28.12.2014)

71

İlgili yönetmelik madde 18 ile özelleştirme fonunun sadece T.C. Ziraat Bankası'nda namlandırılacağı düzenlenmiştir.

PETROL PİYASASI FİYATLANDIRMA SİSTEMİ YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27024, Erişim Tarihi: 02.01.2014)

28	Yönetmeliğin 7. maddesi petrol piyasasında iletim, depolama, rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahiplerinin faaliyetlerini tarife; işleme lisansı sahiplerinin faaliyetlerini fiyat listelerine; bayilik lisansı sahiplerinin faaliyetlerini fiyat ilanlarına bağlamaktadır. Maddede, depolama ve iletim tarifeleri fiyat; dağıtım ve rafineri tarifeleri ile fiyat listeleri ve ilanları tavan fiyat kabul edilmektedir. Bu durumun piyasada belirlenmesi gereken fiyat seviyesini etkilediği değerlendirilmektedir.
----	--

PETROL PİYASASI LİSANS YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 27024, Erişim Tarihi: 02.01.2014)

12	Yönetmeliğin 7. maddesinde dağıtıcı lisansları için yıllık asgari satış hedefinin en az 60.000 ton olması şartı aranmaktadır.
14	Yönetmeliğin 44. maddesinde istasyonsuz bayilik lisansı sahiplerinin çeşitli petrol türlerinin satışını yapamayacağı hükme bağlanmaktadır.
14	Yönetmeliğin 45. maddesinde iki akaryakıt ve/veya LPG istasyonu arasında bulunması gereken asgari mesafe düzenlenmektedir.
21	Yönetmeliğin 44. maddesinde dağıtıcıların sahip olabilecekleri pazar paylarına sınırlamalar getirilmektedir.
52	Yönetmeliğin 38. maddesinde bayilik lisansı sahiplerinin bayisi olduğu dağıtıcı haricinde akaryakıt temini yapamayacağı hükme bağlanmaktadır.

SEBZE VE MEYVE ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 28374, Erişim Tarihi: 11.12.2014)

25	Yönetmeliğin 8. maddesinde üretici örgütleri tarafından satılacak malların miktarına Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından sınırlama getirilebileceği hükmü yer almaktadır.
----	--

SERBEST MUHASEBECİ, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ÜCRETLERİNİN ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 20390, Erişim Tarihi: 02.01.2014)

28

Yönetmeliğin 5-11 maddeleri arasında asgari ücretin belirlenmesine ilişkin tarife esaslarına yer verilmektedir.

SERBEST MUHASEBECİ, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLERİN
ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI (Resmi Gazete Sayısı: 20391, Erişim Tarihi: 02.01.2014)

16

Yönetmeliğin 23. maddesinde meslek mensuplarının meslek ruhsatlarını aldıkları tarihten itibaren iki yıl geçmedikçe staj yaptıkları meslek mensuplarının rızası olmadan onların müşterilerine hizmet edemeyecekleri düzenlenmektedir.

28

Yönetmeliğin 46. maddesi en az ücretin altında iş kabul edilmesini yasaklamaktadır.

44

Yönetmeliğin 45. maddesine göre meslek mensuplarının iş elde etmek için reklam yapımları yasaklanmaktadır.

SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK MESLEKLERİNE İLİŞKİN HAKSIZ REKABET VE REKLAM YASAĞI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26707, Erişim Tarihi: 02.01.2014)

28

Yönetmeliğin 7. maddesinin (a) bendinde asgari ücret tarifesinin altında ücret talep etmek haksız rekabet hallerinden sayılmaktadır.

44

Yönetmeliğin 8. maddesinde reklam yapmak haksız rekabet hallerinden sayılmaktadır.

74

Yönetmeliğin 7. maddesinin (c) bendinde bir meslek mensubuna olan ücret borcunu ödemiş iş sahibine hizmet vermek haksız rekabet hallerinden sayılmaktadır.

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 20440, Erişim Tarihi: 02.01.2014)

28

Yönetmeliğin 12. maddesinde Oda yönetim kuruluna muhasebeci ve serbest muhasebeci mali müşavirlerin yapacakları iş ve işlemler karşılığında asgari ücretleri gösterir bir tarife önerisini TÜRMOB'a gönderme yetkisi verilmektedir. Yönetmeliğin 48. maddesinde ise tarifedeki asgari miktar altındaki ücret karşılığında iş kabulünün yasak olduğu hükme bağlanmaktadır.

SEYAHAT ACENTALARI BİRLİĞİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 14565, Erişim Tarihi: 15.12.2014)

28 Düzenlemenin 4. maddesi piyasada belirlenecek fiyata etki edebilecek niteliktedir.

81 Düzenleme genel olarak teşebbüs birliklerine faaliyet gösterdikleri pazarı düzenleme yetkisi vermektedir.

SIVILAŞTIRILMIŞ PETROL GAZLARI (LPG) PIYASASI LİSANS YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25938, Erişim Tarihi: 04.01.2014)

14 Yönetmeliğin 19. maddesine göre LPG dağıtıcı lisansı sahipleri bir adet LPG depolama ve dolum tesisine sahip ise sadece tesisin bulunduğu il ve komşu illerde otogaz dağıtım faaliyeti yapabilmektedir.

14 Yönetmeliğin 37. maddesinde iki akaryakıt ve/veya LPG istasyonu arasında bulunması gereken asgari mesafe düzenlenmektedir.

15/52 Yönetmeliğin 20/1/f ve 20/2/a maddesinde dağıtım lisansı sahiplerinin başka dağıtıcıların bayilerine satış yapamayacakları öngörülmektedir.

52 Yönetmeliğin 25. ve 26/c maddesinde otogaz bayilerinin ancak tek elden alım sözleşmeleri vasıtasıyla faaliyet gösterebilecekleri düzenlenmektedir.

62 Yönetmeliğin 20/2/g maddesinde otogaz faaliyetine başlayabilmek için tüplü LPG faaliyetini başlatmak ve en az bir dolum ve depolama tesisini işletmeye almak zorunlu tutulmaktadır.

SİGORTA ŞİRKETLERİ VE REASÜRANS ŞİRKETLERİNİN KURULUŞ VE ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 26623, Erişim Tarihi: 10.11.2014)

23 İlgili yönetmelik madde 11/1'de sigorta şirketlerinin sadece hayat veya hayat dışı alanda faaliyet gösterebileceği düzenlenmektedir.

42 İlgili yönetmelik madde 25/1'de sigorta şirketlerinin ilan ve reklamlarının Hazine Müsteşarlığı'nca belirlenecek esaslara göre yapılacağı düzenlenmektedir.

SİGORTA VE REASÜRANS İLE EMEKLİLİK ŞİRKETLERİNDE BAĞIMSIZ DENETİM YAPILMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 26934, Erişim Tarihi: 10.11.2014)

41

İlgili yönetmelik madde 9/1’de bağımsız denetim şirketlerine reklam ve iş önerme yasağı getirmektedir.

SİVİL HAVA ARAÇLARI ÜÇÜNCÜ ŞAHIS MALİ MESULİYET SİGORTASININ TİCARİ OLARAK TEMİN EDİLEMİYEN KISMININ DEVLET GARANTİSİ İLE KARŞILANMASI HAKKINDA UYGULAMA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25276, Erişim Tarihi: 25.11.2014)

71

İlgili yönetmelik madde 7/1’de ile sivil hava araçları mali mesuliyet sigortasının ticari anlamda karşılanmayan kısmının devletçe garanti edilmesi kapsamında Merkez Bankası tarafından açılan hesapta biriken paraların T.C. Ziraat Bankasında nemalandırılmasını düzenlemektedir.

SU ÜRÜNLERİ TOPTAN VE PERAKENDE SATIŞ YERLERİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 24790, Erişim Tarihi: 22.12.2014)

22

İlgili yönetmelik madde 15 ile su ürünlerinin hale giriş sırasına göre satışa arz edileceğini düzenlemektedir. Ayrıca aynı madde satış işlemlerinin hal işletmecisinin belirleyeceği ve ilan edeceği başlangıç ve bitiş saatlerinde yapacağı öngörülmektedir.

24

İlgili yönetmelik madde 5/1’de su ürünlerinin toptan alış ve satışının Belediye ve mücavir alan içerisinde sadece su ürünleri halinde veya toptan satış merkezinde yapılabileceğini düzenlemektedir. Ayrıca madde 25/1’de ise perakende satışlar bakımından da benzer bir kısıtlama getirilmektedir.

74

5. maddede su ürünleri hali veya toptan satış merkezi içinde perakende satış yapılamayacağı belirtilerek tüketiciye erişimin kısıtlanması söz konusudur.

SU ÜRÜNLERİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 22223, Erişim Tarihi: 22.12.2014)

23

İlgili yönetmelik madde 16/2’de Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı İl Müdürlüğünce tespiti yapılacak su ürünlerinin İl Müdürlüğünün izni olmadan satılamayacağı ve ihraç edilemeyeceği düzenlenmektedir.

ŞEKER KOTALARININ DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 24713, Erişim Tarihi: 12.12.2014)

14/21/25

Kanun'un 5. maddesinde Şeker Kurulu tarafından teşebbüslere kota tahsis edileceği belirtilmiş ve ayrıca teşebbüslerce yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikalarının kapasitelerinin arttırılabilmesi için Şeker Kurulunun onayıyla yeni kota temin etmeleri zorunluluğu getirilmektedir.

25

Yönetmeliğin 4. maddesinde Şeker Kurulu tarafından ülke için toplam şeker arzı kotası belirleneceği ve bu kota göz önünde bulundurularak şeker üretimi ve pazarlaması faaliyetinde bulunan teşebbüslere kota tahsis edileceği belirtilmektedir.

TARIM ÜRÜNLERİ LİSANSLI DEPOCULUK YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 28616, Erişim Tarihi: 14.12.2014)

28

Yönetmeliğin 39. maddesinde ücret tarifesinin teşebbüslerin yönetim kurulu tarafından belirlenip Gümrük ve Ticaret Bakanlığının onayına sunulması gerektiği ve ücret tarifesinin Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayımlanıp yürürlüğe girmesinden itibaren altı ay geçmedikçe teşebbüsün bu tarifiede değişiklik talep edemeyeceği belirtilmiştir.

71/72

Yönetmeliğin 16. maddesinin 7. fıkrasında faaliyette bulunabilmek için Gümrük ve Ticaret Bakanlığına verilecek teminatın ne şekilde gösterilebileceği hususunda sermayesinin en az %51'ine kamu kurum ve kuruluşlarının sahip olduğu teşebbüslere, kamu iktisadi teşebbüslerine, iktisadi devlet teşekküllerine, ticaret borsalarına, tarım satış kooperatifleri ve birlikleri ya da tarım kredi kooperatifleri ve birliklerine diğer teşebbüslere kıyasla avantaj sağlanmaktadır.

TAŞINMAZA YÖNELİK ARACILIK FAALİYETLERİNİN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 28366, Erişim Tarihi: 15.12.2014)

28

Düzenlemenin 8. maddesi piyasada belirlenecek fiyata etki edebilecek niteliktedir.

TİCARET BORSALARINDA ALIM SATIM YAPAN ARACILAR HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 28843, Erişim Tarihi: 25.12.2014)

28

İlgili yönetmelik madde 9 ile borsalarda aracılık yapanların alacağı ücretlerin Borsa Meclisi tarafından azami fiyat şeklinde belirleneceği düzenlenmektedir.

TİCARİ ARAÇLARDA REKLAM BULUNDURULMASI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 28017, Erişim Tarihi: 06.01.2015)

41

Düzenlemenin 6. maddesinin 2. fıkrasında aynı kampanya içerisinde birden fazla mal veya hizmet koluna ilişkin reklam yapılması yasaklanmaktadır.

TMMOB ASGARİ ÜCRET VE ÇİZİM STANDARTLARI TESBİT KOMİSYONU VE KONTROL BÜROLARININ KURULMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 17410, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

28

Madde 11 ve 12 ile haksız rekabeti önlemek amacıyla Asgari Ücret ve Çizim Standartları Komisyonu tarafından birim fiyat ve asgari ücret belirleneceği, standartlar geliştirileceği düzenlenmektedir.

TMMOB 2004 YILI BİLİRKİŞİLİK-EKSPERLİK-HAKEMLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 17566, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

28

7. 8. ve 9. maddeler ile ilgili mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinin (bilirkişilik, eksperlik, hakemlik) ücretleri belirlenmektedir.

TMMOB SERBEST MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK HİZMETLERİ ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 20500, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

28

7. madde ile asgari ücretlerin belirlenmesi formülasyonu düzenlenmektedir.

TURİST REHBERLİĞİ MESLEK YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28568, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

23

30. madde ile rehberlerin seyahat acenteliği faaliyetinde bulunmaları yasaklanmaktadır.

28

35. madde ile taban fiyat uygulaması düzenlenmektedir.

42

33. madde ile reklam ve tanıtım düzenlenmiş olup seyahat acenteliğine benzer reklam ve haksız rekabet yasaklanmaktadır.

TURİZM İŞLETMELERİNİN BAKANLIKLARLA, BİRBİRLERİYLE VE MÜŞTERİLERİYLE İLİŞKİLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 17996, Erişim Tarihi: 15.12.2014)

28

Düzenlemenin 12. 16. 30. 52. 55. 56. 57. 68. maddeleri piyasada belirlenecek fiyata etki edebilecek niteliktedir.

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ VE DİŞHEKİMLERİ ODALARININ ANLAŞMALI DİŞ HEKİMLERİNİN ÇALIŞMA ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK (Resmi Gazete Sayısı: 24452, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

28

8. maddede asgari ücret ve asgari ücret dönemi düzenlenmektedir.

81

Yönetmelikte özel ve kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili hizmet için yapacağı sözleşmelerin esasları düzenlenmektedir. 5. maddede tip sözleşmenin Birlik tarafından hazırlanacağı ve fesih kurumu düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI SERBEST ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ HİZMETLERİ UYGULAMA, TESCİL, DENETİM VE ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 27208, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

28

12. maddede asgari ücret belirlenmesi düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI EN AZ ÜCRET VE MESLEKİ DENETİM UYGULAMA ESASLARI YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 27780, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

28

6. madde ile asgari ücretler belirlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI YAPI ELEKTRONİK SİSTEMLERİ VE TESİSATLARINA AİT MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28340, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

28

7. maddede ilgili hizmet bedeli düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
TEKNİK UYGULAMA SORUMLULUĞU UYGULAMA ESASLARI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27652, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

28 8. madde ile ilgili hizmet bedeli düzenlenmektedir

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ GIDA MÜHENDİSLERİ ODASI SERBEST MÜŞAVİRLİK
MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ UYGULAMA, TESCİL, DENETİM VE ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27959, Erişim Tarihi: 01.01.2015)

28 12. madde ile asgari ücret ve hizmet tarifeleri düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ HARİTA VE KADASTRO
MÜHENDİSLERİ ODASI MESLEKÎ DENETİM VE ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26105, Erişim Tarihi: 01.01.2015)

28 Asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI SERBEST
MÜŞAVİRLİK VE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ VE ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 24591, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MİMARLIK-MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ VE
ASGARİ ÜCRET-ASGARİ ÇİZİM VE DÜZENLEME ESASLARI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25736, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Yönetmelik'in 7. maddesinde ilgili hizmete ilişkin asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI SERBEST PETROL VE
DOĞAL GAZ MÜHENDİSLİĞİ HİZMETLERİ UYGULAMA, TESCİL, DENETİM VE ASGARİ ÜCRET
YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28177, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ PEYZAJ MİMARLARI ODASI SERBEST PEYZAJ MİMARLIK MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ UYGULAMA, MESLEKİ DENETİM, BÜROLARIN TESCİLİ VE ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 26115, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ŞEHİR PLANCILARI ODASI SERBEST ŞEHİRCİLİK HİZMETLERİ, BÜRO TESCİL, MESLEKİ DENETİM VE EN AZ ÜCRET YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 24769, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI MESLEKİ DENETİM VE ASGARİ ÜCRET YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 26884, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25727, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

28 26. f maddeye göre Oda Yönetim Kurulu asgari ücret belirlemektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ FİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25727, Erişim Tarihi: 30.12.2014)

81 7. maddede Oda'nın amaçları arasında haksız rekabeti önleme, gerekli düzenlemeleri yapma, tip sözleşmeleri oluşturma, belgelendirmeleri yapma sayılmaktadır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25871, Erişim Tarihi: 01.01.2015)

28 31. f madde ile yönetim kuruluna asgari ücret saptama yetkisi verilmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ GIDA MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26299, Erişim Tarihi: 01.01.2015)

28 7.I. madde ile asgari ücretlerin belirlenmesi amaçlar arasında sayılmaktadır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25983, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

81 7. maddede Oda'nın mevzuata katkı yapacağı, tip sözleşmeleri oluşturacağı düzenlenmektedir; 35. maddede mevzuatla ilgili "görüş verileceği" ifade edilmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ İÇMİMARLAR ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26149, Erişim Tarihi: 01.01.2015)

28/16 Madde 6 ile asgari ücretlerin belirlenmesi ve tip sözleşmelerin hazırlanması düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25475, Erişim Tarihi: 02.01.2015)

16 Yönetmeliğin 5/p maddesinde inşaat hizmetinin Türkiye vatandaşlarınca yapılmasına öncelik verilmesi amaçlar arasında sayılmaktadır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ JEOfİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25796, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

28 Yönetmeliğin 6/4 maddesinde Odanın amaçları arasında Jeofizik mühendisliği hizmetleri ile ilgili asgari ücretleri belirlemek, tip sözleşmeleri hazırlamak sayılmaktadır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25916, Erişim Tarihi: 02.01.2015)

28 Madde 6 ile amaçlar arasında asgari ücretin belirlenmesi sayılmaktadır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 24696, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

16 Madde 6 ile amaçlar arasında tip sözleşmelerin oluşturulması sayılmaktadır.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ METALURJİ MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25727, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

16 7. maddede amaçlar arasında tip sözleşmelerin oluşturulması sayılmaktadır.

28 33 (g) ile asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ METEOROLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25930, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Madde 37 (ş) ile Yönetim Kuruluna asgari ücreti saptama görevi verilmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26226, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Madde 31 (g) ile Yönetim Kuruluna asgari ücreti saptama görevi verilmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ PETROL MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 26083, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

16 Madde 6 (i) ile tip sözleşmelerin oluşturulacağı düzenlenmektedir.

28 Madde 31 (f) ile asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ŞEHİR PLANCILARI ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 24769, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

28 Madde 33 (h) ile Yönetim Kurulu'na asgari ücreti saptama yetkisi verilmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI ANA YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25778, Erişim Tarihi: 03.01.2015)

16 Madde 6 (d) ile tip sözleşmelerin oluşturulacağı düzenlenmektedir.

28 Madde 6 (e) ile asgari ücret düzenlenmektedir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ADLİ YARDIM YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25418, Erişim Tarihi: 04.01.2015)

28 7. madde ile ücret düzenlenmektedir.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ REKLAM YASAĞI YÖNETMELİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 25296, Erişim Tarihi: 04.01.2015)

44/42 8. madde ile sektöre genel olarak reklam yasağı getirilmekte; diğer maddelerle tabela ve basılı evrak gibi unsurlar da ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

TÜRKİYE MOTORLU TAŞIT BÜROSUNUN ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 26920, Erişim Tarihi: 24.12.2014)

28

İlgili yönetmelik madde 5/2/c ile Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu'nun, üyelerinin uygulayacağı Büro kapsamındaki sigortalara ilişkin tarifeleri hazırlayacağını düzenlemektedir.

ULUSAL ÇAY KONSEYİNİN KURULUŞU İLE ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 26870, Erişim Tarihi: 10.11.2014)

21

İlgili yönetmeliğin 7. maddesinin b bendi piyasa koşullarında oluşması gereken birçok durumun Konsey tarafından belirlenebileceği izlenimini oluşturmaktadır.

ULUSAL KIRMIZI ET KONSEYİ KURULUŞ, ÇALIŞMA USUL VE ESASLARI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 28671, Erişim Tarihi: 10.11.2014)

21

İlgili yönetmeliğin 7. maddesinin b bendi piyasa koşullarında oluşması gereken birçok durumun Konsey tarafından belirlenebileceği izlenimini oluşturmaktadır.

29

İlgili yönetmeliğin 7. maddesinin r bendi piyasa koşulları altında belirlenmesi gereken maliyetin ilgili Konsey tarafından belirleneceğini belirtmektedir.

VETERİNER TIBBİ ÜRÜNLER HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 28152, Erişim Tarihi: 10.11.2014)

91

İlgili yönetmeliğin 49. maddesinin g bendi perakende satış yerlerinin kendi aralarında ürün ticareti yapamayacağını, depolara ürün satamayacağını düzenlemektedir. Ğ bendi ise perakende satış yerlerinin hiçbir şekilde toptan satış yapamayacağına yer vermektedir.

YATIRIMLARDA YERLİ MAMULLERİN KULLANILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK
(Resmi Gazete Sayısı: 11935, Erişim Tarihi: 07.01.2015)

16

Düzenlemenin 3. maddesinde yatırım yapacak teşebbüslerin Türkiye'de imal edilen mamulleri dahilden sağlayacağı belirtilmektedir. Yine aynı maddede Yönetmeliğin ekindeki listede yer alan mamullerin Türkiye'den tedarik edilmesi hükmü, işi kimin yürüteceğinin sınırlandırması niteliğindedir.

TEBLİĞLER

2014 YILI SERBEST MUHASEBECİLİK, SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ (Resmi Gazete Sayısı: 28862, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Belirli hizmetler için asgari ücret tarifesi belirlenmektedir.

2014 YILI ARABULUCULUK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ
(Resmi Gazete Sayısı: 28865, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 1. maddede tarifede belirlenen ücretlerin altında arabuluculuk ücreti kararlaştırılmaya-
cağı belirtilmektedir.

3218 SAYILI SERBEST BÖLGELER KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 1)
(Resmi Gazete Sayısı: 27167, Erişim Tarihi: 17.12.2014)

71 2. bölümde serbest bölgelerdeki firmalara getirilen vergi istisnası ile avantaj sağlanmak-
tadır.

3218 SAYILI SERBEST BÖLGELER KANUNU GENEL TEBLİĞİ (SERİ NO: 2)
(Resmi Gazete Sayısı: 27656, Erişim Tarihi: 17.12.2014)

71 2. bölümde FOB bedelinin %85'ini ihraç eden şirketlere vergi avantajı getirilerek avantaj
sağlanmaktadır.

ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ MENŞELİ BAZI TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 26.11.2014)

72 Tebliğ'in 6. maddesinde bazı devlet kurumlarının öncelikli olarak tahsisat hakkına sahip
olduğu düzenlenmektedir. Tebliğ'in 9. maddesinde ise bu ayrıcalık sahibi kuruluşlara, bir
tarife kontenjanı tahsisatına istinaden birden fazla ithal lisansı düzenlenebileceği hüküm
altına alınmaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİ ÇIKIŞLI BAZI İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

72 Tebliğ'in 6. maddesinde bazı kamu kuruluşu ve kooperatif birliklerinin öncelikli olarak
tahsisat hakkına sahip olduğu düzenlenmektedir. Ayrıca Tebliğ'in 9. maddesinde tahsisat
önceliği bulunan kurum ve kuruluşlar için talepte bulunulması durumunda bir tarife kon-
tenjanı tahsisatına istinaden birden fazla ithal lisansının düzenlenebileceği hüküm altına
alınmaktadır.

AVRUPA BİRLİĞİ MENŞELİ BAZI TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 01.12.2014)

72

Tebliğ'in 4/4. maddesinde tahsisat önceliği bulunan kurum ve kuruluşlar için Ek-3'te belirtilen belgeleri tam ve eksiksiz olarak ibraz etme veya başvuru dönemi içerisinde müracaat etme şartı aranmayacağı belirtilmektedir. 9. maddede ise tahsisat önceliği bulunan kurum ve kuruluşlar için talepte bulunulması durumunda bir tarife kontenjanı tahsisatına istinaden birden fazla ithal lisansının düzenlenebileceği hüküm altına alınmaktadır.

AVUKATLIK ASGARİ ÜCRET TARİFESİ (Resmi Gazete Sayısı: 28865, Erişim Tarihi: 30.11.2014)

28

1. maddede tarife hükümleri altında kararlaştırılan akdi avukatlık ücretlerinin, tarife hükümleri üzerinden yapılmış olarak kabul edileceği belirtilmektedir.

BAZI TEHLİKESİZ ATIKLARIN GERİ KAZANIMI TEBLİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27967, Erişim Tarihi: 03.12.2014)

16

Tebliğ'in 11. maddesinin "f", "g", "ğ" bentlerinde faaliyetin boyutlarına, kapasitesine, tesislerin alanına ilişkin birtakım sınırlamalar getirilmektedir.

BELGELİ İŞLETMELERİN UYGULAYACAKLARI FİYAT TARİFELERİNİN HAZIRLANMASI VE
ONAYLANMASINA İLİŞKİN GENEL İLKELER HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2008/2)
(Resmi Gazete Sayısı: 26992, Erişim Tarihi: 25.11.2014)

28

Düzenlemenin birçok maddesinde (20,21,22,23,24,8,9,10,11,12,13,14,15) piyasada oluşacak fiyata etki edebilecek düzenlemeler yer almaktadır.

BELİRLİ TEKSTİL VE KONFEKSİYON ÜRÜNLERİNİN İTHALATINDA
GÖZETİM VE KORUNMA ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2007/6)
(Resmi Gazete Sayısı: 26740, Erişim Tarihi: 25.11.2014)

27

Düzenlemenin genelinde ithal edilecek miktarın sınırlandırılması söz konusudur.

71

Düzenlemenin 6. maddesinde geleneksel ithalatçılara avantaj sağlanmaktadır.

BİR ŞEKER TÜRÜNDEN BAŞKA BİR ŞEKER TÜRÜNÜN ÜRETİLMESİ VE ŞEKERLERİN AMBALAJLANMASI İLE PAZARLANMASINA DAİR TEBLİĞ
(Resmi Gazete Sayısı: 28725, Erişim Tarihi: 03.12.2014)

52

Tebliğ'in 5/4. maddesinde "Tebliğ kapsamındaki ürün/ürünlerin üretiminde, yasal yollarla ithal edilen şekerler hariç olmak üzere, sadece Şeker Kurumu tarafından Şeker Kanununa göre kota tahsisi yapılmış Şirketler tarafından üretilmiş şeker kullanılır." hükmüne yer verilerek, belirli sağlayıcılardan girdi temin edilmesini zorunlu kılınmaktadır.

BOSNA VE HERSEK MENŞELİ BAZI TARIM VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ
(Resmi Gazete Sayısı: 27774, Erişim Tarihi: 04.12.2014)

72

Tebliğ'in 4/4. ve 4/9. maddelerinde belirli kamu kurum ve kuruluşlarına tahsisatta öncelik/ayrıcalık tanındığı görülmektedir.

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ, BELEDİYELER VE BUNLARA BAĞLI KURULUŞLAR İLE SERMAYESİNİN YÜZDE ELLİSİNDEN FAZLASI BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNE/BELEDİYELERE AİT ŞİRKETLERİN KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDAN OLAN KAMU VE ÖZEL HUKUKA TABİ ALACAKLARI İLE BUNLARIN DİĞER KAMU KURUM VE KURULUŞLARINA OLAN BORÇLARI HAKKINDA TAKAS, MAHSUP VE KESİNTİ İŞLEMLERİ GENEL TEBLİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 25861, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

72

Düzenleme esas olarak kamu kurum ve kuruluşlarına olan borçlar ile alacaklar açısından takas, mahsup ve kesintiye ilişkin hükümler içermektedir. Düzenlemenin 3. maddesine göre Tebliğdeki avantajlar yalnızca belediyeler, belediyelere bağlı kuruluşlar ve sermayesinin %50'sinden fazlası belediyeye ait olan şirketleri kapsayacaktır. Kapsam maddesinin kamuya özel sektör üzerinde bir avantaj sağladığı değerlendirilmektedir.

ÇİĞ SÜTÜN DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK DESTEKLEME UYGULAMA ESASLARI TEBLİĞİ (TEBLİĞ NO: 2013/64) (Resmi Gazete Sayısı: 19171, Erişim Tarihi: 05.12.2014)

25

Tebliğ'in 7/1. maddesinde "süt tozu üreten/ürettiren sanayicilerin süt tozu üretim kota miktarları kotaların dağıtım tarih ve kriterleri, yararlanıcıların taahhüt ettikleri asgari ve azami miktarlar ile bir önceki ay içerisinde işledikleri süt miktarları dikkate alınarak, Konseyin teklifi üzerine Genel Müdürlükçe belirlenir" şeklinde bir hüküm bulunmaktadır.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ MENŞELİ MALLARIN İTHALATINDA KORUNMA ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2006/3) (Resmi Gazete Sayısı: 26260, Erişim Tarihi: 31.12.2014)

91

Tebliğ, Çin Halk Cumhuriyeti'nden ithal edilen karolara yönelik koruma önlemleri soruşturması açılması kararını ve çeşitli koruma önlemlerini kapsamaktadır.

DENİZ TURİZMİ YÖNETMELİĞİ UYGULAMA TEBLİĞİ
(Resmi Gazete Sayısı: 27565, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

21/22

Tebliğin 14. maddesinde faaliyetin boyutlarına ve gerçekleştirilme zamanına ilişkin kısıtlama getirilmesi söz konusudur.

28

Tebliğin 28. maddesinde piyasada oluşacak fiyata etki edebilecek düzenlemeler mevcuttur.

53

Tebliğin 23. maddesindeki düzenleme ile önemli bir altyapıya erişimin kısıtlanması söz konusudur.

DIŞ HEKİMLERİNİN YAPACAKLARI MUAYENE VE TEDAVİLERE UYGULANACAK ÜCRETLERİN ASGARİ HADLERİ HAKKINDA TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 26390, Erişim Tarihi: 08.12.2014)

28

Tebliğin 4. maddesinde çalışma saatleri dışında ya da gece saatlerinde yapılacak dış tedavilerinde fiyatların doğrudan %50 arttırılacağı belirtilmektedir.

DIŞ HEKİMLERİNİN YAPACAKLARI MUAYENE VE TEDAVİLERE UYGULANACAK ÜCRETLERİN ASGARİ HADLERİ HAKKINDA TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 26036, Erişim Tarihi: 30.11.2014)

28

Tebliğ’de muayene ve tedavilere uygulanacak ücretlerin asgari hadleri belirtilmektedir.

ELEKTRİK PİYASASINDA UYGULANACAK FİYAT EŞİTLEME MEKANİZMASI HAKKINDA TEBLİĞ
(Resmi Gazete Sayısı: 28579, Erişim Tarihi: 30.11.2014)

28

Tebliğ ile tüketicilerin dağıtım şirketleri arasındaki ve düzenlemeye tabi faaliyetleri açısından görevli perakende satış şirketleri arasındaki maliyet farklılıkları nedeniyle var olan fiyat farklılıklarından korunmasına ilişkin fiyat eşitleme mekanizması getirilmektedir.

FAS KRALLIĞI MENŞELİ BAZI TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

72

Tebliğ'in 6. maddesinde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının tahsisatta öncelikli olduğu hüküm altına alınmaktadır.

FİLİSTİN ULUSAL YÖNETİMİ MENŞELİ BAZI TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA DAİR TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 28552, Erişim Tarihi: 09.12.2014)

72

Tebliğ'in 6. maddesinde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının tahsisatta öncelikli olduğu hüküm altına alınmaktadır.

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ (YETKİLENDİRİLMİŞ GÜMRÜK MÜŞAVİRLİĞİ) (SERİ NO: 2) (Resmi Gazete Sayısı: 27925, Erişim Tarihi: 04.01.2015)

28

Düzenlemenin 12. maddesinde, 14. maddesinin 2. fıkrasında ve 21. maddesinin 5. fıkrasında, yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine ödenecek ücretlerin asgari ücret tarifesiinden düşük olamayacağı düzenlenmektedir.

GÜRCİSTAN MENŞELİ BAZI TARIM VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 15.12.2014)

72

Tebliğ'in 6. maddesinde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının tahsisatta öncelikli olduğu hüküm altına alınmaktadır.

İMALATÇI-İHRACATÇILARIN, ŞEKERLİ MAMUL İHRACATI KARŞILIĞINDA C ŞEKERİ TALEPLERİNİN KARŞILANMASI ŞARTLARI VE UYGULAMA ESASLARINA DAİR TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 28568, Erişim Tarihi: 16.12.2014)

12/14/52

Tebliğ'in 5. maddesinde imalatçı-ihracatçıların şeker taleplerini karşılamak üzere yetkili olan tedarikçiler sınırlı sayıda tutulmaktadır.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2008/25)
(Resmî Gazete Sayısı: 26954, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

62 Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2009/1)
(Resmî Gazete Sayısı: 27108, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

62 Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2009/13)
(Resmî Gazete Sayısı: 27204, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

62 Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2011/1)
(Resmî Gazete Sayısı: 27802 (5.MÜKERRER), Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

62 Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO : 2008/41)
(Resmî Gazete Sayısı: 27097 4. Mükerrer, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28	Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.
62	Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2011/14)
(Resmî Gazete Sayısı: 28008, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28	Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.
62	Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/24)
(Resmî Gazete Sayısı: 28824, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28	Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/4)
(Resmî Gazete Sayısı: 28588, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28	Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.
62	Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2014/15)
(Resmî Gazete Sayısı: 29042, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28	Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.
62	Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2014/2)
(Resmi Gazete Sayısı: 28966, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

62 Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2014/4)
(Resmi Gazete Sayısı: 28891, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin genelinde piyasada oluşacak fiyata etki eden düzenlemeler bulunmaktadır.

62 Tebliğin genelinde getirilen vergiler ile yüksek idari maliyetler yaratılmakta veya diğer endüstrilerde olmayan vergiler öngörülmektedir.

KARADAĞ MENŞELİ BAZI TARIM VE İŞLENMİŞ TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 18.12.2014)

72 Tebliğin 6. maddesinde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının tahsisatta öncelikli olduğu hüküm altına alınmaktadır.

KİMYEVİ VE ORGANİK GÜBRE PİYASA VE ŞİKÂyet DENETİMİ İÇİN ALINACAK NUMUNELERİN ANALİZLERİNİN YAPTIRILACAĞI ANALİZ VE REFERANS KURUM LABORATUVARLARI İLE ANALİZ ÜCRETLERİ HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2014/4)
(Resmi Gazete Sayısı: 28926, Erişim Tarihi: 27.12.2014)

12 Tebliğin 1. ve 2. maddesinde kimyevi gübrelerin analizlerini yapacak laboratuvarlar tahdidi olarak sayılmakta ve analiz yaptırılacak laboratuvarlar bunlarla sınırlandırılmaktadır.

KİRA SERTİFİKALARI TEBLİĞİ (III-61.1) (Resmi Gazete Sayısı: 28670, Erişim Tarihi: 27.11.2014)

28 Tebliğin 9. ve 11. maddesi ile piyasada oluşacak fiyata etki edecek nitelikte düzenlemeler getirilmektedir.

**KLİMALARIN ÜRETİMİNDE KULLANILAN KOMPRESÖRLERİN İTHALATINDA
TARİFE KONTENJANI UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ**
(Resmi Gazete Sayısı: 28890, Erişim Tarihi: 02.01.2015)

75

İlgili Tebliğ madde 3/2 ile klimaların üretiminde kullanılan kompresörlerin ithalatında ithalat kontenjan tarifesinden yararlanmak için Ekonomi Bakanlığı'ndan lisans alınması gerektiği düzenlenmektedir.

KURU KAYISI LİSANS LI DEPO TEBLİĞİ (Resmi Gazete Sayısı: 28616, Erişim Tarihi: 07.11.2014)

14

Tebliğin 5. maddesinde, kuru kayısının ticari anlamda depolanabilmesi için, depolarda bulunması gereken asgari nitelikler sayılarak lisansa tabi kapalı depo kapasitesinin 10.000 tondan, her bir şubesinin kapalı depo kapasitesinin ise 2000 tondan az olamayacağı belirtilmiştir. Söz konusu hüküm nedeniyle bazı teşebbüslerin pazara girememesi/pazardan çıkmak durumunda kalmasının mümkün olabileceği değerlendirilmektedir.

14

Tebliğin 6. maddesinde, teşebbüslerin belirli miktarlarda kayısı depolayabilmelerinin belirli bir sermaye altyapısına sahip olmakla mümkün olabileceği belirtilmektedir. Dolayısıyla belirtilen sermaye eşiklerini aşamayan teşebbüsler bakımından pazara giriş engeli yaratabileceği değerlendirilmektedir.

ORTAK YERLEŞİM VE TESİS PAYLAŞIMINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ
(Resmi Gazete Sayısı: 27773, Erişim Tarihi: 16.12.2014)

29

Başka bir teşebbüsün tesisini paylaşarak ya da kendi altyapısını oluşturarak altyapı rekabetine dahil olmak isteyen olası rakipler ancak tesisi paylaşımının mümkün olmaması halinde geçiş hakkını kullanarak kendi altyapısını oluşturabilmektedir. Öte yandan, Tebliğ'in 10(c) maddesi ile bir tesis talebi başvurusu kapsamında, tesisini paylaşmakla yükümlü kılınan teşebbüse, bu yükümlülüğe ilişkin bazı konularda karar verme yetkisi verilmektedir. Bunun sonucunda, alternatif teşebbüslerin altyapı rekabetine katılma süreçlerinin zorlaştırılması ya da geciktirilmesi söz konusu olabilmektedir.

PROJE VE KONTROLLÜK İŞLERİNDE UYGULANACAK FİYAT ARTIŞ ORANLARI HAKKINDA TEBLİĞ
(Resmi Gazete Sayısı: 28966, Erişim Tarihi: 05.01.2015)

28

Fiyatlar ayrıntılı olarak düzenlenmektedir.

SERMAYE PİYASASINDA DERECELENDİRME FAALİYETİ VE DERECELENDİRME KURULUŞLARINA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ (SERİ: VIII, NO: 51) (Resmi Gazete Sayısı: 26580, Erişim Tarihi: 28.12.2014)

41

İlgili Tebliğ madde 24/1 ile derecelendirme kuruluşlarına reklam yapma yasağı konulmaktadır.

SERMAYE PİYASASINDA BAĞIMSIZ DENETİM STANDARTLARI HAKKINDA TEBLİĞ (SERİ: X, NO:22) (Erişim Tarihi: 28.12.2014)

41

İlgili Tebliğ madde 16 ile bağımsız denetim kuruluşlarına reklam yapma yasağı getirilmektedir.

SINIR TİCARETİNİN UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (İHRACAT: 2009/7) (Resmi Gazete Sayısı: 27260, Erişim Tarihi: 12.12.2014)

24

Düzenlemenin 17 (12) maddesinde teşebbüslerin ticaret yapabileceği iller ve kişiler sınırlandırılmaktadır. Bu suretle teşebbüslerin nerede faaliyet gösterebileceğine yönelik sınırlama getirilmektedir.

27

Düzenlemenin 10 (6) maddesi ithal edilecek miktara kısıtlama getirmektedir.

SU, ELEKTRİK VE DOĞALGAZ SAYAÇLARININ TAMİR VE AYAR ÜCRET TARİFESİ HAKKINDA TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 28847, Erişim Tarihi: 05.01.2015)

28

Tarife esasları belirlenmektedir.

TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİNE DESTEKLEME ÖDEMESİ YAPILMASI HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2013/31) (Resmi Gazete Sayısı: 28677, Erişim Tarihi: 11.12.2014)

24

Tebliğin 6. maddesinde tarımsal danışmanlık hizmeti sunan kişi ve kuruluşların hizmet verebilecekleri il ve ilçe sınırları belirtilmekte ve belirtilen yerler dışında hizmet sunmaları yasaklanmaktadır.

TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİNE DESTEKLEME ÖDEMESİ YAPILMASI HAKKINDA TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2014/15) (Resmi Gazete Sayısı: 29050, Erişim Tarihi: 12.12.2014)

24

Tebliğin 6. maddesinde tarımsal danışmanlık hizmeti sunan kişi ve kuruluşların hizmet verebilecekleri il ve ilçe sınırları belirtilmekte ve belirtilen yerler dışında hizmet sunmaları yasaklanmaktadır.

**TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİNE DESTEKLEME ÖDEMESİ YAPILMASINA DAİR
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2009/45) (Resmi Gazete Sayısı: 27234, Erişim Tarihi: 11.12.2014)**

71

Tebliğ'in 6. maddesinde destekleme kapsamında tarımsal danışmanlık hizmeti alabilecek teşebbüslerin belirli üretim büyüklüğüne sahip olması şartı getirilmekte, bu yolla söz konusu şartı sağlayamayan teşebbüsler dezavantajlı konuma düşürülmektedir.

**TEK TARAFLI KONTROL SİSTEMİ KAPSAMINDA KOTAYA TABİ TEKSTİL ÜRÜNLERİNE
AİT KOTALARIN DAĞITIMI VE YÖNETİMİNE İLİŞKİN TEBLİĞ
(Resmi Gazete Sayısı: 28868, Erişim Tarihi: 08.12.2014)**

27

Düzenleme genel olarak ithal edilecek miktarı sınırlamaktadır.

**TIBBİ SÜLÜK (HİRUDO VERBANA) 2014 YILI İHRAÇ KOTASININ TAHSİSİ HAKKINDA
TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2014/65) (Resmi Gazete Sayısı: 28878, Erişim Tarihi: 22.12.2014)**

27

Tebliğ'in 4. maddesinde tıbbi sülük ihracatına kota getirilmiş, 7. maddesinde ise bu kotaların ilgili alanda faaliyette bulunan teşebbüslere dağıtılacağı belirtilmektedir.

**TOHURLUK OLMAYAN MISIR (PATLATMALIK MISIR HARIÇ) İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI
UYGULAMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 25467, Erişim Tarihi: 22.12.2014)**

27/71

Tebliğ'in 1. maddesinde, tohumluk olmayan mısır ithalatında 900.000 tonluk tarife kontenjanının olduğu ve bu kontenjanın dağıtımında söz konusu maddeyi üretimde hammadde olarak kullanan sanayici firma, kurum ve kuruluşlara öncelik verileceği belirtilmektedir.

**TOHURLUK OLMAYAN EKMEKLİK BUĞDAY İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 25346, Erişim Tarihi: 22.12.2014)**

27/71

Tebliğ'in 1. maddesinde tohumluk olmayan ekmeklik buğday ithalatında 250.000 tonluk tarife kontenjanının olduğu ve bu kontenjanın dağıtımında Toprak Mahsulleri Ofisi'nin önceliği bulunduğu belirtilmektedir.

**TUNUS CUMHURİYETİ MENŞELİ BAZI TARIM ÜRÜNLERİ İTHALATINDA TARİFE KONTENJANI
UYGULANMASINA İLİŞKİN TEBLİĞ (Resmi Gazete Sayısı: 27709, Erişim Tarihi: 22.12.2014)**

27

Tebliğ'in 8. maddesinde ithal edilecek ürünlere miktar sınırlaması getirilmektedir.

71

Tebliğ'in 6. maddesinde sayılan teşebbüslere ithalat tarifesi kontenjanının tahsisinde öncelik tanınarak avantaj sağlanmaktadır.

